

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

634

42-8

7-17

2010

LB 2002

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

To the Rev.

STOPFORD A. BROOKE, M. A.

CHAPLAIN IN ORDINARY

TO

H.B.M. THE QUEEN, ETC.

IS

THIS ANGLO-ARMENIAN GRAMER

RESPECTFULLY DEDICATED

BY

HIS MOST DEVOTED SERVANT

Gregor Baghdasarian

FOUNDER

OF THE ASIA-MINOR ORPHANAGE

Broossa, 29 th. of Nov. 1875.

ՅԱՆԿ ՆԻՒԹՈՅ

	Էջ
ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ	Ե
Ծանոթութիւնք ի վերայ տառից եւ ձայնաւորաց	7
Բացառութիւնք արտասանութեանց Ե. Տ. Ե.	
տառից	12
Վարժութիւնք ընթերցանութեան—Պարզ ձայնա-	
ւորք	14
» » Երկաձայնք	16
» » Բաղաձայնք	18
» » Անշեւտ վերջաւորութիւնք	20
Անորոշ Յօդ	21
Որոշեալ Յօդ	25
Կանոնաւոր Յոփնակի	24
Թուականք	25
Սացական Դերանուն	27
Յուցական Դերանուն	29
Որոշիչ մասերկաց զանցառումք	31
Անշատում	33
Անկանոն բայ	33
Հարցում եւ ժխտում	37
Անկանոն Յոփնակի	39

37464-67

51560-Ա.Է.

Սեռական, Ձեւ Ա	42
Ածականք	45
Բաղյասութիւն, Ձեւ Ա	50
Բաղդասութիւն, Ձեւ Բ	55
Տրական, Ձեւ Ա. և Բ.	56
Հարցական Դերանունք	61
Անձնական Դերանունք	68
Օժանդակ բայեր (Դաս ԻԷ.)	74
Յարաբերական Դերանունք	85
Յարաբերականաց զանցառումը	89
Օժանդակ բայեր (Դաս ԼԴ.)	
» Կատարեալ և անկատար	101
» Հրամայական	104
Կրտսեական	110
Անդրադարձական	115
Զեզոք	117
Անեղբայր	119
Ընդունելութիւն	122
Մակբայ	125
Նախադրութիւն և Շաղկապ	131

ՏԱՐԵՐԻ ԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Յօդ և Դոյական	146
Ածական	152
Թուականք	156
Դասական Թուականք	157

Մակբայական բուականք	157
Դերանունք Անձնական, Ստացական	
Փոխադարձ և ցուցական Դերանունք	
Դերանունք Անձնական, Ստացական	
Փոխադարձ, Ցուցական, Հարցական	
Յարաբերական և Անորոշ	158
Բայք	164
Մակբայ	176
Նախադրութիւն	178
Շաղկապ և կազմութիւն խօսքի	180
Ուղերձ	181

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

Օժանդակ և պակասաւոր բայեր	185
Կանոնաւոր բայեր	190
Անկանոն բայեր	197

ԲԱՆԱԼԻ

ԱՆԳՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՏՕՒՔ. ՖԵ. Ա. Ա. Ն.

42-8
7-17

ԲԱՆԱԼԻ

ԱՆԳՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՎԱՍՆ ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԱՅ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ
Զազմագեղար, Յակոբեան խան բիւ 42.

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱԼ Գ. ՊԱՆՏԱՍԱՐԵԱՆԷ

Կ. ՊՕԼԻՍ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

1875

Լեզու մը սորվելու ամենապարզ եւ ապահով կերպը
բնական դրուքիւնն է, զոր բնութենէն կը սովորիմք:

Երախայն արեգական լոյսը տեսնալէ ետեւ բնա-
նեկան շրջանին մէջ իր առաջին տարիները կանցու-
նէ հոն. նա կամաց կամաց սոյն շրջանին մէջ ի
գործ ածեալ բառերը լսելով կը վարժուի նոցա եւ
կը սովորի զանոնք: Տարիներ անցնելով մանկիկը բն-
սանեկան շրջանէն դուրս կելլէ որով բառերու զանձն
ալ բնդարձակելով, երախայական հասակին՝ երիտա-
սարդական պարբերութիւնը կը յաջորդէ. մանկիկը
այժմ չափահաս մարդ կըլլայ եւ իր բնիկ լեզուին
դէկը ի ձեռին կունենայ:

Ճիշդ այս կերպով պարսիմք օտար լեզու մը ուսնիլ,
եթէ չեմք ուզեր ի գուր աշխատիլ:

Օտար լեզու մը սովորիլ ուզողը թէեւ իր բնիկ լեզ-
ուին մէջ փիլիսոփայ մը ըլլայ՝ անօգնական եւ տար
երախայ մ'է նա ուսանելի լեզուին մէջ:

Ուստի բնական դրութեան համաձայն վարուելու է եթէ
արդիւնաւոր աշխատութիւն մ'ունենալ կը փափաքի:

Երուպա լեզու սովորելու ամէն դրութիւնք դարեւով
փորձի ենթարկեց. եւ միայն Աանի պարզ մէքոսք
բնական դրութեան համաձայն զտնելով՝ զայն իր բո-
լոր դպրոցացը մէջ բնդունեց. ասոր ապացոյց է սոյն
դրութեամբ դասագրքերու 180—250 անգամ տա-
լարութեամբ ի լոյս բնծայուիլը: Սակայն պարզ դրու-
թիւն ըսինք, ինչու որ այս դրութեան բնդարձակը

ձանձրացուցիչ է եւ սպառնիչ ժամանակի, եւ իրաւամբ օրէ օր դպրոցաց օրջանէն սորսախուելու վրայ է:

Անգղիական լեզուն սոյն դրութեամբ այսօր Հայ Ազգին կը մասուցանեմք, որով Հայութեան փոքրիկ ծառայութիւն մ'ըրած պիտի ըլլամք, բւս որում նա օր քան զօր վանառականութեան մէջ յառաջանալով, Անգղիական լեզուին եւս քան զեւս կարօտ կը լինի. Զի ինչպէս որ ընդհանուր աշխարհը բաղաձայն լեզու մը ունի որ Գաղղիականն է, նոյնպէս ալ երկրիս վանառականական բարբառն Անգղիականն է:

Գալով գրիս գործածութեանը, կրնեմք քէ մինչեւ որ ուսանողը հին դասը կ'աւարտելապէս չսովորի՝ նորոյն անցնելու չէ. նաեւ՝ երբ գրին մէջ յառաջ գացած ասերը, անցեալ կ'անոններէն մէկուն հետեւելու դժուարութիւն տեսնէ, եւս դառնալով նոյն կ'անոնը վերստին սովորելու է:

Ամէն դասի վրայ գրուած է Հրահանգաց բարգմանելու ձեւերը. ուսի միջոց այն որոշեալ ձեւերուն համեմատ պէտք է բարգմանել, եւ դիւրութեան համար խօսքին ձեւը փոխելու չէ:

Նաեւ հօտ գրեով գրուած բառերը Հայերէնի վայելչութեանը համար ըլլալով՝ պէտք չէ բարգմանել, ալ անոնց տեղ փակագծին մէջ ինքնէն պէտք է բարգմանել:

Բաւական տեսլելով այս պարզ կ'անոնները, կը նուիրեմք սոյն աշխատութիւնս Հայ Ուսանողաց:

Գ. ՊԱՆՏԱՍՍԱՐԵԱՆ

ԾԱՆՈԹՈՒԹԻՒՆՔ

§ 1. Անգղիերէն լեզուն 26 տառ ունի. սոցա անուշններն են

a էյ.	g ճի.	m էմ.	s էս. տթի.
b պի.	h էյճ.	n էն.	u եու.
c սի.	i այ.	o օ.	v վի.
d տի.	j ճէյ	p բի.	w տպըլեու.
e ի.	k քէյ	q քիւ.	x էքս.
f էֆ.	l էլ.	r ար.	y ուայ.
z ղէթ.			

§ 2. Չայնաւոր տառերն են a, e, i, o, u (և y ու w երբ վանկն աւարտեն): Չայնաւորաց արաատանութեան մէջ պէտք է նկատուի թէ նոքա շեշտեալ են թէ անշեշտ: Ամէն շեշտեալ ճայնաւոր երկու տեսակ ճայն ունի երկար և սուր. վանկին ծայրը և պարզ բաղաձայնի յաջորդող համը e եղած ատեն ճայնաւորը երկար է: Թրինակ երկար ճայնաւորաց:

Pa-per	Բէյ-բըր.	Ne-gro	Նիկ-րօ.
Ti-ger	Թի-կըր.	Hate	Հէյթ.

Heer	Հիւր.	Time	Թայմ.
Holy	Հօլի.	Pupil	Բիւրլ.
Hope	Հօբ.	Duke	Տիւք.

Չայնաւորը սուր կը լինի երբ վանկը մէկ կամ աւելի բաղաձայնով առանց համբ Ե ի վերջանայ, Օրինակ սուր ձայնաւորաց:

Hat	Հէթ.	Land	Լէնտ.
Bed	Պէտ.	Pen	Քէն.
Ship	Շիփ.	Silk	Սիլք.
Dog	Տօկ.	Strong	Սթրօնկ.
Nut	Նըթ.	Much	Մըչ.

§ 3. Երկար ձայնաւորաց վրայ մեծ ազդեցութիւն ունի անոնց յաջորդող ր բաղաձայն տառը որով անոնք (բացի ու տառէն) փոքր ինչ ևս կերկարին: Օրինակ.

Garden	Կարտըն.	Large	Լարճ.
Mercy	Մէրսի.	Servant	Սէրվէնթ.
Shirt	Շիրթ.	Bird	Պըրա.
For	Ֆօր.	Short	Շօրթ.

Այլ երեք անկանոն արտասանութիւն ևս կայ, մին a ին և երկուքը u ին համար: Օրինակ

Small	Սմօլ.	Walk	Ուօք.
-------	-------	------	-------

Rule	Րուլ.	Blue	Պլու.
Full	Ֆուլ.	Put	Բութ.

§ 4. Բաղադրեալ ձայնաւորք գրեթէ պարզ ձայնաւորաց ձայնն ունին:

ai, ay — էյ.	Pain	Բէյն.	Say	Սէյ.
au, aw — օ.	Cause	Քօչ.	Law	Լօ.
ea, — ի.	Sea	Սի.	Speak	Սփիք.
ee, — ի.	Tree	Թրի.	Beer	Պիբ.
ei, ey — էյ.	Vein	Վէյն.	Grey	Կրէյ.
eu, ew — իու.	Feud	Ֆիուտ.	New	Նիու.
ie, — ի.	Niece	Նիս.	Piece	Բիս.
oa, — օ.	Road	Րօտ.	Coach	Քօչ.
oo, — ու.	Room	Րում.	Poor	Քուր.
oi, oy — օյ.	Oil	Օյլ.	Boy	Պօյ
ou, ow — աու.	House	Հաուզ.	Now	Նաու.

§ 5. Անդդիական ձայնաւորն անշեղջ եղած տառն բաղաձայնով մը վերջաւորեալ վանկին մէջ նոյն ձայնաւորին սուր և կարճ շեշտեալ ձայնը կը հանէ. իսկ անշեղջ ձայնաւորը երբ առանձին վանկ մը կազմէ կամ երբ վանկի մը ծայրը կենայ յայնժամ կըլլայ

A, — է.	A-lone	Էլօն.	Ma-ture	Մէթիւր.
E, i, y — ի.	Be-low	Պիլօ.	I-magine	Իմէճին.

O — օ. O-bedience Օպէտիէնս.
U — եռ. U-tility Եռթիլիթի.

§ 6. Բաղաձայնք հետեւեալ կերպով պէտք է հնչել.

B — պ. (սչ թ) Tub թըպ. Mob Մօպ.
C — ս. e կաթ i էն առաջ. Cell Սէլ. City Սիթի.
C — ք. a' o' u' l h r էն առաջ. Cat Բէթ. Cloud Գլաուս.

Ch — չ. Chair Զէյր. Rich Րիչ.

D — տ. (և ոչ թ) God Կօմ. Bed Պէտ.

G — գ. a' o' u' l h r էն առաջ. Garden Կար-
աքն. Glad Կլէտ.

G — ճ. e h i է առաջ. Gem Ճէմ. Danger.
Տէնճըր.

Այս կանոնէն կը զարտուղին՝

Finger Ֆինկըր. Tiger Թայկըր.

Get Կէթ. Give Կիվ. Girl Կըրլ.

J — ճ. Joy Ճօյ. Just Ճըսթ.

Ph — ֆ. Phisician. Ֆիզիշըն.

R — ռ. ձայնաւորէ մը ետեւ խիստ թեթեւ
համբի պէս հնչելու է.

Far Ֆա(ր). Dark Տա(ր)ք.

Իսկ երբ երկար ձայնաւորի մը յաջորդէ,
զօրաւոր հնչելու է.

Our Աւըր. Fire Փայըր.

S — ս. բառի մը սկիզբը և բաղաձայնէ մը
ետեւ.

Sister Սիսթըր. Slave Սլէյվ.

Pulse Քըլս. Person Քէրսըն.

S — շ. երկու ձայնաւորաց մէջ.

Easy Իյի. Cause Գօզ.

Sh — շ. Sharp Շարթ. Wish Ուիշ.

Th — Ժ. (Յունական դիքրա գրին հնչմանը
նման, զոր ուսանողը Յոյնի մը հարցունելով
սօրվելու է), Բառին սկիզբը և վերջը ե-
ղած ատեն խիստ՝ իսկ երկու ձայնաւորաց
մէջ՝ մեղմ հնչելու է.

V — վ. (և ոչ Ժ) Voice Վոյս. Vice Վայս.

W — ու. ասի բառին սկիզբը և ձայնաւորէ
մը առաջ գտնուած ատեն բաղաձայն է.

Water Ուօթր. Wind Ուինա

Wh — հա. What Հաւաթ. Where Հուէր.

X — քս և կգ. Box Պօքս. Exemple Էկզէմփլ.

Y — ե. (իբր բաղաձայն) Yes Եէս. Year Եէր.

Z — շ. Zeal Չէլ. Lazy Լէյզի.

§ 7. Համր Բաղաձայնի.

B համր է m էն ետև և t էն առաջ. Tomb.
Թում. Debt. Տէթ.

G համր է m էն և n էն առաջ մի և նոյն
վանկին մէջ. Gnat նալթ. Sign Սայն.

Gh համր է i էն ետև և ght վերջաւորու-
թեանց մէջ. High Հայ. Night Նայթ.

G համր է Honour Օնըր. hour աուր. heir
էյր. herb էրպ. honest օնէսթ և humble
ըմպլ բառերուն մէջ.

K համր է n ի առջև մի և նոյն վանկին մէջ.
knee նի. know նօու.

L համր է a, k ի, a, f ի և a, m ի մէջ տեղ.
walk ուօք. calf քաֆ. calm քամ.

T համր է stle և hasten վերջաւորութեանց
մէջ Castle քէսլ. hasten հէյսըն.

W համր է r ի և ho ի առջև. write լայթ.
who հու.

ԲԱՅԱՌՈՒԹԻՒՆ

C, s, t խիստ կամ մեղմ շ ի ձայն կը հանեն
երբ անմիջապէս շեշտեալ վանկի յաջորդեն և
իրենց ալ i ով բաղադրեալ ուրիշ ձայնաւոր մը
յաջորդէ. Social սօշէլ. partial բարշէլ. Ti
եթէ s կամ x տառերուն յաջորդէ՝ չ ի ձայն

կը հանէ. question քուէսշըն. mixtion միքսշըն.
Si բաղաձայնէ մը ետև շ ի ձայն ունի իսկ ձայ-
նաւորէ մը ետև ժ ի ձայն. dimension տիմէն-
շըն. occasion օքքէժըն. T ալ անշեշտ u ին
առջև չ ի ձայն ունի և s նոյնին առջև ժ ի
ձայն. nature նէշըր. pleasure բլէժըր :

§ 8. Անդղիարէնի մէջ շեշտը սովորաբար
երկվանկ բառերու մէջ առաջին վանկին վրայ
կը դրուի. իսկ քաղմաշվանկից մէջ վերջին
վանկէն երկու վանկ առաջնոյն վրայ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԹԵՐՅԱՆ ՈՒԹԵԱՆ

1. ՊԱՐԶ ԶԱՅՆԱՒՈՐԲ

1. $a = b_j$

Ale, ape, bake, blame, cape, case, date, face, fate, flame, game, gate, hate, lake, lame, make, male, name, pale, plate, take, spade, sake, taste, trade.

$a = b$

Act, ant, ass, bad, bag, cap, cat, clasp, drank, fan, fat, glad, grant, bat, has, lad, land, man, map, pant, plan, rat, stamp, stag, tax.

$a = u$

Arm, art, bark, barn, card, dark, far, farm, hard, harm, lark, mark, part, star, start.

$a = o$

All, ball, call, fall, false, salt, small, tall.

2. $e = h$

Be, me, he, here, mete, glebe, mere, rede,

$e = b$

Beg, bed, bell, bend, best, deck, fret, hen, help, left, melt, men, neck, nest, pen, red, rest, tent

3. $i = w_j$

Bite, dike, dine, fine, fire, hide, life, mile, pine, ripe, strike, tile, time, mild, kind, find.

$i \text{ և } u_j \text{ և } f \text{ և } l \text{ և } r = p$

Bird, dirt, fir, firm, first, girl, sir, stir, shirt.

4. $o = \acute{o}$

Bone, code, dome, hole, home, lone, more, nose, note, rope, rose, stone, spoke, old, cold, host, post.

$o = \acute{o}$

Bond, blot, box, clock, dog, drop, frog, from, hot, long, not, plot, rock, spot, strong, trot.

$o = \acute{o}$

Born, corn, for, fork, horse, lord, short, storm

5. $u = hni$

Cube, cure, due, duke, fume, fuse, lute, mule,
mute, dure, tube, tune, use.

$u = p$

Buck, bulk, burn, cup, drum, dull, dust, gulf,
hunt, hurt, luck, must, plum, spur, tub, turf.

$u = ni$

Brute, blue, crude, flude, plume, rule, truce,
bull, full, pull, puss, put.

2. $u = hni$

$ai, ay = bj$

Aid, air, brain, fail, fair, hail, pain, rail,
stain, train, vain, day, gay, may, pray, play,
stay.

$au, aw = o$

Cause, fault, fraud, pause, claw, draw, law,
straw.

$ea = h$

Beam, beard, beast, clean, clear, cream,
deal, dear, ear, feat, gleam, heal, hear, leaf,
meal, meat, read, speak, steam, tea, treat,
year.

$ea = b$

Bread, breast, dead, head, lead, leant, meant,
stead.

$ee = h$

Bee, beef, beer, deep, feel, feet, green, keep,
peel, steed, sleep, street, spleen, tree, week.

$eu, ew = hni$

Feud, dew, few, new, news, pew, stew.

$ie = h$

Bier, brief, field, fierce, mien, niece, piece.

$oa = o$

Board, boat, cloak, coal, coast, coach, coat,
loan, load, loaf, oak, oar, road, toad, toast.

$$00 \equiv n_1$$

Bloom, boot, cool, gloom, hoop, moon, poor,
room, spoon.

$$oi, oy = o\eta$$

Boil, coin, noise, oil, spoil, toil, boy, toy.

$$ou, ow = un$$

Cloud, count, flour, ground, house, pound,
proud, bow, brown, cown, down, gown, now,
town.

3. ԲԱՂԱԶԱՅՆՔ

C , l w μ f w l a , o , u $=$ $\cdot$ Φ

C , $\text{liwbu fwan e hwan i} = U$

Cap, cold, cut, clear, cell, cent, cid, city,
cellar.

$$Ch \equiv \ell$$

Chair, cheese, chin, child, cheek, cheap,
choose, beech, teach, rich, church, catch,
ditch, much.

G Ընթիվ ֆուն $a, o, u = 4$

G *Amphifunli* e $i = 6$

Gain, gale, gold, good, goose, gun, gulf;
gem, gin, ginger, stranger, page, hedge,
bridge, rage.

$$J = \mathfrak{A}$$

Jack, jar, jest, job, join, joy, joke, judge,
just.

$$S = u$$

Sale, sell, send, silk, soft, sail, say, soon,
smell, slate, snake, small, slave, sister, pulse.

Sc, *liw/lu fwi* a, o, u = *uf*

Sc, *luhu fua* e, i = u

Scale, scarf, scold, scull, scrape; scene,
scent, science.

$$Sh = 2$$

Shade, sharp, sheep, shell, shine, ship,
shoot, shop, short, shout, shrill, shy, wish,
fisher.

Th, խիստ Δ Յուս.

Thank, thick, thin, think, three, throat,
thrust, thread, health, truth, smith, tooth,
teeth, both.

Th, մեղմ Δ Յուս.

Than, that, them, then, this, these, those,
bath, smooth.

4. ԱՆՇԵՇՏ ՎԵՐՋԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Er, ar, or, our, re = ր

Alter, baker, butter, flower; beggar, cel-
lar, dollar; actor; tailor; tutor; colour, ho-
nour, neighbour; acre, centre.

Le = լ

Able, apple, bottle, bundle, candle, castle,
little, noble.

ԴՐՍ Ս. — I LESSON

ԱՆՈՐՈՇ ՅՕԴ

A, an — մը, մ'

I have.	Ունիմ.	A book.	Դիրք մը.
He has.	ունիս. (ար.)	A pen.	Գրիչ մը.
She has.	ունի. (իգ.)	A knife.	Դանակ մը.
We have.	ունիմք.	A house.	Տուն մը.
You have.	ունիք.	A garden.	Պարտէզ մը.
They have.	ունին.	And.	Եւ.

1. Հրահանգ

I have a book. — You have a pen. — She has a
house. — We have a garden. — They have a book
and a pen. — You have a pen and a knife. — We
have a house and a garden.

2. Հրահանգ

Պարտէզ մ'ունիմ. — Տուն մ'ունիք. — Գրիչ մ'ուն-
ի. — Դիրք մը եւ դանակ մ'ունիմք. — Պարտէզ մը
եւ տուն մ'ունիք. — Դանակ մը եւ գրիչ մ'ունին.

ԴԱՍԻ. — II LESSON

A father.	Հայր մը.	A dog.	Շուն մը.
A mother.	Մայր մը.	A cat.	Կատու մը.
A brother.	Եղբայր մը.	A horse.	Չի մը.
A sister.	Գայր մը.	Yes.	Այո.
An apple.	Խնձոր մը.	No, not.	Ո՛չ, չ'.
An orange.	Նարինջ մը.	What?	Ի՞նչ.

3. Հրահանգ

Have I a brother? — Have you a sister? — Has he an apple? — Yes, he has. — Has she an orange? — No she has not. — Have we a house and a garden? — Have you a book and a pen? — What have I? — You have a horse and a dog. — What has he? — He has a cat and a dog. — What have we? You have a brother and a sister. — Have they an apple and an orange? — Yes, they have.

4. Հրահանգ.

Շուն մ'ունի՞մ. — Այո, ունիք. — Չի մ'ունի՞ք. — Ո՛չ, չունիմ. — Կատու մ'ունի՞. (իդ.) — Այո, ունի. — Հայր մը եւ մայր մը ունի՞ք. — Այո, ունիք. — Եղբայր մը եւ քույր մ'ունի՞ք. — Ո՛չ, չունիմ. — Տուն մը եւ պարտեզ մ'ունի՞ն. — Այո ունին. — Ի՞նչ ունիք. — Խնձոր մ'ունի՞մ. — Ի՞նչ ունի. — Նարինջ մ'ունի. — Ի՞նչ ունիմ. — Չի եւ չուն մ'ունիմ. — Ի՞նչ ունին. — Գրք մը, գրիչ մը եւ դանակ մ'ունին.

ԴԱՍԻ. — III LESSON

ՈՐՈՇԵԱԼ ՅՕԴ

The. — Ը — Ը.

I am.	Ես եմ.	Good.	Բարի.
He is.	Նա է.	Bad.	Դե՛.
She is.	Սն է.	Large.	Մեծ.
We are.	Եմք.	Small.	Փոքր.
You are.	Էք.	Rich.	Հարուստ.
They are.	Են.	Poor.	Աղքատ.

5. Հրահանգ

I am poor. — You are rich. — The house is small. — The garden is large. — The pen is bad. — The book is good. — Am I poor? — Are you rich? — Is he good? — Is the house large? — Is the garden small? — We have a good pen. — Have you a good book? — The brother and the sister are good. — The father and the mother are not rich. — Is the brother rich? — Yes, he is. — Is the sister poor? — No, she is not. — Are the house and the garden large? — Yes, they are. — Are you poor? — Yes, he is. — Is the sister poor? — No, she is not. — Are the house and the garden large? — Yes, they are. — Are you poor? — Yes, I am. — Is he rich? — No, he is not.

6. Հրահանգ.

Հարուստ չեմ. — Աղքատ չեմ. — Շուներ փոքր է.
— Զին մեծ է. — Գրիչը գէշ է. — Գիրքը աղէկ է.
— Հարուստ եմք. — Աղքատ էք. — Բարի հայր մ'ունիմք.
— Բարի մայր մ'ունիմք. — Եղբայրը հարուստ է.
— Այն (է). — Քոյրը աղքատ է. — Ոչ (չէ).
— Տունը եւ պարտէզը մեծ են. — Այն (անոնք են).
— Հարուստ եղբայր մը եւ աղքատ քոյր մ'ունիմք.
— Հարուստ չեմք, եւ դուք աղքատ չեք. — Խնձորը փոքր է.
— Նարինջը գէշ է:

ԴԱՍԴ. — IV LESSON

ԿԱՆՈՆԱԻՈՐ ՅՈՔՆԱԿԻ

The pen.	Գրիչը.	The pens.	Գրիչները.
The house.	Տունը.	The houses.	Տները.
The room.	Սենեակը.	The flower.	Ծաղիկը.
The kitchen.	Խոհանոցը.	The tulip.	Կակաչը.
The cellar.	Շտեմարանը.	The rose.	Վարդը.

7. Հրահանգ.

The books are good. — The pens are bad. — The houses are not small. — The gardens are not large. — The rose is a flower. — The rose and the tulip are flowers. — I have the dogs and the cats. — You

have the apples and the oranges. — He has the tulips and the roses. — We have rich brothers and poor sisters. — They have small rooms and large cellars. — Are the brothers rich? — Yes, they are. — Are the sisters poor? — No they are not.

8. Հրահանգ

Սենեակները մեծ են. — Շտեմարանները փոքր են. — Գրքերը աղէկ են. — Գրիչները գէշ են. — Վարդերն ու կակաչներն ունիմ. — Շուները եւ կատուներն ունիք. — Հարուստ եղբայրներ եւ քոյրեր ունիմք. — Աղէկ գրքեր եւ գրիչներ ունիք. — Հայրը մեծ տներ եւ պարտէզներ ունի. — Մայրը փոքր ձիեր եւ շուներ ունի. — Քոյրերը ծաղիկներն ունին, եւ եղբայրները խնձորներն ու նարինջներն ունին:

ԴԱՍԵ. — V LESSON

ԹՈՒԱԿԱՆՔ

One.	Մէկ.	Seven.	Եօթն.
Two.	Երկու.	Eight.	Ութն.
Three.	Երեք.	Nine.	Ինն.
Four.	Չորս.	Ten.	Տասն.
Five.	Հինգ.	Eleven.	Տասնեւմէկ.
Six.	Վեց,	Twelve.	Տասնեւերկու.

The mouth.	Ամիսը.	The month.	Բերանը.
The year.	Տարին.	The finger.	Մատը.
Charles.	Կարոլոս.	The ear.	Ականջը.
John.	Յովհաննէս.	The eye.	Աչքը.
Mary.	Մարիամ.	The day.	Օրը.
Emma.	Էմմա.	The week.	Շաբաթը.
Where?	Ո՞ւր.	In.	Մէջ.
There.	Հսն.	But.	Բայց, միայն
Here.	Հոս.	How?	Ինչպէ՞ս.
Old.	Ծեր, հին.	Many.	Շատ (յոգ.)
Young.	Դեռահասակ.	How many?	Քանի՞.

9. Հրահանգ

I have one brother and two sisters. You have three books and four pens. — John has five horses, and Charles has six dogs. — How many flowers have you? — We have two flowers, a tulip and a rose. — How old are you? — I am ten years old. — How old is Emma? — She is nine years old. — How many days has a week? — A week has seven days. — Where is Charles? — He is in the garden. — Where is Mary? — She is in the kitchen. — Where are you, John? — Here I am. — Where is Emma? — Here she is. — Where are John and Mary? — Here they are. — Have you an orange? — Yes, I have one. — Has Emma many cats? — She has but two. — We have one mouth, but two ears.

10. Հրահանգ

Ո՞ւր էք Կարոլոս. — Հոս եմ. — Ո՞ւր է Էմման. — Հոս է. — Ո՞ւր են ծաղիկները. — Հոս են. — Քանի՞ ձիեր եւ շուներ ունիք. — Երկու ձիեր եւ երեք շուներ ունիմք. — Քանի՞ գրիչներ ունի Մարիամը. — Անի միայն երեք գրիչներ ունի. — Քանի՞ գրքեր ունի Յովհաննէսը. — Վեց գրքեր ունի. — Քա՛նի շաբաթներ ունի ամիս մը. — Ամիս մը չորս շաբաթներ ունի. — Տարի մը քանի՞ ամիսներ ունի. — Տարի մը տասներեկուս ամիսներ ունի. — Քանի՞ տարեկան եք (ինչպէս ծեր էք). — Տասներեկու տարեկան եմ, եւ Մարիամ միայն ութն տարեկան է. — Շատ տներ եւ սարահանքեր ունիք, հարուստ էք. Ո՞ւր է Յովհաննէսը. — Նա շտեմարանին մէջ է. — Հսն ինչ ունիս. — Խնձոր մը եւ երկու նարինջներ ունիմ.

ԴԱՍՏ. — VI LESSON

ՍՏԱՅԱԿԱՆ ԳԵՐԱՆՈՒՆ

My.	Իմ.	His.	Իր. (ար.)
Our.	Մեր.	Her.	Իր. (իգ.)
Your.	Ձեր.	Their.	Իրենց (ար. եւ իգ.)
The grandfather.			Հաւը (մեծ հոյր).
The uncle.			Հօրեղբայրը.

The grandmother.	Հանին (մեծ մայր).
The aunt.	Մօրաքոյրը.
The nephew.	Քեռորդին.
The niece.	Քեռաղջիկը.
The cousin.	Եղբորորդին.
The man.	Մարդը.
The woman. Կինը.	Well. Լաւ.
Ill. Հիւանդ.	Quite. Լիովին.

44. Հրահանգ

My father is ill, but my mother is well. —Our garden is large, but our house is small. —Your father is my uncle, your mother is my aunt. —John is your brother, and Mary is your sister. —John and Charles are my brothers. —Emma and Mary are my sisters. —Where are my knife and my pen? —Here is my knife, and there are your pens. —Is our uncle rich? —Yes he is. —Is your aunt poor? —No she is not. —Charles and his brother are ill. —Mary and her sister are well. —How are you? I am quite well. —How is your cousin? —He is ill. —Where is my niece? —She is in the kitchen. —Where are your brothers? —They are in the garden. —How old is your grandfather? —Our grandfather is an old man, and our grandmother is an old woman.

42. Հրահանգ

Ինչպէ՞ս է ձեր հօրեղբորորդին — Իմ հօրեղբոր-

որդիւ շա՛ս (լիովին) աղէկ է, բայց իմ մօրաքոյրս հիւանդ է. — Ո՞ւր է ձեր քեռորդին. — Հոս է նա. — Ո՞ւր են իմ գրքերս. — Հոս են. — Ո՞ւր է Կարո-լոսը. — Նա մեր պարտէզն է. — Ո՞ւր է իր (ար.) քոյրը. — Նա իր (իգ.) սենեակն է. — Ո՞ւր են ձեր դռքերը. — Իր (իգ.) սենեակն են. — Ձեր հայրը քանի՞ տարեկան է. (ինչպէ՞ս ծեր է). — Մեր մայրը քանի՞ տարեկան է. — Յալհանէս իմ քեռորդիւ է, եւ Մարիամ իմ քեռաղջիկն է. — Ձեր հօրեղբայրը հոս չէ, բայց ձեր հօրեղբորորդին հոս է. — Ծեր հայր մը եւ ծեր մայր մ'ունիմք. — Ձեր քեռորդին հարուստ մարդ մ'է, եւ ձեր քեռաղջիկը հարուստ կին մ'է. — Շատ վարդեր ունիք ձեր պարտիզին մէջ. — Ոչ, բայց շատ կակաչներ ունիմք.

ԴԱՍԷ. — VII LESSON

ՅՈՒՅԱԿԱՆ ԴԵՐԱՆՈՒՆՔ

This.	Այս.	These.	Ասոնք.
That.	Այն.	Those.	Անոնք.
The parents.	Ծնողքը.	A fork.	Պատառաքաղ մը.
A boy.	Մանչ մը.	A spoon.	Դրդալ մը.
A girl.	Աղջիկ մը.	A plate.	Պնակ մը.
A son.	Որդի մը.	A table.	Սեղան մը.
A daughter.	Դուստր.	A chair.	Աթոռ մը.
For	Համար	...	Համար.

13. Հրահանգ

This boy is my brother, this girl is my sister. — These boys are my sons, these girls are my daughters. — That house is small, that garden is large — Those books are good, those pens are bad. — John and Charles are good boys. — Mary and Emma are good girls. — This is my knife, that is your fork. — These are my books, those are your pens. — Is this my spoon? — Is that your plate? — Are these his tulips, are those her roses? — Is this man your uncle? — Yes, he is. — Is that woman your aunt? — No, she is not. — Are these boys ill? — Are those girls poor? — This house has ten rooms, two kitchens and one cellar. — My parents have three sons and five daughters. — This table is small, that is large. — These chairs are good, those are bad.

14. Հրահանգ

Այս մարդը հայրս է, այս կինը մայրս է. — Այս տները մեծ են, այն սարսուղները փոքր են. — Այն դահլիճը Յովհաննէսին համար է, եւ այն զրգալը կարտալին համար է. — Այն խնձորները Մարկոսին համար են, եւ այն նարինջները Էմմային համար են. — Այս աթոռը իմ քրոջս համար է. — Այս պնակը իմ եղբորս համար է. — Այս ծաղիկները մեր մօրը համար են. — Այս կակաչը ձեր որդւոյն համար է, եւ այն վարդը ձեր դստերը համար է. — Այս ձեր

տունն է. — Այս իր (իգ.) պարտէզն է. — Աստնք իր (ար.) գրիչներն են. — Աստնք մեր գրքերն են. — Այս իմ դահալիս է, այդ ձեր սատառաքաղը չէ. — Աստնք ձեր շները չեն, աստնք մեր ձիերը չեն. — Յովհաննէսը բարի տղայ մ'է, Մարկոս բարի աղջիկ մ'է. — Հոն եւ (կան) երկու գրքեր. այս մանչերուն համար է, այն աղջկանց համար է.

ԳՍՍԸ. — VIII LESSON

ՈՐՈՇԻՉ ՄԱՍՆԿԱՅ ԶԱՆՅԱՌՈՒՄԸ

(a, the, my, this.)

A ring.	Մատնի մը.	Lost.	Կորսուած
A watch.	Ժամացոյց մը.	Found.	Գտնուած.
A hat.	Գլխարկ մը.	Taken.	Առնուած.
A stick.	Գաւազան մը.	Seen.	Տեսած.
The purse.	Քուակը.	Bought.	Գնած.
The money.	Դրամը.	Sold.	Մախուած.

15. Հրահանգ

What have you lost? — I have lost my purse and money. — Charles has lost his pen and knife, and Mary has lost her dog and cat. — This poor man has lost an eye. — I have found a pen and knife in

your garden. —Emma has found a fork and spoon in the kitchen. —Where have you found this watch and ring? —Where has John taken that hat and stick? —Have you seen our house and garden? —Yes, I have. —Has your aunt sold her horses and dogs? —No she has not. —Are these boys and girls ill? —Are those houses and gardens large? —Where have you bought your tulips and roses? —My uncle has bought a watch and ring for my brother, and a fork and spoon for my sister. —We have a rich uncle and aunt. —You have a large house and garden. —Charles and Emma have lost their good father and mother.

16. Հրահանգ

Այս պատառաքաղը եւ դանակը ո՛ւր առի՞ք (ունի՞ք առած). —Յովհաննէսը այս շունը եւ կատուն գտաւ. —Մարիամ ի՞նչ կորսնցուց. —Նա իր քսակը եւ դրամը կորսնցուց. —Ձեր եղբայրները ի՞նչ կորսնցուցին. —Իրենց գրքերն ու գրիչները կորսնցուցին. —Ժամացոյցս եւ մատնիս տեսա՞ք. —Այս դըր-գալները եւ պատառաքաղները ո՛ւր գնեցի՞ք. —Ձեր հայրը իր տունը եւ պարտէզը ծախե՞ց. —Ձեր ծնողքը ձի մը եւ շուն մը կորսնցուցի՞ն. —Այն մարդը եւ կինը տեսա՞ք. —Բարի մանչը եւ աղջիկը տեսանք. —Այս աղքատ մարդը եւ կինը հիւանդ են. —Իրենց ուստը եւ դուստրը կորսնցուցին .

ԴԱՍԹ. — IX LESSON

ԱՆՁԱՏՈՒՄ

Some.	Քիչ մը.	Some bread.	Քիչ մը հաց.
Some friends.	Քանի մը բարեկամներ.	Cheese.	Պանիր.
Milk.	Կաթ.	Meat.	Միս.
Water.	Ջուր.	A glass.	Բաժակ մը.
Wine.	Գինի.	A cup.	Գաւաթ մը.
Beer.	Գարեջուր.	A bottle.	Շիշ մը.
Tea.	Թէյ.	A bit.	Կտոր մը.
Coffee.	Սուրճ.	Drunk.	Խմած.
Bread.	Հաց.	Eaten.	Կերած.
Butter.	Կարագ.	A glass of water.	Գաւաթ մը ջուր.
	Give me.		Տուէ՛ք ինձի.
	If you please.		Հաճեցէ՛ք, Թէ որ կը հաճի՛ք.
	Or.		Կամ.

17. Հրահանգ

Give me some bread and butter. —Here is some wine and there are some apples and oranges. —My father bought some flowers. We have bought some books and pens. —Have you lost some money? —Yes, I have. —Have you drunk some milk? —No, I have not. —My brother has eaten some bread and

your garden. —Emma has found a fork and spoon in the kitchen. —Where have you found this watch and ring? —Where has John taken that hat and stick? —Have you seen our house and garden? —Yes, I have. —Has your aunt sold her horses and dogs? —No she has not. —Are these boys and girls ill? —Are those houses and gardens large? —Where have you bought your tulips and roses? —My uncle has bought a watch and ring for my brother, and a fork and spoon for my sister. —We have a rich uncle and aunt. —You have a large house and garden. —Charles and Emma have lost their good father and mother.

16. Հրահանգ

Այս պատահաբաղդը եւ գանակը ո՞ր առիթ (ուճիթ առած). —Յովհաննէսը այս շունը եւ կատուն դտաւ. —Մարիամ ի՞նչ կորսնցուց. —Նա իր քսակը եւ դրամը կորսնցուց. —Ձեր եղբայրները ինչ՞ կորսնցուցին. —Իրենց գրքերն ու գրիչները կորսնցուցին. —Ժամացոյցս եւ մատնիս տեսա՞ք. —Այս դըր-դալները եւ պատահաբաղդները ո՞ր գնեցիք. —Ձեր հայրը իր տունը եւ պարտէզը ծախե՞ց. —Ձեր ծնողքը ձի մը եւ շուն մը կորսնցուցին. —Այն մարդը եւ կինը տեսա՞ք. —Բարի մանչը եւ աղջիկը տեսանք. —Այս աղքատ մարդը եւ կինը հիւանդ են. —Իրենց ուստըրը եւ դուստրը կորսնցուցին.

ԴԱՍ Թ. — IX LESSON

ԱՆՋԱՏՈՒՄ

Some.	Բիշ մը.	Some bread.	Բիշ մը հաց.
Some friends.		Բանի մը բարեկամներ.	
Milk.	Կաթ.	Cheese.	Պանիր.
Water.	Ջուր.	Meat.	Միս.
Wine.	Գինի.	A glass.	Բաժակ մը.
Beer.	Գարեջուր.	A cup.	Գաւաթ մը.
Tea.	Թէյ.	A bottle.	Շիշ մը.
Coffee.	Սուրճ.	A bit.	Կտոր մը.
Bread.	Հաց.	Drunk.	Խմած.
Butter.	Կարագ.	Eaten.	Կերած.
	A glass of water.		Գաւաթ մը ջուր.
	Give me.		Տուէ՛ք ինձի.
	If you please.		Հաճեցէ՛ք. Թէ որ կը հաճիք.
	Or.		Կամ.

17. Հրահանգ

Give me some bread and butter. —Here is some wine and there are some apples and oranges. —My father bought some flowers. We have bought some books and pens. —Have you lost some money? —Yes, I have. —Have you drunk some milk? —No, I have not. —My brother has eaten some bread and

meat, and I have eaten some bread and cheese. — Give me a cup of tea or a glass of milk, if you please. — Here is a bottle of wine, and there is a bottle of water. — We have drunk some bottles of beer, and Emma has drunk some cups of coffee. — This glass of wine is for my nephew, and that cup of milk is for my niece. — Give that poor woman a bit of bread and a glass of water.

13. Հրահանգ

Հացը խոհանոցն է եւ միսը շտեմարանն է. — Գինն աղէկ է եւ գարեջուրը գէշ է. — Ծեր մարդը ինչ կերաւ. — Բիչ մը հաց եւ կարագ կերաւ, եւ բաժակ մը կաթ եւ ջուր խմեց. — Հաճեցէք ինձ գաւաթ մը սուրճ եւ քիչ մը հաց ու սպիտակ սալ (տուէք). — Այս գաւաթ մը թէյը Մարիամին կամ էմմային համար է. — Այս շիշ մը գինին քու քեռորդայդ համար է, եւ այս բաժակ մը գարեջուրը քու հորեղբորորդայդ համար է. — Զովհաննէս (քանի մը) խնձոր եւ նարինջ գնեց. — Կարողո՞ս վարդեր եւ կակաչներ գնեց. — Մանչեր եւ օրիորդներ տեսանք. — Այս աղքատ մարդուն կտոր մը միս, քիչ մը հաց եւ բաժակ մը գարեջուր տուէք :

ՊԱՆԺ. — X LESSON

ԱՆԿԱՆՈՆ ԲԱՅ

To like. Սիրեւ, Հաճոյ ըլլաւ.

I like.	Կը սիրեմ.	We like	Կը սիրեմք.
He likes.	Կը սիրէ.	You like.	Կը սիրէք.
She likes.	Կը սիրէ.	They like.	Կը սիրեն.
To drink.	Խմել.	To read.	Կարդալ.
To sleep.	Քնանալ.	To think.	Խորհիլ, Կար.
To make.	Շինել, Ընել.	To love.	Սիրել. [ձեւ].
To write.	Գրել.	To praise.	Գովել.
Paper.	Թուղթ.	I will.	Ես պիտի.. [ձեւ].
Ink.	Մեկան.	The joiner.	Ատաղճագոր.
To eat.	Ուտել.	The shoema.	Կոշիկար.
A letter.	Նամակ մը.	The bed. [ker.	Անկողինը.
A boot.	Կոշիկ մը.	Useful.	Օգտակար.
A shoe.	Հողաթափ.	Obedient.	Հնազանդ.
Very.	Խիստ.	Yet.	Աւ, դեռ.

49. Հրահանգ

I like apples and oranges. — You like roses and tulips. — My sister likes books and flowers. — I drink water, my father drinks wine, and my sisters drink tea. — We eat some apples, my brother eats some

meat. —I sleep in my bed, and my sons sleep in their beds. —The shoemaker makes boots and shoes, and the joiner makes tables and chairs. —I love my father and mother. —Charles loves his brothers and sisters. —These boys love their parents. —Charles praises John, and John praises Charles. —We love and praise the obedient boys and girls. —Mary writes a letter, and Emma reads a useful book. —Give me some paper, if you please; I will write a letter for my cousin. —Where is your sister? —I think she is in the garden or in the kitchen. —Has she taken my purse? —I think she has.

20. Հրահանգ

Ես հոս կը քնանամ, կարողս հոն կը քնանայ եւ իմ երկու քեռորդիներս այն սենեակը կը քնանան. —Անոնք շատ վարդեր ունին. —Այս ես վարդերը կը սիրեմ, եւ մայրս կակաջները կը սիրէ. —Եղբայրս թէյ կը սիրէ, եւ մօրաքոյրս սուրճ կը սիրէ. —Մենք ջուր կը խմենք, եւ մեր քոյրը կաթ կը խմէ. —Քիչ մը հաց եւ պանիր կուտեմք, եւ բաժակ մը ջուր կամ գարեջուր կը խմենք. —Հաւս չի՞ մը գինի կը խմէ, եւ կտոր մը պանիր կամ միս կուտէ. —Մեր ծնողքը կը սիրեմք. —Մարիամ իր եղբայրը եւ քոյրը կը սիրէ. —Մօրաքոյրս իր աղջիկները կը գովէ, եւ հօրեղբայրս իր աղջիկները կը գովէ. —Ձեր եղբորը քիչ մը մեղան տուէք. կարծեմ նա քանի մը նամակներ պիտի գրէ. —Կուզեմ այս գիրքը կարդալ

(Այս գիրքը պիտի կարդամք). — Կարծեմ գիրքը խիստ օգտակար է. — Մեր հայրն ալ շատ օգտակար գրքեր ունի. — Իմ բարեկամս խիստ հնազանդ աղաքներ եւ աղջիկներ ունի.

ԴԱՍ ԺԱ. — XI LESSON

ՀԱՐՅՈՒՄ ԵՒ ԺԵՏՈՒՄ

To do. Ընել.

Do I eat?	Կուտեմ.
Do you eat?	Կուտէ՞ք.
Does he eat?	Կուտէ՞.
Do we eat?	Կուտե՞նք.
Do they eat?	Կուտեն՞.
I do not eat.	Չ'եմ ուտեր.
Do I not eat?	Չ'եմ ուտեր.

To learn.	Սովորիլ.	The lesson.	Դասը.
To speak.	Խօսիլ. [չել.	English.	Անգղիարէն.
To know.	Գիտնալ, ճան.	French.	Գաղղիարէն.
To live.	Ապրիլ, բնակիլ.	Why?	Ինչո՞ւ.
Neither.	nor.	ոչ.	ոչ.

21. Հրահանգ

Do you like apples? —Yes, I do. —Does your brother like oranges? —No, he does not. —Do your

sisters write a letter? —Yes, they do. —Do we sleep in this room or in that? —I do not like coffee. —Your aunt does not like milk. —What do you drink —I drink some water and milk. —What do your brothers drink? —They drink some beer and wine. —Our grandfather does not like this dog and cat. —Does your cousin sleep? —No, he does not. —Does Mary love her parents? —Yes, she does. —Do you like tea or coffee? I like neither tea nor coffee. —What does your sister do? —She writes a letter for her aunt. —Do you know how old your nephew is. —I do not; I think he is ten years old. —Why do you not eat? —Are you ill? —Do you speak English? —No, I do not, but my brother does. —Does your cousin learn French? —Yes, he learns French and English. —Does not your daughter like flowers? —Yes, she does. —Do not your brothers like horses? —No, they do not.

22. Հրահանգ

Ատաղճագործը ինչ կը շինէ. —Նա սեղաններ եւ աթոռներ կը շինէ. —Կօշիկաւորը ինչ կը շինէ. —Նա կօշիկներ եւ հոգաթափներ կը շինէ. —Ի՞նչ կընէք. Դասս կը սովորիմ. —Քոյրերնիդ ինչ կընէ. —Անի նամակ մը կը գրէ. —Եղբորորդիս կը ճանչնէք. —Այս կը անցնի (կընեմ). —Քոյրս ձեր եղբայրը կը ճանչնէ. —Ոչ չանցնի (չ'ըներ). —Այս մարդը եւ կինը չեմ ճանչեր. —Մայրս կը գրէ թէ կը կարդայ. —Ին-

չո՞ւ չէք գրեր կամ կարդար. —Ձեր քոյրը հիւանդ է. —Ինչո՞ւ չուտեր (իգ). —Անի (իգ.) իր դասը կը սովորի. —Ձեր հաւը ո՞ւր կը բնակի. —Գիտէ՞ք իմ հաւս ո՞ւր կը բնակի. —Ձեմ գիտեր. —Ինչո՞ւ օգտակար գիրք մը չէք կարդար. —Ձեր մայրը իր քոյրը չ'սիրէր. —Ձեր քեռորդիները իրենց մօրաքոյրը չէ՞ն սիրեր. —Սուրճ չեմ սիրեր. —Մօրաքոյրս գինի չը սիրեր. —Ձեր հայրը կը քնանայ. —Կարծեմ կը ֆնսնայ (կ'ընէ). —Ձեր եղբայրները կը քնանան. —Կարծեմ չեմ ֆնսնար (չեմ ըներ). —Այս կամ այն գիրքը կուզէք կարդալ. —Ոչ այս, ոչ ալ այն կարդալ կուզեմ. —Ձէք սիրեր Անգղիարէն կարդալ. —Անգղիարէն եւ Գաղղիարէն կարդալ կը սիրեմ.

ԴԱՍ ԺԲ. — XII LESSON

ԱՆԿԱՆՈՆ ՅՈՒՆԱԿԻ

The glass.	Բաժակը.	The glasses.	Բաժակները.
The church.	Եկեղեցին.	The churches.	Եկեղեցիք.
A watch.	Ժամացոյց մը.	The watches.	Ժամացոյցք.
The knife.	Դանակը.	The knives.	Դանակները.
A cherry.	Կեռաս մը.	Cherries.	Կեռասներ.
A man.	Մարդ մը.	Men.	Մարդիկ.
A woman.	Կին մը.	Women.	Կանայք.
A foot.	Ոտք մը.	Feet.	Ոտքեր.

A tooth.	Ակռայ մը.	Teeth.	Ակռաներ.
A child.	Տղայ մը.	Children.	Տղայք.
A wolf.	Գայլ մը.	The wolves.	Գայլերը.
A fox.	Աղուէս մը.	The foxes.	Աղուէսները.
A family.	Ընտանիք մը.	A town.	Քաղաք մը.
A palace.	Պալատ մը.	Grapes.	Խաղող.
An Englishman.	Անգղիացի.	A Frenchman.	Գաղղիացի.
A gentleman.	Պարոն մը.	A lady.	Տիկին մը.
A young lady.	Մանկամարդ օրիորդ մը.	Mr. N...	Պ. Ն...
Mrs. N.	Տիկին Ն...	Miss N...	Օրիորդ Ն...

Sir! Տէր. (առ անձ մի ուղղեալ)
 Madam! Տիկին. (առ անձ մի ուղղեալ)
 There is. Կայ. There are. Կան.

23. Հրահանգ

How many children has your uncle? —He has but one child. —Do you know this gentleman? —Yes, I do; he is my cousin. —Do you know that lady? —Yes, she is my aunt. —These gentlemen have lost their money, and those ladies have lost their watches. —Is Mr. Brown your uncle? —Yes, Sir, he is. —Is Mrs. Bell your aunt? —Yes, Madam, she is. —Is Miss Winter your niece? —No, she is not. —Mr. Gay is a frenchman, and Mr. Turner is an Englishman. —There are many Frenchmen in our town. —How many Englishmen are there in your town? —There are but two families in our town.

—These young ladies are very rich. —What do you eat? —We eat some cherries and grapes. —What have you drunk? —I have drunk a glass of water, and Charles has drunk two glasses of wine. —We have seen many wolves and foxes this year. —Your sister has small feet and large teeth. —There are many palaces and churches in this town. —Charles has lost his two knives.

24. Հրահանգ

Իմ տղան կեռաս կը սիրէ, եւ իմ աղջիկս խաղող կը սիրէ. —Այս տարի շատ կեռաս եւ խաղող կայ. —Պ. Կարողոսը շատ տղայք ունի. —Նա երկու մանչ եւ չորս աղջիկ ունի. —Այս պարոնը Գաղղիացի մ'է. —Ոչ, նա Անգղիացի մ'է. —Այս տիկինը ձեր մօրաքոյրն է. —Այս պարոնները եւ տիկինները կը ճանչէ՞ք. —Ոչ, չեմ ճանչեր. (չեմ ըներ). —Այս աղքատ կանանց կոտոր մը հաց տուէք, եւ այդ աղքատ մարդոց բաժակ մը գինի տուէք. —Ի՞նչ գնեցիք. —Պատուաքաղներ, դրդալներ եւ դանակներ գնեցի. —Ո՞ւր է Պ. Յովհաննէսը. —Ան իր պարտէզին մէջ է. —Ո՞ւր է Տիկին Յովհաննէսը. —Անի իր սենեկին մէջ է. —Գիտէ՞ք Օրիորդ Մարիամ ո՞ւր կը բնակի. —Տէր, այս աթոռները եւ սեղանները գնեցի՞ք. —Ո՛չ, Տիկին, չը գնեցի (չըրի). —Այս սենեկին մէջ շատ աթոռներ կան. —Ձեր քաղբին մէջ քանի՞ եկեղեցիք կան. —Կան վեց կամ եօթն.

ԴԱՍ ԺԴ. — XIII LESSON

ՍԵՌՍԱԿԱՆ ԶԵԻՍ.

The son of the gardener. Պարտիզպանին որդին.
The king. Թագաւորը. The neighbour. Դրացին.
The queen. Թագուհին. The physician. Բժիշկը.
William. Կլյոմ. Stick. Գաւազան.
Henry. Հենրիկոս. Gardener. Պարտիզպան.

25. Հրահանգ

The house of the neighbour is large. —The garden of my uncle is small. —The father of your friend is rich. —The mother of this child is poor. —The knife of John is good. —William is the son of a shoemaker, and Henry the son of a joiner. —I have lost the books and pens of my brothers. —Do you like the children of our neighbour? —Do you sleep in the room of your mother? —Have you bought the horse and dog of the physician. —Has John seen the palace of the king? —Has Mary seen the horse of the queen? —Where have you found the hat and stick of my cousin? —Here is the purse of my nephew, and there is the ring of your niece. —Miss Mary is the daughter of Mr. John. —Is that the horse of Mr. Henry? —Are those the daughters of

Mrs. William? —Is that girl the sister of Miss Emma? —Is that poor child the son of our gardener? —Are you the brother of William or of Henry? —Is Emma the sister of Mary?

26. Հրահանգ

—Այս մարդը պարտիզպանին եղբայրն է. —Այն կինը ատաղձագործին քոյրն է. —Այս մանչը բժիշկի մը որդին է. —Եղբորդ գլխարկը սէր է. —Գրոջս սենեակը տեսա՞ք. —Հախս նամակը պիտի կարգա՞ք. —Ձեր դրացւոյն տղայքը կը ճանչէ՞ք. —Գիտէ՞ք, իմ բարեկամիս եղբայրը սէր կը բնակի. —Պ. Յովհաննէսին ձին տեսա՞ք. —Կարծեմ այս Պարոնը Տիկին Էմմային պարտէզը գնեց. —Դուք Օր. Մարիամին քոյրն էք. —Կլյոմը Հենրիկոսին եղբայրն է. —Թագաւորին պալատը եւ Թագուհւոյն ձիերը տեսա՞ք. —Աստիք Անգղիացիին, կամ Գաղղիացւոյն գրքերն են. —Պ. Յովհաննէսը բժիշկ մ'է. —Այո, ան բժիշկ է. —Իր որդին եղբորս եւ քեռորդույս բարեկամն է.

ԴԱՍ ԺԵ. — XIV LESSON

ՍԵՌՍԱԿԱՆ ԶԵԻԲ.

The gardener's son. Պարտիզպանին որդին.
John's friend. Յովհաննէսին բարեկամը.

My brother's house.	Եղբոր տունը.
Charles's sister.	Կարոլոսին քույրը.
Emily.	Էմիլի.
Fine.	Շքեղ.
James.	Յակոբ.
Pretty.	Աղուոր.

27. Հրահանգ

The king's palace is very large. — The queen's horse is very young. — My uncle's garden is very fine. — Your father's friend is a rich man. — John's book is very useful. — Mary's pens are bad. — Do you sleep in your mother's room? — Have you seen our nephew's dog? — Have you taken my sister's ink and paper? — Where have you found my cousin's watch? — Your neighbour's daughter is a pretty girl. — Henry is William's brother, and Emily is James's sister. — Miss Ellen is Mr. Winter's niece, and Mr. Clifford is Mr. Brown's nephew? — Are you Mr. Turner's gardener? — Yes, Sir, I am. — Is that pretty girl your daughter? — Yes, Madam, she is. — Do you know this gentleman's father? — Yes, I do. — Does your brother know this lady's sister? — No, he does not. — Where are my brother's books? — Here they are. — Where are these gentlemen's hats? — I do not know.

28. Հրահանգ

Ատաղձագործին որդին պարտիզպան մ'է. — Այս պարոնին եղբայրը բժիշկ մ'է. — Իմ դրացւոյս աղ-

ջիկը աղուոր մանկամարդ օրորդ մ'է. — Այս մանչը մեր ծեր պարտիզպանին քեռորդին է. — Այս աղ-ջիկը Տիկին Էմիլիին քեռաղջիկն է. — Հենրիիսին հայրը իմ հօրեղբորորդիս է, եւ Մարիամին մայրը իմ մօրաքոյրս է. — Էմիլիին հաւը հիւանդ է. — Յակոբին հանին աղքատ կին մ'է. — Այս պարոնը իմ ծնողացս պարտէզն ու տունը գնեց. — Իմ դրացւոյս որդիքը եւ դստերքը կը ճանչէ՞ք. — Անոնք խիստ աղուոր տղայք են. — Թագաւորին եղբայրը եւ Թագուհւոյն քոյրը կը ճանչեմ. — Գաղլիացի մը եւ Անգլիացի մը այս տիկնանց քսակն ու դրամը գտան.

ԳԱՍ ԺԵ. — XV LESSON

ԱԾԱԿԱՆՔ

Idle.	Ծոյլ.	White.	Ճերմակ.
Diligent.	Ժիր.	Black.	Սեւ.
Agreeable.	Հաճոյ.	Red.	Կարմիր.
Amiable.	Սիրուն.	New.	Նոր.
Cold.	Պաղ, Յուրա.	The morning.	Առաւօտը.
Warm.	Տաք.	The evening.	Իրիկունը.
Cool.	Գաղջ.	The street.	Փողոցը.
Short.	Կարճ.	The night.	Գիշերը.
Long.	Երկար.	The soldier.	Ձինուորը.
Narrow.	Նեղ.	The ship.	Նաւը.
Broad.	Լայն.	The country.	Երկիրը.

Dirty.	Ցեխոտ.	London.	Լոնտոն.
Clean.	Մաքուր.	Paris.	Փարիզ.
Easy.	Դիւրին.	England.	Անգլիա.
Difficult.	Դժուար.	France.	Գաղղիա.
Attentive.	Ուշադիր.	Italy.	Իտալիա.
Happy.	Երջանիկ.	Prussia.	Ֆրուսիա.
Unhappy.	Ապերջանիկ.	To say.	Ըսել.
Too, too large.	խիստ, ալ մեծ.	Already.	Արդէն.

29. Հրահանգ

James is idle — Henry is diligent. — Mary is an idle girl. — John is a diligent boy. — Mr. Clifford is an agreeable young man. — Miss. Clifford is an amiable young lady. — The nights are very cold. — The days are already very short. — Italy is a fine country. — London and Paris are large towns. — The mornings and evenings are cool, and the nights very long. — The streets of this town are narrow and dirty. — Your ink is not black, and your paper is not hite. — The knives are new, but the forks are old. — The cups and plates are not clean. — This lesson is very easy. — These lessons are too difficult. — That is easy to say, but difficult to do. — My aunt has bought a fine watch and ring. — That boy is very attentive; is he not? — Yes, he is. — Those girls are very obedient; are they not? — Yes, they are. — This poor man is very happy, but that rich man is very unhappy.

30. Հրահանգ

Կարճութա, դուք ժիր չէք. — Յակոբ, ձեր ձեռքերը աղտոտ են. — Մարիամ խիստ հնազանդ աղջիկ մ'է. անամկ չէ (չ՞ անի). — Յակոբ խիստ ուշադիր մանչ մ'է, անամկ չէ (չ՞ նա). — Գաղղիա մեծ երկիր մ'է. — Լոնտոն խիստ գեղեցիկ քաղաք մ'է. — Փարիզի մէջ շատ փողոցներ նեղ եւ աղտոտ են. — Ֆրուսիոյ թագաւորը շատ զինուորներ ունի, եւ Անգլիոյ թագուհին շատ նաւեր ունի. — Անգլիերէն գրքեր կարդալ կը սիրեմ, եւ եղբայրս Գաղղիերէն գրքեր կարդալ կը սիրէ. — Փարիզի մէջ շատ գեղեցիկ եկեղեցիներ եւ պալատներ կան. — Մեծ քաղաքներու մէջ բնակիլ չեմ սիրեր. — Եղբայրս խիստ նեղ փողոցի մը մէջ կը բնակի. — Իմ հողաթափներս նոր են, բայց կօշիկներս հին են. — Սյա մանչերը ոչ ժիր են ոչ ալ ուշադիր. — Իմ քոյրս մանկամարդ եւ հարուստ (տիկին) է, բայց անի երջանիկ չէ. — Օրիորդ Մարիամը խիստ ճերմակ ակօսներ, սեւ աչքեր, եւ փոքր բերան մ'ունի. — Յովհաննէս, չիշերը եւ բաժակները մաքուր չեն. — Տուէք ինձ կտոր մը հաց եւ բաժակ մը կարմիր կամ ճերմակ գինի:

ՌԱՍԻԱԿԱՆ — XVI LESSON

(Շարունակութիւն)

Hungry.	Անօթի.	Dear.	Սիրելի.
Thirsty.	Ծարաւի.	A gown.	Շրջագգեստ մը
Sleepy.	Քնէած.	An apron.	Գողնոց մը.
Tired.	Յողնած.	A glove.	Ձեռնոց մը.
Sorry.	Տրտում.	A stocking.	Գուլպայ մը.
Glad.	Ուրախ.	A shirt.	Շապիկի մը.
A ribbon.	Ժապաւէն մը.	Stone.	Դար. [տաքսէ.
A pair.	Զոյգ մը. [մը.	Silk.	Մետաքս, մե-
A dozen.	Երկոտասներեկ.	Cotton.	Բամպակ, բամ-
A yard.	Կանգուն մը.	Wood.	Փայտ. [պակէ.
Gold.	Ոսկի, ոսկիէ.	Wooden.	Փայտեայ.
Silver.	Արծաթ, —թէ.	Wool.	Բուրդ.
The wea-	Օդը, եղանակը.	Woolen.	Բրդեայ.
Steel.[ther.	Պողպատ.Պող-	The fire.	Կրակը.
Iron.	Երկաթ.[պատէ.	To hear.	Լսել.

I am glad.	Ուրախ եմ.
I am sorry.	Տրտում եմ.
I am cold.	Կը մտնիմ.
I am warm.	Տաք եմ.
I am right.	Իրաւունք ունիմ.
I am wrong.	Անիրաւ եմ.
It.	Նա (չէզոք).

31. Հրահանգ

Good morning, dear grandfather. — Good evening, dear grandmother. — Good night, my dear child. — Are you sleepy, John? — Yes, mother, I am sleepy and tired. — And you, Charles, are you not hungry? — No, mamma, I am neither hungry nor thirsty. — What have you bought, dear mother? — I have bought a pair of silk gloves for Emma, and two pair of cotton stockings for William. — Your uncle has bought a dozen of shirts and six yards of silk ribbon. — My watch is of gold, and that of my friend is of silver. — Is Mrs. Bell ill? — No, Sir, she is quite well. — I am glad to hear she is well. And Mr. Bell? — He is unwell. — I am sorry to hear he is unwell. — Are you cold, Henry? — No, papa, I am not cold; I am warm. — There is a good fire. — How is the weather? — The weather is very fine; it is not cold; my hands are quite warm. — You are right, Sir, it is not cold. — Is not that pretty girl your gardener's daughter? — You are right, Madam, she is. — Am I right or wrong? — You are wrong, Sir, but your friend is right.

32. Հրահանգ

Բարեկոյտ Տէր իմ. — Ինչպէ՞ս էք. — Շատ աղէկ եմ. — Ուրախ եմ լսել, որ աղէկ էք. — Եւ Տիկին

Էմիլին ինչպէս է. — Անի տկար է. — Կը ցաւիմ
(տրտում եմ) լսել, որ անի տկար է. — Անօթի՞ էք
Կիյօմ. — Ո՛չ, մայր (mamma) անօթի չ'եմ, բայց
չառ ծարաւի եմ. — Բաժակ մը գինի՞ կամ դաւաթ
մը թէ՞ կուգէք. — Տուէք ինձ բաժակ մը դարեջուր
եւ կտոր մը միս. — Յակոբն ո՞ւր է. — Նա խիտտ
յոքնած եւ ֆեհած է (քուն ունի), կարծեմ նա իր
սենեակն է. — Նա չառ կը ցաւի որ իր բարեկամը,
հոս չէ. — Ուրախ եմ որ կարողոս եւ Էմիլն աղէկ
են. — Իրաւունք ունի՞մք. — Այո՛, դուք իրաւունք
ունիք, բայց Յակոբը անիրաւ է. — Յո՞ւրտ է. — Ո՛չ,
տաք է. — Իմ եղբայրս հիւանդ է, նա կը մնի, ես
չառ տաք եմ. — Այս բրդեայ գուլպաները ո՞ւր գնե-
ցիք. — Մայրս ոսկի ժամացոյց մը, վեց արծաթէ
դրդալներ, եւ երկոտասնեակ մը պողպատէ դրիչներ
գնեց. — Մեր պարտիզին մէջ քարէ սեղան մը եւ
երկու փայտէ աթոռներ կան :

ԴԱՍ ԺԷ. — XVII LESSON.

ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԻՒՆ ՁԵՒ Ա.

Long. Երկար.	Longer.	Երկարագոյն.
	The longest.	Ամենէն երկար.
Large. Մեծ.	Largest.	Մեծագոյն.
	The largest.	Ամենամեծ.

Easy. Դիւրին.	Easier.	Դիւրագոյն.
	The easiest.	Ամենադիւրին.
Polit. Քաղաքա-	Politer.	Քաղաքավարագոյն.
	[վար.	The politest. Ամենէն քաղաքավար
Good. Լաւ.	Better.	Լաւագոյն. Best.
Bad. Գէշ.	Worse.	Աւելի գէշ. Worst
Mine.	Իմս.	Ours.
His.	Իրենը (ար.)	Yours.
Hers.	Իրենը (իգ.)	Theirs.
Dear.	Թանկագին.	The sun.
Cheap.	Աժան.	The moon.
Strong.	Զօրեղ.	The river.
Weak.	Անզօր.	The road.
High.	Բարձր.	The world.
Sincer.	Անկեղծ.	The summer.
All.	Ամէն.	The winter.
Much.	Շատ.	The Euphrates.
Always.	Միշտ.	The Danube.
Europe.	Եւրոպա.	Than.

33. Հրահանգ

The moon is smaller than the sun. — Gold is dearer than iron. — You are stronger than your brother. — These men are weaker than those. — My father is older than yours. Your mother is younger than mine. — The house of our neighbour is much larger than ours. — My paper is whiter than my cousin's. — Your ink is blacker than your brother's.

William's lesson is easier than his sister's. —Your hands are dirtier than mine. —In summer the nights are shorter than the days. —Your son is politer than mine. —Mr. Sandon is the richest man in the town. —That woman is the poorest of all women. —The Danube is the largest river in Europe. —My daughter is the sincerest of all my children. —Mr. Burton is the happiest man in the world. —Your watch is better than mine; but my brother's is the best. —My pen is bad, yours is worse, but my cousin's is the worst. —In winter the roads are always worse than in summer. —Charles has lost your knife and his. —Emma has taken my apron and hers. —William and John have eaten my apples and theirs. —Emily, that is not my gown, that is yours. —Is this bread and butter your sister's. —Yes, it is hers. —Is this your hat or is it mine? —It is neither yours nor mine, it is my nephew's.

34. Հրահանգ

Լոնտոն մեծագոյն է քան զՓարիզ. — Եփրատ փոքրագոյն է քան զԴանուբ. — Այս աթոռը բարձրագոյն է քան զայն. — Ձեր գլխարկը ածնագոյն է քան թէ իմ եղբորինը. — Իմ ժամացոյցս աւելի թանկագին է, քան թէ ձեր բարեկամինը. — Յակոբին ծնողքը աւելի հարուստ են, քան զՀենրիկոսինը. — Ձեր քրոջ ժապաւէնները գեղեցկագոյն են քան

թէ ձեր աղջկանը. — Էմիլի ոչ աւելի փոքր (young) է ոչ ալ աւելի մեծ (old) քան թէ Մարիամ. — Էմմա գեղեցկագոյն է քան զՄարիամ, բայց Էմիլի ամենագեղեցիկն է. — Դրացւոյս տղայքը աւելի քաղաքավար են քան զիմս. — Չմեռուան մէջ գիշերները աւելի երկար են քան զցերեկները. — Մեր կոշկարը քաղքին մէջ ամենէն աղքատ մարդն է. — Իտալիան Եւրոպայի ամենագեղեցիկ երկիրն է. — Ձեր կօշիկները աւելի անմաքուր են քան թէ իմիններս, բայց եղբորս կօշիկները ամենէն անմաքուրն են. — Եղբայրս աշխարհի ամենաքաղաքավար մարդն է. — Այս դանակները աւելի գէշ են քան զձերինն, բայց անոնք ամենագէշն են. — Ձեր ձեռնոցները աւելի գեղեցիկ եւ լաւագոյն են քան զձերինները. — Ծնողքս՝ ամենալաւ բարեկամներս են. — Յակոբը լաւագոյն կը դրէ, քան թէ ես (կընեմ), բայց ես լաւագոյն կը կարդամ, քան թէ նա (կընէ) :

ԴԱՍ ԺԸ. — XVIII LESSON.

ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԻՒՆ ՁԵՒ Բ.

More. Աւելի . . . The most. Ամենէն (չառ)
Diligent. Ժիւր. More diligent. Աւելի ժիւր.
The most diligent. Ամենէն ժիւր.
Faithful. Հաւատարիմ. Beautiful. Գեղեցիկ.

Skilful.	ճարտար.	Grateful.	Երախտագէտ.
Ungrateful.	Ապերախտ.	Precious.	Թանկագին.
Avaricious.	Կծծի, ագաւ.	Health.	Առողջութիւն.
To find.	Գտնել.	The pupil.	Աշակերտը.
To study.	Ուսանիլ.	The tiger.	Վագրը.
The metal.	Մետաղը.	The lion.	Առիւծը.
The copper.	Պղինձը.	The lead.	Կապարը.
As... as....		Այնքան. . . որքան. . .	
Not so... as....		Ոչ այնքան. . . որքան. . .	
The... the....		Որչափ. . . այնչափ. . .	

35. Հրահանգ

The tulip is a beautiful flower, but the rose is more beautiful.—Health is more precious than gold.—My dog is more faithful than yours.—Your books are more useful than ours.—This man is more grateful than that woman.—Charles is more attentive and obedient than James.—This girl is more diligent and amiable than that boy.—Our lessons are more difficult than those of your brother.—Your uncle is richer and more avaricious than ours.—Copper is very useful, but iron is the most useful of all metals.—Our neighbour is the most ungrateful man in the town.—Emily is the most diligent of all my pupils.—Mary is the most obedient of all my children.—I have many friends, but you have more, and James has the most.—Your garden is larger and more beautiful than mine, but my uncle's is the

largest and most beautiful.—My friend is the best and most amiable man in the world.—Your hands are as dirty as mine.—My book is as useful as my brother's.—Henry's hat is not so fine as John's.—The tiger is not so strong as the lion.—Has your brother as many books as you?—No, he has not so many as I.—We love that child as much as you do.—You do not love that child so much as we do.—The more this man has, the more he desires to have.—The sooner the better.

36. Հրահանգ

Մեր դրացին աւելի հարուստ, բայց աւելի ագաւ է քան զձերը.—Էմիլի աւելի փոքր (սարիֆով) բայց աւելի ծիր է քան զիւր քոյրը.—Մարիամ աւելի սիրուն է քան թէ Էմանան. նա իւր ընտանեաց ամենասիրունն է.—Պ. Յակոբ աւելի ճարտար բժիշկ մ'է քան զՊ. Յովհաննէս. Անիկա քաղքին մէջ ամենաճարտար բժիշկն է.—Ջեր աղջիկները աւելի աղուոր եւ աւելի սիրուն են քան թէ ձեր դրացիները.—Իմ որդիքս աւելի ուշագիր եւ աւելի հնազանդ են քան թէ Պ. Հենրիկիսինները.—Այս բաժակները այն բաժակաց չափ մաքուր են.—Իմ դուստաներս այնքան գեղեցիկ են, որքան ձերինները.—Լուսինը այնքան մեծ է որքան արեւը.—Ոսկին այնքան թանկագին է, որքան առողջութիւնը (ստանց յողի).—Թագուհին այնքան մեծ (սարիֆով) է որքան թագաւորը.—Մենք այնքան բարեկամ

ներ ունիմք, որչափ դուք. — Դուք այնքան բարեկամներ չունիք, որչափ մենք. — Իմ հայրս շատ գըրքեր ունի. եղբայրդ աւելի ունի, բայց հօրեղբայրս ամենէն շատ ունի. — Ես գարեջուրը այնքան կը սիրեմ որքան գինին, բայց իմ քոյրերս այնքան թէյ չեն սիրեր, որչափ սուրճ. — Ուրքան որ մենք լեզու մը ուսանինք, այնքան հաճելի կը գտնեմք զայն (it). — Որչափ աւելի երկար օրեր, այնչափ աւելի կարճ գիշերներ:

ԴԱՍ ԺԹ. — XIX LESSON

ՏՐԱԿԱՆ ԶԵՒ Ա. ԵՒ Բ.

To. Ի..... Ե..... Ի.

Give this book to your brother. { Այս գիրքը ձեր
Give your brother this book. { եղբորը տուէք.

To church. Եկեղեցի, եկեղեցի.
To school. Ի դպրոց, դպրոց.
To market. Շուկայ.
To bed. Անկողին.
To London. Լոնտոն.
To my house. Ինձի. (իմ տունս)
To your house. Ձերի. (ձեր տունը)
To my uncle's (house). Հօրեղբորս (տունը).
Home. Տուն.

The theatre. Թատրոնը. To show. Ցուցնել.
The ball. Պարահանդէսը. To prefer. Նախապտուել
The concert. Նուագահանգէս. To belong. Վերաբերիլ.
The umbrella. Հովանոցը. To give. Տալ.
The cook. Խոհարարը. Sent. Ղրկած.
Other. Ուրիշ. Written. Գրուած.
Often. Թաճախ. Given. Տրուած.
Green. Կանանչ. Lent. Փոխտուած.
Blue. Կապուտ. Brought. Բերուած.
Some thing. Բան մը. Goes. Կերթայ.
The country-house. Հիւղը, գաւտատունը. To go. Եր-
Nothing. Ոչ ինչ. [Թալ.

37. Հրահանգ

Give this book to your brother, that pen to your sister and these knives to your cousin. — This fork belongs to John and that spoon to Charles. — I have lent my umbrella to Mary and my gloves to Emma. — Have you sold your garden to your neighbour? Have you sent the flowers to our gardener? — Do you prefer your flowers to mine? — I prefer red to black, and my sister likes green better than blue. — Do you always show your letters to your father? — Does your brother often write to his cousins William and James? — Do you give nothing to that poor man? — I have given something to those old women. — I have written a letter to my uncle and aunt. — My brother goes to church, and my sister

goes to school. —I will go to bed; I am sleepy.
—Will your niece go to the ball or to the concert?
—No, she will go to the theatre. —Does your cook
go to market or to church? —He (she) goes to
market. —I will go home; I am tired. —John goes
to Paris, and William goes to London; the one goes
to France, the other to England. —Where will you
go to? —We will go to our uncle's. —James goes
to his cousin's and Mary to her aunt's. —Do you
often go to your neighbour? —Yes, very often, I
like to go to his house.

38. Հրահանգ

Ժապաւէնները համային, եւ ձեռնոցները Յակո-
բին տուի, —Այս մանչուն բաժակ մը ջուր տուր,
նա ծարաւի է. —Այս դրգալները ձեր մօրը եւ այս
պատառաքաղները ձեր հօրը ցուցուցէք. —Այս գը-
խարկը ձեր եղբօրը չ'վերարկերի, այլ (but) հօրեղ-
բօրորդւոյս. —Ձեր եղբօրը կամ քեռորդւոյն դրե-
ցիք. —Կօշկակարը կօշիկները եղբօրս բերա՛ւ. —Վար-
դերը կակաջներէն նախապատիւ կը սեպէ՞ք, կամ
կակաջները վարդերէն աւելի կը սիրէ՞ք. —Ես գե-
ղեցիկ դաշտատուն մը ամենաշքեղ պալատէն նա-
խապատիւ կը սեպեմ. —Ո՛ր կերթան այս պարո-
նայք. —Պ. Յակոբ նուագահանդէս կերթայ եւ իր
եղբայրը թատրոն. —Ո՛ր պիտի երթաք. —Եկեղե-
ցի կամ դպրոց պիտի երթանք. —Ձեր քոյրը շու-
կան կերթայ. —Ո՛չ, նա տուն կերթայ. —Ձեր

բարեկամը իր հօրեղբօրը կ'երթայ. —Ձեմ գիտեր.
—Կարծեմ Հենրիկոս Գաղղիա կերթայ, եւ Կլյօմ
Խաւիա կերթայ. —Դուք յաճախ Տիկին Էմիլին
կերթա՞ք. —Ո՛չ, չեմ սիրեր իրեն երթալ, նա միշտ
հիւանդ է.

ՊԱՍԻ. —XX LESSON

(Շարունակութիւն)

At. Ի, մէջ, ւ, վրայ.

At school.	Դպրոցին մէջ, դպրոցը.		
At church.	Եկեղեցւոյն մէջ, եկեղեցին		
At market.	Շուկային մէջ, շուկան.		
At home.	Տանը մէջ, տունը.		
At table.	Սեղանի վրայ, սեղանը, կերա-		
In bed.	Անկողնոյն մէջ. [կրոյ ատեն.		
Vienna.	Վիէննա.	Received	} Բնդունած
Coblence.	Քօպլէնս.	Got	
Cologne.	Քօլօնիա.	Arrived.	Հասած.
A merchant.	Վաճառական մը.	Still.	Դեռ.
A painter.	Նկարիչ մը.	When.	Երբոր.
In, into.	Մէջ, դէպ Ի.	Far.	Հեռու.
To come.	Դալ.	From.	. . . է-
Either... or... կամ... կամ...			

39. Հրահանգ

My father and mother are at the theatre, my sisters are at the ball, and my brothers at the concert. —Is your nephew at school or at church? —No, he is at home. —Emily and Mary are at their uncle's. —William and James are at their grandfather's. —Our cook is at market. —This merchant lives at Cologne, and his son at Coblenz. —Where does your cousin live? —He still lives in Vienna or in Berlin. —Where is Miss Elton? —She is in bed; she is unwell. —Is your grandmother still in the country? —Yes, Sir, she is still there. —Does your brother go into the country? —No, Sir, he does not. —Is Mr. N. at home? —Yes, he is. —Where are your children? —They are either at school or at church. —When Charles is at school, he is sleepy; but when in the garden, he is not. —How far is it from Paris to London. —Where do you come from, Sir? —I come from Brussels, from Italy, from the concert, from school. —And you Madam? —I come from the theatre, from Mrs. Bell's, from my aunt's, from your house. —Have you received that watch from your father? —I have got this stick from Henry, and that penknife from Emma. —Is your friend arrived from Cologne? —Yes, Sir, he is.

40. Հրահանգ

Ձեր եղբայրը դեռ դպրոցն է. —Ո՛չ, տէր իմ, տունն է. —Ո՛ր է ձեր հայրը. —Նա դեռ սեղանն է. —Ձեր մայրը դեռ ամսրանոցն է (on the country). —Ո՛չ, տիկին, անի անկողինն է, նա տկար է. —Ձեր քոյրը այս տարի ամսրանոց չ'երթար. —Ո՛չ, նա չ'երթար (չընէր), նա շատ աղէկ է. —Որքան հեռու է ասկէց Լոնտոն. —Գլտէք, Բօլլէնս Բօլլ-նիայէն որքան հեռու է. —Ուսկէ՞ կուգայ այս ծաղկահասակ նկարիչը. —Կարծեմ նա Վիէնայէն կամ Պէրլինէն կու գայ. —Նա կամ Լոնտոն կամ Փարիզ կը բնակի. —Ուսկէ՞ կուգաք, Յոգէանէս. —Տնէն, (from home) մօրաքրոջս սնեմ, Թատրոնէն, Եկեղեցիէն կուգամ. —Ո՛ր է Կարօլսը. —Կարծեմ ան Պ. Յակոբին տունը, նուագահանդէսը կամ դպրոցն է. —Այս գեղեցիկ ծաղիկները ձեր բարեկամէն ընդունեցիք. —Այո՛, Էս ունիմ (ընդունած). —Ձեր բարեկամէն նամակ մ'ընդունեցիք. —Ո՛չ, չ'ունիմ (ընդունած):

ԴՍՍ ԻՍ. —XXI LESSON

ՀԱՐՅԱԿԱՆ ԴԵՐԱՆՈՒՆԲ

Who? Ո՞վ. Whose? Որո՞ւ. Whom? Զո՞վ.
A needl. Ասեղ մը. A door. Դուռ մը.

A pin.	Գնդասեղ մը.	A servant	Սպասաւոր մը.
A thimble.	Մատնոց մը.		Սպասուհի մը.
A coat.	Վերարկու մը.	To see.	Տեսնել.
With.	Հետ.	To knock.	Բաղխել.
Some body.	Մէկը.	No body.	Ոչ ոք.

41. Հրահանգ

Who is there? —Who has taken my pen?
 —Whose hat is this? —Whom do you like better,
 John or Charles? —To whom have you given your
 old dog? —For whom is that chair? —Of whom
 do you speak? —From whom have you received
 that ring? With whom are you arrived? —Who is
 that gentleman? —He is my cousin. —Who are
 those ladies? —They are my daughters. —Whose
 coat is that? —It is my father's. —Whose gown
 is that? —It is my sister's. —Whose gloves are
 these. —They are my brother's. —Whose knife is
 that? —It is John's or Charles's. —Who is at the
 door? —Who speaks English? —Who learns French?
 —Who goes into the garden? —To whom do you
 write? —To whom does this pen belong? —I do
 not know who has taken your needle. —Do you
 know who has found my thimble? —I do not.
 —Somebody knocks at the door; go and see who
 it is. —Who are you? —I am the servant of Mr.
 Melford. —Whose umbrella is this? —Is it yours? —No,
 it is not mine; I think it is my aunt's or my uncle's.

42. Հրահանգ

Ո՞վ կը բախէ դուռը. — Ո՞վ գրեց այս նամակը.
 — Ձեռնոցները որո՞ւ (to whom) տուիք. — Հէներին
 որո՞ւ վրիս տուաւ իր դանակը. — Ուսկի՞ց (from
 whom) ընդունեցիք այս դրամը. — Որո՞ւ համար են
 այս գեղեցիկ ծաղիկները. (for whom). — Որո՞ւ հետ
 մենք թափառն կերթանք. — Նուագահանդէսը զո՞վ
 տեսաք. — Որո՞ւն դաւադանն է այս. — Իմ եղբորս.
 — Որո՞ւն կօշիկն է այս. — Ձեր հօրեղբորն են. — Գի-
 տէ՞ք, այս գուլպաները որո՞ւ կը վերաբերին. — Կար-
 ծեմ, անոնք կիյօմին կամ Յակոբին կը վերաբերին.
 — Ո՞վ է այս ծաղկահասակ Պարոնը. — Մեր բժըշ-
 կին որդին է (it is). — Ո՞վ է այս ծաղկահասակ Տի-
 կինը. — Մեր դրացոյն աղջիկն է (it is). — Որո՞նք
 են այս Պարոնները. — Վաճառական են. — Ձեր
 քաղըին մէջ ամենահարուստ մարդն ո՞վ է. — Ամէն
 այս տները եւ սարտէզները որո՞ւն են. — Ոչ ոք
 գիտէ թէ անոնք որո՞ւ կը վերաբերին.

Պ. Ս. Ս. Ր. — XXII LESSON

(Շարունակութիւն)

What.	Ի՞նչ, որ.
A tree.	Ծառ մը.
The name.	Անունը.
An oak.	Կաղնի մը.
The use.	Գործածութիւնը.

A bird. Թռչուն մը.	The clock. Ժամացոյցը.
A nightingale. Սոխակ մը.	The hour. Ժամը.
A lily. Շուշան մը.	The price. Գինը.
A violet. Մանուշակ մը.	To wish. Բաղձալ.
A tool. Գործիք մը.	To call. Կոչել.
A hammer. Մուրճ մը.	To dine. Ճաշել. [չել.
A nail. Գամ մը.	To breakfast. Նախաճաշ.
A plant. Տունկ մը.	To sup. Ընթրիլ.
An o'clock. Ժամ մը.	Done. Ըրած.

43. Հրահանգ

What have you done in my room? —What have you seen in our garden? —What pen have you taken? —What flowers do you like best? —In what room do you sleep? —What has my friend to do? —What have you to drink? —What countryman are you? —What bird is that? —What lady is that? —What is the price of these stockings? —At what hour do you dine? —Of what trees do you speak? —What day of the month is it? —Of what country are you, and what is your name? —I am an Englishman and my name is John. —My uncle is a merchant, what is yours? —What is the name of that flower? —This flower is a lily. —How do you call this bird? —That bird is a nightingale. —What o'clock is it? —What o'clock do you think it is? —It is three or four o'clock. —What is the use of that tool? —What is that plant good for?

—What are eyes for? —To see with. —What a fine day? —What a bold (սխա) winter.

44. Հրահանգ

Ինչ՞ ըրիք շտեմարանին մէջ. —Ի՞նչ գտաք պարտիզին մէջ. —Ի՞նչ տուիք աղքատ մարդուն. —Ո՞ր շրջագգետը գնեց ձեր քոյրը. —Ո՞ր սենեկին մէջ կ'ընթրէք. — Ի՞նչ ծաղիկ է այս. — Ի՞նչ է այս ծաղկին անունը. — Մանուշակ է այն. — Ի՞նչ ծառ է այս. — Ի՞նչպէս կը կոչէք այս ծառը. — Կաղնի՞ է այն. — Ի՞նչ գրքեր կը կարդաք. — Ի՞նչ գրքեր կուզէք կարդալ. — Ի՞նչ է այս պնակներուն եւ պատառաքաններուն գինը. — Ժամը քանիին կը նախաճաշէք. — Ժամը քանիին անկողին կերթաք. — Գիտէ՞ք, ամսուն ո՞ր օրն է. — Ի՞նչ է այն ծաղկահասակ պարոնին անունը (այդ ծաղկահասակ պարոնը ինչ կը կոչուի) — Ո՞ր տեղացի է նա (countryman). — Նա Անգղիացի՞ մ'է թէ Գաղղիացի. — Ի՞նչ է այս ծեր մարդը. — Նա ատաղձագործ մ'է թէ կօշկակար մը. — Այս մուրճը ինչ բանի կը գործածուի (Այս մուրճին դործածութիւնը ի՞նչ է). — Զուրը (ստանց յօդի) ինչի՞ աղէկ է. — Ականջները (ստանց յօդի) ինչ բանի համար են. — Լսելու համար (with) — Ի՞նչ գեղեցիկ տղայ մը. — Ի՞նչ գեղեցիկ երեկոյ մը — Ի՞նչ թանկագին քարեր:

ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. — XXIII LESSON

(Շարունակություն)

Which. Ո՞րը.

The way. Ճանապարհ. The post office. Դեպոստ.
The mountain. Լեռ. Heavy. Ծանր. [տունը.
The animal. Կենդանին. The market-place. Վաճառ-
The language. Լեզուն. Pray. Կը խնայեմ. [առտեղին.
No matter. Փոքր է. Nearer. Աւելի մօտ. [նամուտ
Near. Մօտ The nearest, the next. Ամեն

45. Հրահանգ

Which of your sisters is unwell? — Which of these flowers do you like best? — Which hat have you taken? — Which town is larger, London or Paris? — Which language is easiest to learn, English or French? — Which of your brothers will go to America? — Which do you think the prettiest of those young ladies? — The youngest. — With which of these ladies will you go to the ball? — I have given the letter to one of your servants. — To which? — For which of my daughters is that new gown, for Emma or Mary? — From which of my brothers have you got these cherries, from Charles or John? — Which is the broadest street in your town? — Which of those gentlemen speak English? — Pray,

which is the nearest way to the post-office? — Which do you like best, coffee or tea? — There are six needles; which are yours? — Give me one of your tulips, no matter which.

46. Հրահանգ

Ո՞րն է Ամերիկայի ամենաբարձր լեռը. — Ո՞րն է Եւրոպայի մէջ ամենագեղեցիկ երկիրը. — Ո՞րն է բոլոր կենդանեաց ամենազօրեղը. — Ո՞րն է բոլոր մետաղներուն ամենածանրը. — Երկու գետերուն ո՞րը մեծագոյն է. Եփրատը թէ Դանուբը. — Այս դանակներուն ո՞րը ձերն է. — Ո՞ր չուսն աւելի հաւատարիմ է. լինա թէ եղբօս. — Ձեր աշակերտաց ո՞րը ամենածիր են. — Ձեր որդեաց որո՞ն համար են այս նոր վերաբիւնները. — Ձեր հովանոցը այս Տիկնանց որո՞ն փոխ տուիք. — Դրամը այս տղաց մէկուն տուի. — Որո՞ն. — Այս գնդասեղները այս աղջկանց մէկէն ընդունեցի. — Ո՞ր մէկէն (from which?). — Հոս երկու դաւաթներ կան, ո՞րը կուգէք ունենալ. — Հոս Անգղիերէն եւ Գաղղիերէն գրքեր կան. ո՞րը կը նախապատուէք. — Գիտէ՞ք, ո՞րն է ամենամօտ ճանապարհը ի վաճառատեղին (երթալու):

ԴԱՍ ԻԴ. — XXIV LESSON

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԳԵՐԱՆՈՒՆԻՔ

It. Այն, զայն (Ձեզոյ) .

The tailor .	Դերձակը .	To rain .	Անձրեւել .
The baker .	Հացագործը .	To snow	Ձիւնել .
The butcher .	Մսալահառը .	To hail .	Կարկուտել .
The barber .	Սափրիչը .	To freeze .	Սառիլ [կել .
A plum .	Սալոր մը .	To lighten .	Փայլատա-
A pear .	Տանձ մը .	To thunder .	Որոտալ .
A slate .	Քարէտախտակ մը .	Little .	Փոքր, քիչ .
A pencil .	Մատիտ մը .	Hard .	Կարծր .
A gramer .	Քերականութիւն մը .	Late .	Ուշ .
An exercise .	Համար, դաս մը .	Also .	Նաեւ .
Time .	Ժամանակ, հեղ .	Not yet .	Դեռ ոչ .

47. Հրահանգ

My watch is little, but it is very dear. —Your garden is small, but it is very beautiful. —Your pen is bad; it is too hard. —I do not like that chair; it is too high. —This pear is very good; it is better than yours. —Have you my hat, Charles? —Yes, I have it. —Have you also my stick? —No, I have it not. —Who has taken my slate? —Your cousin has taken it. —Who has seen the King's palace? —My brother and I have seen it. —Have you al-

ready done your exercise? —No, I have not yet done it. —To whom have you given your little cat? —I have given it to my neighbour's son. —From whom have you got that fine coat? —I have got it from my uncle. —Who is there? —It is the tailor, it is John, it is I. —Is it not your cousin? —Yes, it is he. —Is it not your niece? —Yes, it is she. —Where is my pen? —There it is. —Where is my pencil? —Here it is. —Give it to that child. —Who has done that? Is it you? —No, it is not I. —It is time to go to bed. Is it already so late? —Yes, it is ten o' clock. —Does it rain? It is very cold; it snows; it freezes hard. —Is it far from here to your house? —No, it is not.

48. Հրահանգ

Թակոր, իմ քերականութիւնս ունի՞ք. —Այո՛, ունիմ զայն. —Նաեւ գրիչս ունի՞ք. —Ո՛չ, չունիմ զայն. —Ո՛ր է իմ մատիտս. —Ես զայն պարտիզին մէջ գտայ. —Ո՛ր է ձեր քարէ տախտակը. —Ես զայն չտեսայ. —Այս մատանին խիտ գեղեցիկ է, բայց այն շատ փոքր է. —Եփրատ մեծ գետ մ'է, բայց ոչ Դանուբին չափ (այն չէ՛ այնչափ որչափ Դանուբ. —Ձեր դասը այնքան դժուար է որչափ իմս. —Ոչ (ան) չէ՛ աւելի դիւրին է. —Ո՛վ է (կայ) խոհանոցը. —Հացագործը կամ մսալահառն է. —Սափրիչը չէ՞. —Ո՛չ, այն չէ. —Սպասուհի՞ն է. —Այո՛, այն է. —Դո՛ւք էք, Մարիամ. —Այո՛, մայր,

ես եմ. — Ո՞ւր է Էմիլին. — Հոս եմ ես. — Ժամա-
ցոյցս ո՞ւր է. — Հոն է. — Ժամանակ է ատեն եր-
թալու. — Կարծեմ ժամանակ է. — Օգն ինչպէ՞ս է.
— Գէշ օդ է. Կ'անձրեւէ, կը ձիւնէ. խիստ ցեխոտ է.
— Տէս, ինչպէս կը փայլատակէ. լսէ, ինչպէս կ'որոտայ.

ԴԱՍԻՆ. — XXV LESSON

(Շարունակութիւն)

Him. Ձնա, նմա. (ար.)

Her. Ձնա, նմա. (իգ.)

Them. Ձանոնք, անոնց. (ար. եւ իգ.)

To blame.	Նախատել.	To punish.	Պատժել.
To pardon.	Ներել.	To reward.	Վարձատրել.
To deceive.	Խաբել.	To lend.	Փոխ տալ.
To let.	Թողուլ. [կին.	A coachman	Կառավար.
Seamstress.	Կար կարող	Good.	Բարի.
Garters.	Ձանկապան.	The slippers	Մուճակը.
Naughty.	Վատ.	He is coming.	Կուգալոր.

49. Հրահանգ

Who is that gentleman? — I do not know him.
— Who is that lady? — I do not know her. — Do
you like grapes, Charles? — Yes, I like them very

much. — Here is a poor man, give him a bit of
bread. — This little girl is very thirsty, give her
something to drink. — Will you go to church with
my mother? — Yes. I will go with her. — Who
wishes to speak to my father? — I wish to speak
to him. — Are these slippers for my sisters? — Yes
they are for them. — Charles and John are sleepy,
let them go to bed. — Have you my garters Henry?
— No I have them not, I have not seen them. — There
my servant is coming, do you see him? — Will you
lend your stick to my nephew? — Yes, I will lend
it to him. — Will you show your letter to my bro-
ther or to my sister? — I will show it neither to
him, nor to her. — What a fine flower! give it him,
give it her, give it them. — No, do not give it to
him; give it to her, or to them.

50. Հրահանգ

Հէնրի կը սիրէ իր քոյրը եւ կը գովէ զանի.
— Մենք կը սիրեմք ձեր եղբայրը եւ կը գովեմք
զայն. — Դուք կը նախատէք ձեր աշկերանները, եւ
կը պատժէք զանոնք. — Իր սպասաւորը կը խաբէ
զինքը, սակայն նա կը ներէ անոր. — Անա (հոն)
բարեկամներս կու գան. կը տեսնէ՞ք զանոնք. — Ո՞ւր
են իմ զանկապաններս. — Ո՞վ առաւ զանոնք. — Կը
սիրէ՞ք այս փոքր աղջիկը. — Այո՛, ես կը սիրեմ զա-
նի (as) իրր իմ քոյրս. — Այս բաժակ մը գարեջուրը
կառավարին համար է. — Այո՛, ան (it) անոր համար

է. — Այս տաղները կար կարող կնկան համար են.
— Այո, անոնք անոր համար են. — Այս նամակը էմ-
մայէն ընդունեցիք. — Այո, ես զայն իրմէն ընդու-
նեցի. — Յակոբին հետ դպրոց պիտի երթամք. — Այո
անոր հետ պիտի երթամք. — Դրացիս իր տղայքը կը
սիրէ, սակայն նա կը պատժէ զանոնք երբ անոնք
ջար (վատ են. — Մենք ուլ կը պատժեմք մերինները,
սակայն մենք նաեւ կը վարձատրեմք զանոնք երբ
բարի են. — Հէնրի կուզէ ձեր ժամացոյցը տեսնել
ցուցուցէք զայն անոր. — Էմիլին իր գրիչը կորսցաւ,
ձերը անոր փոխ տուէք. — Զայն անոր փոխ մի'
տաք, անի վատ աղջիկ մ'է. — Զեր մուճակները կի-
յովին թէ Մարիամին տուիք. — Ես զանոնք ոչ անոր
(ար.), ոչ ալ անոր (իդ.) տուի:

ՌԱՍԻԱՆ. — XXVI LESSON

(Շարունակութիւն)

Me. Ինձ, զիս.

Us. Մեզի, զմեզ.

You. Զեզի, զձեզ. քեզի, գրեզ.

To thank. Շնորհակալ ըլլալ. To take. Ստանալ.

To bring. Բերել. To carry. Տանիլ.

To accompany. Ընկերակցել. To send. Դրկել.

Kind. Բարեբար. I can. Կրնամ.

Obliged. Երախտագարտ. Waiter. Ծառայ.
Directly. Անմիջապէս. Away. Մէկդի.
If. Եթէ, թէ. It is good for nothing. Բանի մը չգար.

51. Հրահանգ

Henry has lent me his pen. — M. Melford has sent us two dozen of cups. — Who has given you that fine stick? — Charles, will you go with me to the theatre? — Yes, I will go with you. — Emily, will you go with us to the ball? — I thank you. — Take this pen and give me yours; this is good for nothing. — This coat is for you, that is for me. — John, bring me a glass of water, I am thirsty. — Tell me what I can do for you. — If you give me some paper, I will give you some pens. — Do not go away, I have something to tell you. — How do you do? I am quite well. — I am glad to see you in good health. — Can you tell me, Sir, what o'clock it is? — I am much obliged to you for your attention. — Which of you will carry this letter to the post-office? — If you will accompany me, I will show you where Mr. Elton lives. — Waiter, bring a bottle of wine. — Yes, gentlemen, directly. — Who calls me? Is it you? — To whom does this nightingale belong, to you or your sister? — It belongs to me. — Give it me, give it us. — What beautiful roses! Pray, give them me, give them us. — Send them to me, send them to us.

52. Հրահանգ

Կլյօմ իր քերականութիւնը ինձ փոխ տուաւ.
— Յակոբ իր թռչունները ինձ չալիտի ցուցնէ. — Էմմա ինձ խիստ երկար նամակ մը գրեց. — Ձեր հայրը զիս տեսնել կուզէ. — Այո՛, նա կուզէ ձեզ հետ խօսիլ. — Բան մը չունի՞ք ինձ ըսելու. — Ձեզ քան մը լսեցիք չունիմ (ոչինչ ըսելիք ունիմ.) — Կրնա՞ք մեզ քիչ մը դրամ փոխ տալ. — Այո՛ կրնամ ձեզ քիչ մը փոխ տալ. — Ե՞րբ իմ ժամացոյցս ինձ պիտի ղրկէք. — Գալ չարաթ (next week) զայն ձեզ պիտի ղրկեմ. — Այս ծաղիկները հօրեղբայրս ղրկեց. — Այո՛, նա զանոնք մեզ ղրկեց. — Իմ վրայո՞վս (of me) կը խօսիք, Տիկին. — Այո՛, ես ձեր եւ ձեր եղբորը վրայօք կը խօսիմ. — Օ՛ն, (let us) տո՛ւն երթանք, արդէն ուշ է. — Ձեմ գիտեր թէ ձեր եղբայրը մեզ ընկերակցիլ կուզէ. — Կարծեմ, չուզեք ընկերանալ (չընէք):

ԴԱՍ ԻԷ. — XXVII LESSON

ՕԺԱՆԴԱԿ ԲԱՅԵՐ

To have.	Ունենալ.
To be.	Ըլլալ. — Իինել.
	<i>Կստիւնայ</i>
I have had.	Ունեցայ.
I have been.	Եղայ.

Breakfast.	Նախաճաշ.	The kindness.	Շնորհքը.
Dinner.	Ճաշ.	The misfortune.	Դժբաղդու.
Supper.	Ընթրիք.	To lose.	Կորսնցնել. [Թիւնը]
The pleasure.	Բերկրու.	Now	Հիմայ.
Ever.	Երբէք. [Թիւնը.	Never.	Բնաւ.
	No.	Ոչ.	

53. Հրահանգ

Where have you been all this morning? — I have been at school, and Charles has been at church.
— Where has your cousin been? — He has been at the concert. — James and William have been at their uncle's. — You have been very idle, John. — Mary has been more diligent. — Who has been here? — Nobody has been here. — Has this girl been ill? — No, she has not. — Have you ever been to Brussels? — Yes, I have. — Has not Henry been in my room? — No, he has not. — What have you had for supper? — We have had some bread and butter and a cup of milk. — Charles has had no dinner. — I have had the pleasure to speak to your uncle. — My nephew has not been long in Paris. — We have never been in that town. — John, have you been at the tailor's? Yes, mamma, I have. — Have you had the kindness to give a glass of wine to that poor man? — Has not Mary had my pen? — Yes, she has. — Has not my coachman been here? — No, Sir, he has not.

54. Հրահանգ

Եկեղեցի՞ն հի՞ (էք եղած). — Այո՛. — Գեո. ձեր
փորաքրոջը քով չէ՞ք եղած. — Ո՛չ. — Հիւանդ հի՞
(ունի՞ք եղած) Մարիամ. — Ո՛չ, բայց իմ քոյրս էմման
է. — Իմ փոքր եղբայրս բնաւ այնպէս ժիր եղած
չունէր, ինչպէս որ նա հիմայ է. — Ձեր քեռորդին
բնաւ շատ բարեկամներ չէ ունեցած. — Կարողո՞ւ իր
քսակը կորսնցունելու դժբաղդութիւնն ունեցաւ.
— Մեք թագուհին տեսնելու բերկրութիւնն ունե-
ցանք. — Այս աղքատ տղայքը բոլոր շաբաթը տկար
են եղած. — Այս պարոնը խիստ հարուստ էր (է ե-
ղած) բայց նա հիմայ խիստ աղքատ է. — Եղբորս
գիրք մը փոխ տալու շնորհքն ըրի՞ք (ունեցա՞ք).
— Խիստ անօթի եմ, նախաճաշ չըրի (չունեցայ).
— Ո՞րքան երկար ասե՞ն Լոնտոն (կեցած) էք. — Որքա՞ն
երկար ասե՞ն ձեր հայրը փարիզ (կեցած) է. — Կի՞յո՞մ
կօշկակարին քով (կեցած) ունի՞ք. — Այո՛. — Իմ
քերականութիւնս ունեցա՞ծ էք. — Ո՛չ.

ԴԱՍ ԻՔ. — XXVIII LESSON

(Շարունակութիւն)

ԱՆԿԱՏԱՐ

I had.	Ունէի.	I was.	Էի.
He had.	Ունէր.	He was.	էր.

We had.	Ունէինք.	We were.	էինք.
You had.	Ունէիք.	You were.	էիք.
They had.	Ունէին.	They were.	էին.

Sunday.	Կիրակի.	The banker.	Սեղանաւորը
Monday.	Երկուշաբթի.	The headache.	Գլխացաւը.
Tuesday.	Երեքշաբթի.	A cold.	Պաղ (զոյակ)
Wednesday.	Չորեքշաբթի.	To stay.	Մնալ
Thursday.	Հինգշաբթի.	Formerly.	Առաջ.
Friday.	Ուրբաթ.	Last.	Անցեալ, վեր-
Saturday.	Շաբաթ.	Fresh.	Թարմ. [ջին.
To-day.	Այսօր.	Violent.	Սաստիկ.
Yesterday.	Երէկ.	Known.	Գիտցած.
The day before	Երէկ չէ	Many.	Շատ.
Yesterday.	Առջի օր.	A great	
How long?	Որչափ ատեն.	many.	Խիստ շատ.
On.	Վրայ.	To receive.	Ընդունիլ.
I beg your pardon.		Ներեցէք.	(ձեր ներումը կը խնդրեմ).

55. Հրահանգ

Where were you all this morning? — I was in the
garden of my grandfather; the weather was so fine.
— Was your sister at church last Sunday? — Yes,
Sir, she was. — Were you also there? — No, Sir,
I was not; I had a very bad cold, and was obliged
to stay at home. — Yesterday you were at our
house; were you not? — I beg your pardon, it was
the day before yesterday that I was at your house.

—On Thursday we were in the country, where he had the pleasure to dine with Mr. and Mrs. Melford. —On Friday my younger sister was very ill; —She had a violent headache. —I wish I had a glass of fresh water; give me one, dear Charles, if you please. —When I still had my parents, I was very happy. —My father had a great many houses and gardens; my mother was of a good family; two of my uncles were bankers. —I have known your father; he was always very kind to me. —You were still young, when you had the misfortune to lose your parents.

56. Հրահանգ

Այս առտու դպրոցը չէիք. —Ո՛հ, տկար էի. —Դուք երէկ թատրոնը չէիք. —Հօրեղբայրս անցեալ շաբաթ Պէրլին էր. —Այս ընտանիքը առաջ խիստ հարուստ էր. —Այս մանչերը խիստ ծիր էին միշտ. —Դուք խիստ չափ բարեկամներ ունէիք, երբ դու հարուստ էիք. —Երեկ (անցեալ) գիշեր նուազահանդէսն էիք. —Ո՛հ. —Ձեր եղբայրը երէկ եկեղեցին էր. —Կարողոս եւ էմմա այսօր աւելի ուշագիւրդ էին, քան թէ երէկ (էին). —Ի՞մ դրացիս առաջ բըծիլ մ'էր, հիմա նա վաճառական մ'է. —Այսօր այնչափ ցուրտ է, ինչպէս (as it) երեկ էր. —Անցեալ շաբաթ օրը սէր էիք. —Մենք տունը չէինք, Պ. Յակոբ շնորհք ըրաւ (ուսէր) մեզի հետ պարահանդէս ընկերակցելու. —Որչափ ատեն Անգղիա էիք. —Ես վեց տարի հոն էի.

Գ. Ա. Ա. Ի. Թ. — XXIX LESSON

(Շարունակութիւն)

Ա. Պ. Ա. Ն. Ի.

I shall have.	Պիտի ունենամ.
We shall have.	Պիտի ունենանք.
He, she will have.	Պիտի ունենայ.
You will have.	Պիտի ունենաք.
They will have.	Պիտի ունենան.
I shall be.	Պիտի ըլլամ.
We shall be.	Պիտի ըլլանք.
He will be.	Պիտի ըլլայ.
You will be.	Պիտի ըլլաք.
They will be.	Պիտի ըլլան.

Հ. Ա. Ռ. Յ. Ա. Ն.

Shall I have?	Պիտի ունենամ?
Shall we have?	Պիտի ունենանք?
Shall you have?	Պիտի ունենայ?
Will he have?	Պիտի ունենայ (ար).
Will she have?	Պիտի ունենայ (իգ).
Will they have.	Պիտի ունենան?

The autumn.	Աշունը.	Together.	Ի միասին.
The spring.	Գարունը.	Before.	Առաջ.
A journey.	Ճամբորդութիւն.	Alone.	Առանձին.

A story.	Պատմութիւն մը.	Back.	Ետ.
A moment.	Վայրկեան մը.	Everything.	Ամէն բան.
An hour.	Ժամ մը.	Ready.	Պատրաստ.
To spend.	Վատնել.	Soon.	Շուտ.
To wait.	Սպասել.	Holidays.	Սրճակուրդ.
To spoil.	Աւրել.	To-morrow.	Վաղը.
To hope.	Յուսալ.	The day after	Վաղը չէ
		to-morrow.	միւս օր.

57. Հրահանգ

I shall be in Paris next winter. —We shall be at home at six o'clock. —My mother will be very glad to see you. —I hope you will give something to these poor children. —Yes, I shall give them something. —I shall have no time to go to the theatre. —We shall have a very warm summer. —You will have a long and very agreeable journey. —I shall go to England next year; my nephew will accompany me. —My consins will go into the country next autumn. —I shall tell you a beautiful story, if you are attentive. —Wait a moment, we shall go back together. —The weather will not be fine to-morrow. —My niece will be ten years old next month. —Has the shoemaker brought my boots? —No, Sir, he will bring them this evening. —Shall we be at home at one o'clock? —Yes, I shall. —Shall we dine at our uncle's to day? —Yes, we shall. —Shall we have many cherries this year? —No,

we shall not. —If we let the children alone, they will spoil every thing. —When you come, you will find us ready. —I hope we shall spend many happy hours in the holidays.

58. Հրահանգ

Այս օր նոր գլխարկ մը պիտի ընդունիմ (ուռնե- նամ). —Վաղը խնձորներ եւ տանձեր պիտի ուռնե- նանք. —Հայրս իր բարեկամէն նամակ մը ընդունած ասէն ուրախ պիտի ըլլայ (ընդունելու). —Բոյրերս երեք զոյգ դուպաներ եւ երկու զոյգ ձեռնոցներ պիտի ընդունին. —Դուք բնաւ երջանիկ չպիտի ըլ- լաք, եթէ աւելի ժիր չէք. —Իմ սպասուորս խիստ յոգնած պիտի ըլլայ. —Իմ հայրս ու մայրս ձեզ տեսնալով (տեսնալու) ուրախ պիտի ըլլան. —Մօրա- քոյրս ամառանոցը պիտի երթայ եթէ օդը գեղեցիկ է. —Մեր տունը հասնելէն առաջ խիստ ուշ պիտի ըլլայ (առաջ մենք տունն ենք). —Ձեր հօրեղբայրը որ ճանքով պիտի (առնէ երբ) Լոնտոն երթայ. —Կա- ռաժարը երբ հոս պիտի ըլլայ. —Կը յուսամ նա խիստ շուտ պիտի գայ. —Իմ հօրս շատ բերկրու- թիւն պիտի պատահուի (ընէ) երբ դուք մեզի դաք. —Ձեր հայրը այս երեկոյ տունը պիտի ըլլայ. —Այո, —Ժամը իննին մեք տուն պիտի երթանք, մեզի հետ պիտի գա՞ք. —Այո. —Վաղը գեղեցիկ օդ պի- տի ուռնենք. —Կարճեմ ոչ.

Պ.Ս.Ս. I. —XXX LESSON

(Շարունակութիւն)

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ

I should have.	Պիտի ունենայի.
We should have.	Պիտի ունենայինք.
He would have.	Պիտի ունենար.
You would have.	Պիտի ունենայիք.
They would have.	Պիտի ունենային.
I should be.	Պիտի ըլլայի.
We should be.	Պիտի ըլլայինք.
He would be.	Պիտի ըլլար.
You would be.	Պիտի ըլլայիք.
They would be.	Պիտի ըլլային.

ՀԱՐՑԱԿԱՆ

Should I have.	Պիտի ունենայի՞.
Should we have.	Պիտի ունենայի՞նք.
Should you have.	Պիտի ունենայի՞ք.
Would he have.	Պիտի ունենար. (ար.)
Would she have.	Պիտի ունենար. (իգ.)
Would they have.	Պիտի ունենայի՞ն.
If I had.	Եթէ ունենայի.
If I was կամ were.	Եթէ ըլլայի.

To buy.	Գնել.	The will.	Կամքը.
To walk.	Պատել.	Modest.	Համեստ.

To walk out.	Դուրս ելլել.	Obestinate.	Յամառ.
To look.	Նայիլ, Տեսնել.	Present.	Ներկայ.
To look for.	Փնտռել.	Enough.	Բաւական.
To put.	Դնել.	Down.	Վար.
To answer.	Պատասխանել.	Such.	Այսպէս.
To believe.	Հաւատալ.	Against.	Դէմ.
To fill.	Լեցունել.	On, upon.	Վրայ.

59. Հրահանգ

I should go to the concert, if I had time. —We should buy this horse, if we had money enough. —My brother would walk out, if he was not ill. —You would be happier, if you were more diligent. —My brothers would go into the country, if the weather was fine. —If we had not so many friends, we should have little pleasure. —If you had put your books on the table, you would not have looked for them so long. —I should answer Mr. Nelson's letter, but I have no time. —I should not believe it, if you had not seen it. —We should go with you, if we were not so tired. —It would rain, if it were not so cold. —Charles would write better, if he had not such a bad pen. —Our shoemaker would not be so poor, if he were not so idle. —If I had some money, I should buy some cherries. —I should like to know where Mr. Manley lives. —Should you have done it, if I had been present? —No, I should not. —Would your friend do it against the will of his father? —No, he would not.

60. Հրահանգ

Ուրախ պիտի ըլլայի երբ այսպէս ձի մը ունենայի (ունենալու). — Տրտում պիտի ըլլայինք երբ մեր բարեկամը կորսնցունեիմք. (կորսնցունելու). — Չեր քոյրը վար պիտի դար, եթէ սրտորաստ ըլլար. — Այս շունը դուք այնքան չափաւ սիրէիք, (to like) եթէ նա այնքան հաւատարիմ չըլլար. — Մեք այս աղջիկը այնքան չափաւ սիրէինք, եթէ նա այնքան հաւատարիմ չըլլար. — Մեք դաւաթնիս պիտի լեցունէինք, եթէ բուսական խմած չըլլայինք. — Իմ հայրս քոյրերուս (to) խիտտ բարերար պիտի ըլլար, եթէ անոնք այնքան յամառ չըլլային. — Այնքան անօթի չափաւ ըլլայիք, եթէ բան մը կերած ըլլայիք. — Մեք Շիլլէրի Մարի Սթիւարտը տեսած պիտի ըլլայինք, եթէ երէկ թատրոնը զտեսնեիմք (ըլլայինք). — Պիտի ընէիք զայն (it) եթէ ես ներկայ ըլլայի. — Ո՛հ. — Չեր եղբայրը իր մօրը կամաց հախաւակ դուրս պիտի ելլայ. — Ո՛հ. — Գիտնալ կուզեի (պիտի ուզէի like) թէ ո՞վ առաւ իմ գմելիս. — Մեք ամառանոց երթալ պիտի ուզէինք, եթէ օդն այսպէս գէշ չըլլար. — Հօրեղբայրս հաւատարիմ սպասաւոր մը եւ կառավար մը ունենալ պիտի ուզէր:

ԴԱՍ ԼԱ. — XXXI LESSON

ՅԱՐԱԲԵՐԱԿԱՆ ԳԵՐԱՆՈՒՆԲ

Who.	Որ. (Անձի նախար)
Whose.	Որուն.
Whom.	Չոր.
He who.	Այն որ.
They who.	Անոնք որ
Those who.	

The reward.	Վարձքը.	Great.	Մեծ.
The enemy.	Թշնամին.	Contented.	Գոհ.
The shop.	Խանութք.	Wicked.	Ամալարիչ.
To forgive.	Ներել.	Dead.	Մեռած.
To esteem.	Յարգել.	Burnt.	Այրած.
To ask.	Հարցունել.	Said.	Ըսուած.
To ask for.	Խնդրել.	Last night.	Երէկ գիշեր.
The confidence.	Վստահութիւն.	Honest.	Ուղիղ.
The orphan.	Որբը. [Թիւնք.	Virtuous.	Առաքինի.
The truth.	Ճշմարտութիւնը.	Noble.	Ազնիւ.

61. Հրահանգ

The old gentleman, who was in our house yesterday, is an English physician. — The lady who has given you these cherries is my aunt. — The gentlemen, who were at the concert last night, are the

sons of our neighbour's.—The boy whom you like so much, is the son of our gardener.—The girl whom you have seen at my uncle's is an orphan.—Do you know the young lady to whom this horse belongs? —Is that the young man from whom you have got your dog? —Where is the man whose house is burnt down? —Where are the children whose parents are dead? —Is it you who has taken my pen? —No, it is not I. —Is it your sister who has taken it? —Yes, it is she. —Was it you, who were at my shop yesterday? —Yes, it was I. —There is somebody who asks for you. —Miss B. whom you know, is very ill. —She is a lady against whom nothing can be said with truth. —He is a man in whom I put my confidence. —He who is rich, is not always contented. —Those who are rich, are not always happy. I do not love those who are wicked. —They who were formerly our friends, are now our enemies. —I will give that book to him who is the most diligent. —I will give a reward to her who writes best. —Who is greater and nobler than he who forgives his enemies?

62. Հրահանգ

I like better.

Աւելի կը սիրեմ.

I like best.

Ամենէն աւելի կը սիրեմ.

Ո՛ր է այն երիտասարդը որ այս գիրքը կորսըն-

ցուց. —Ո՛ր է Օրիորդը (ծաղկահասակ Տիկինը) որ ձեր հօրը հետ կը խօսի. —Կը ճանչէ՞ք այն վաճառականը որ երէկ հօրեղբորս տունն էր. —Այս է այն պարոնը որուն հետ պարահանդէս պիտի երթաք. —Ասոնք են այն տիկիները որ ձեզի հովանոց մը փոխ տուն. —Այն նկարիչը որ մեր քովը տեսաք, Գաղղիացի մ'է. —Այն մարդը որուն տունը բնակեցանք, մեռած է. —Ես այն աշակերտները ամենէն աւելի կը սիրեմ, որ ամենածիր եւ խիստ ուշադիր են. —Ես այս չապիկները անոնց պիտի ղրկեմ, որ ամենէն աղքատ են. —Այն որ գոհ է, երջանիկ է. —Անոնք որ հարուստ են, միշտ գոհ չեն. —Ո՛ր աւելի երջանիկ է, այն որ հարուստ է, կամ այն որ գոհ է. —Ամէն անոնք որ ձեր քոյրը կը ճանչեն, զանի կը սիրեն եւ կը յարգեն. —Ձեր գրացին ուղիղ մարդ մ'է. նա բարեկամ մ'է ամէն անոնց որ առաքինի են :

ԳԼՍ ԼԲ. — XXXII LESSON

(Շարունակութիւն)

Which.

Որ. (իրաց համար.)

That.

Որ. (անձանց եւ իրաց համար.)

What.

Որ, ինչ որ.

A fly.

Ճանճ մը.

True.

Ճշմարիտ.

A calf.

Հորթ մը.

Dark.

Մութ.

A cow. Կով մը. Troublesome. Զանճրացուցիչ.
A field. Դաշտ մը. Entertaining. Զբօսեցուցիչ.
A drawer. Գլորոց մը. To laugh. խնդալ.
A word. Խօսք մը. To understand. Հասկնալ.
Only. Միմակ, առանձին. To pay attention. Ուշ դնել.

63. Հրահանգ

I have got a book which is very entertaining.
—The silk gloves which are in that little drawer,
are my sister's.—The flies which are in this room,
are very troublesome.—The cows and calves which
you see in that large field, are all mine.—The
house which your father has bought, is larger than
ours.—The garden of which you speak, is my
uncle's.—The room in which you dine, is too dark.
—The table upon which you write is too high.
—Bring me the knife that is in my drawer.—There
is a lady that wishes to speak to you.—Charles
has taken the best pens, and has given me those
that are good for nothing.—Do you know what I
have to do? —I will do only what is agreeable to
you.—Why do you laugh at what I say? —Think
of what you have to do.—You pay little attention
to what I tell you.—I shall say nothing but what
is true.—I cannot believe a word of what he says.

64. Հրահանգ

Այսօր ես պիտի ընդունիմ թաշուհը զոր հայրս

ինձ համար դնեց.—Հէնրի վաղը այն նամակին պի-
տի պատասխանէ, զոր իր բարեկամէն ընդունեց.
—Այն գիրքը զոր դուք ինձ փոխ տուիք, խիստ
զբօսեցուցիչ է.—Ես դատայ այն զմեւին զոր դուք
կորուսիք.—Ասոնք են հօրեղբորս ծախած պար-
տէշները.—Ասոնք են այն ծաղիկները, զորս դուք
խիստ կը սիրէք.—Տուէք ինձի քիչ մը այն խաղո-
ղէն զոր պարտիզպանէն ընդունեցիք.—Տեսա՞ք այն
պալատը որուն վրայ մեք կը խօսինք.—Գիտէ՞ք
այն տունը ուր որ նա կը բնակի.—Ես ոչ զոր գի-
տեմ, որ աւելի երջանիկ է քան զայս մարդ.—Հոս
պարոն մը կայ (է), որ ձեզի ըսելու բան մը ունի.
—Այս գրքերը սեղանին վրայ դրէք, եւ բերէք ինձ
զանոնք՝ որ փոքր գլորոցին մէջ են.—Ինչ որ ինձ
տուիք ընելու համար, խիստ գիւրին չէ.—Կը հաս-
կընա՞ք ինչ որ կըրտեմ.—Այո, կը հասկընաւ (կընեմ).
—Յակորբ բնաւ չխորհիր այն բանին (անոր) վրայ,
որ ընելու է (ունի). —Գիտէ՞ք ինչ բանի (որո՞ւ)
վրայ կը խորհիմ.—Մէ, չեմ գիտեր (ընեմ).

ԴԱՍ ԼԳ. — XXXIII LESSON

ՅԱՐԱԲԵՐԱԿԱՆԱՅ ԶԱՆՅԱՌՈՒՄԸ

A swallow. Ծիծեռնիկ մը. Just. Ժխդ (հիմայ).
A hill. Բլուր մը. First. Առաջին.

An order.	Պատուէր մը.	Yonder.	Հոն.
A painting.	Նկար մը.	To mean.	Հսկելուզել
The honour.	Պատիւը.	To perceive.	Նկատել.
The favour.	Շնորհքը.	To forget.	Մոռնալ.
The date.	Թուականը.	Read.	Կարդացած
The consolation.	Մխիթարութիւնը.	To sell.	Ծախել.
The pains.	Նեղութիւնը.	To have forgotten.	Մոռ- [ցած ըլլալ.

65. Հրահանգ

I will give you all the money I have. —I will do all I can. —We are much obliged to you for the pains you have taken. —I thank you for the honour you do me. —Is this the boy you like so much? —Are these the ribbons you have bought? —Your uncle is the happiest man I know. —That is the only consolation I can give you. —Of what date is the letter you have received? —The book you were so good as to send me, is the most entertaining I have ever read. —This is the worst day we have had. —That little man you see yonder is Mr. Brown our neighbour. —That is the first swallow I have seen this year. —Mrs. C. is the lady I mean. —Whose houses are those I perceive upon that little hill? —The man you speak of, was here just now. —He will never forget the favour you have done him. —I have forgotten the order he has given me. —There is nothing I will not do for you.

66. Հրահանգ

Հոս է ձեր կորսնցուցած մատնոցը. —Հոս են ձեր գծած նկարները. —Ո՞ր է ձեր այնքան շատ սիրած տղան. —Ո՞րն է ձեր ծախել ուզած ձին. —Ո՞վ կարդաց առ իմ եղբայր դրած նամակս. —Այս է միակ մխիթարանքը զոր դուք ինձ կրնաք տալ. —Պ. Յովհաննէս ամենալաւ բարեկամս է, որ ունիմ. —Մեր բժիշկը ամենաճարտար մարդն է, որ ես կը ճանչեմ. —Շատ բերկրութեամբ կարդացի այն գրքերը, զորս դուք ինձ փոխ տուած էք. —Մոռցածք այն պատուէրը զոր ես ձեզի տուի. —Այս է այն վաճառականը զոր դուք ըսել կուզէք. —Ասո՞նք են այն տները զորս դնել կուզէք. —Ձեզի խիստ երախտապարտ եմ այն շնորհքին համար, զոր ինձ ցուցուցիք. —Շնորհակալ եմք ձեզի այն սլաութոյն համար, զոր մեզի կընէք. —Բնաւ այն բարերարութիւնը չսխալի մոռնամ, զոր ինձ համար ունեցաք. —Տուէք ինձ այն կեռասներէն մի քանին, զոր սլարտիզպանէն ընդունեցիք.

ԴԱՍ ԼԴ. — XXXIV LESSON

ՕԺԱՆԴԱԿ ԲԱՅԵՐ

I shall. I will.
I will have.

Պիտի.
Պիտի ունենամ.

We will have.	Պիտի ունենանք.
He shall have.	Պիտի ունենայ.
You shall have.	Պիտի ունենաք.
They shall have.	Պիտի ունենան.
2. I would have.	Պիտի ունենայի.
We would have.	Պիտի ունենայինք.
He should have.	Պիտի ունենար.
You should have.	Պիտի ունենայիք.
They should have.	Պիտի ունենային.

To follow.	Հետեւիլ.	The page.	Երեսը (գրքի)
To arrive.	Հասնիլ.	The prison.	Բանտը.
To leave.	Թողուլ.	The fellow.	Մարդ, մեկը.
To pay a visit.	Այց մ'ընել.	The advice.	Խրատը.
To rise.	Ելնել.	Once.	Սնդամ մը.
To order.	Հրամայել.	Twice.	Երկու անգամ.
Content.	Գոհ.	A little.	Փոքր ինչ.
Early.	Կանուխ.	Few.	Քիչ.
Necessary.	Հարկաւոր.	A few.	Մի քանի.
Something.	Բան մը.	Anything.	Որ եւ է բան.
The sooner... The sooner.	Որքան շուտ.. այնքան շուտ.		
To allow.	Արտօնութիւն տալ.	The work.	Գործը.

67. Հրահանգ

If I have time to-morrow, I will pay you a visit.
—You are very kind, I will always follow your advice.
—You shall not go to the theatre, I will not allow it.
—Your brother shall stay at home to do

his work. —You shall have a letter as soon as the ship arrives. —I will read a few pages before I go to bed. —You shall have a reward, if you do it. —The sooner you have written your exercises, the sooner you shall go home. —Come, you shall not leave us, you shall spend the evening with us. —We will do it, if you give us time to do it. —You shall pay it now, Sir, or go to prison, one of the two. —If he has what is necessary, he should be content. —We should rise earlier and go to bed later than we do. —They should think twice before, they speak. —He is sincerer than he should be. —Children should never do anything against the will of their parents.

68. Հրահանգ

Դասս պիտի սովորիմ գարոց երթալէս առաջ.
—Ձեզի հետ չպիտի երթամ, դուք ծոյլ մէկն էք.
—Ամառանոց պիտի երթանք եթէ օդը գեղեցիկ է.
—Իմ ամէն ծաղիկներս ձեզի պիտի տամ, եթէ այս շնորհքը ինձ ընէք. —Եթէ ինձի (պիտի) ընկերակցիք. ձեզի պիտի ցուցնեմ քե Պ. Յակոբ սէր կը բնակի. —Ձեր հօրեղբօրը չպիտի գրէք, ես պիտի գրեմ (ընեմ զայն). —Պարտէզը չպիտի երթաք, (ան it) շատ ցուրտ է. —Համարնիդ շինեալ եմ (պիտի շինէք), եւ (այս) անմիջապէս. —Տղայք իրենց մօրաբորջը չպիտի երթան, չպիտի թողուամ. —Հէնրի այս իրիկուն ինձի հետ թատրոն պիտի երթայ.

—Ո՛հ, չպիտի երթայ. —Դուք ձեր ծնողացը աւելի հնազանդ ըլլալու էք. դուք միշտ պիտի ընէք ինչ որ անոնք ձեզի կը հրամայեն. —Կարողո՞ւ իր դասը աւելի աղէկ սովորեալ էր. նա աւելի ժիր եւ աւելի ուշադիր ըլլալու էր, քան որ է (քան թէ նա է). —Այսպէս ըլլալու էր, միայն (այսպէս) չէ:

ԴԱՍ ԼԵ. — XXXV LESSON

(Շարունակութիւն)

I can.	Կրնամ.	I cannot.	Չեմ կրնար.
I could.	Կրնայի.	I could not.	Չէի կրնար.
Loud.	Բարձր.	Welcome.	Բարի եկեալ.
To dance.	Պարել.	To be afraid.	Վախնալ.
Every.	Ամէն.	Every day.	Ամէն օր.
All day.	Բոլոր օրը.	To come and see.	Այց ելլել.
Nine o' clock.	Ինը ժամ.		
Half past nine.	Ինն ու կէս.		
A quarter past nine.	Ինն քառորդ անցած.		
Three quarters past nine.	Ինն երեք քառորդ անցած.		

69. Հրահանգ

Do me that pleasure, if you can. —Come back as soon as you can. —I can and will tell the truth. —John and Mary cannot go out to-day, they are

quite ill. —Can you say your lesson, Charles? —I am afraid I cannot; it is too difficult. —Can you speak English? —Yes, I can. —Can you write an English letter? —No, I cannot. —Can you tell me what o' clock it is? —It is half past seven. —My sister can sing as well as I can. —Nobody can tell me where he is. —Who is that gentleman? —I cannot say. —Come as often as you can; you will be always welcome. —Will you not stay a little longer? —No, I cannot. —We were at the ball yesterday, but we could not dance, the room was too small. —My niece would come and see us every day, if she could. —Why do you come so late? —We could not come sooner. —You could lend me a dollar, if you were politer. —I have said nothing that could offend you.

70. Հրահանգ

To be able.	Կարենալ.
I shall be able.	Պիտի կրնամ.

Այս գրչով չեմ կրնար գրել. —Յովհաննէս աւելի աղէկ կրնայ կարդալ քան զիւր քոյրը. —Ձեր քոյրը կրնայ մեզ հետ պարահանդէս երթալ. —Կարծեմ, կրնայ. —Ձեր եղբայրը կրնայ իր գիրքն ինձ փոխ տալ. —Կարծեմ չկրնար. —Աւելի բարձր խօսեցէ՛ք, մենք ձեզ չենք կրնար հասկնալ. —Կը կարծէ՞ք որ Պ. Հէնրի ինձ այդ շնորհքը կրնայ ցուցունել:

— Կարծեմ նա չպիտի կրնայ երթալ (ընել զայն).
— Հայրս այսօր չպիտի կրնայ դուրս ելնել, նա տկար
է. — Վաղը դասս պիտի կարենամ ըսել. — Ձեր հօրեղ-
բօրորդին պիտի կարենայի վարձատրել. եթէ դրամս
ընդունած ըլլայի. — Երէկ եկեղեցի չէի կրնար եր-
թալ, սաստիկ գլխացաւ մ'ունէի. — Կրնայիք այս
շնորհքն ինձ ընել, եթէ ուզէիք. — Ս. Եկի կանուխ
պիտի գայի, եթէ կարենայի:

ԴԱՍ Լ. Զ. — XXXVI LESSON

(Շարունակութիւն)

I may.	Կը համարձակիմ, կրնամ.
I might.	Կը համարձակէի, կրնայի.
I must.	Պարտ է ինձ. Պէտք է.
To die. Մեռնիլ.	To borrow. Փոխ առնուլ.
To owe. Խոստովանիլ.	To care (about). Հոգ ընել.
Sleep. Քռն.	Deep. Խոր.
Without. Առանց.	The open air. Մաքուր օդը.
Did. Ըրի, ընէի.	Another. Ուրիշ մը.
Heard. Իսած.	Be gone. Կորիւր, գնալ.
To play. Խաղալ.	To take a walk. Պտտիլ, խուս
To remain. Մնալ, կենալ.	Fear. Վախ [գալ.
Again.	Նորէն.

71. Հրահանգ

You may believe what I tell you. — You may fol-
low your friend without fear. — You may do it, if
you can. — You may tell him that I cannot do it.
— If you are unwell, you may go to bed. — May I
take a walk, papa? — Yes, you may. — May I take
one of your pens? — Yes, you may take as many
as you please. — You may take what you like. I
will allow you. — He may to what he pleases, I do
not care about it. — They may or may not come, I
will wait no longer. — I shall come, but if I do
not, you may go away. — You might do me that
favour, if you would. — If I did as you wish, my
father might blame me. — I must go and ask his
brother how he does. — I must rise at five o' clock
to-morrow. — You must have been in a very deep
sleep, if you have heard nothing of it. — You must
never borrow money of a friend; but if you do, you
must give it back as soon as you can. — If you
wish to get your health again, you must take the
open air as often as you are able. — It is already
late, we must be gone.

72. Հրահանգ

To be obliged. Պարտաւորիլ, Պէտք ըլլալ.
I shall be obliged. Պիտի պարտաւորիմ.
Կրնամ երթալ. — Այո, կրնաք. — Անիկայ կրնայ

հոս մնալ. — Ո՛հ, չկրնար. — Կրնամ քեզ հետ երթալ. — Այո, կրնաք մեզ ընկերակցել. — Կրնամ այս ծաղիկները առնել. — Այո, կրնաք զանոնք առնել. — Երբ դասերնիդ շինէք, (կասարեսալ) կրնաք երթալ եւ պարտէզը խաղալ. — Դուք կրնաք ընել ինչ որ կուզէք. — Հովանոցնիդ հետ առէք, այս իրիկուն (to night) կրնայ անձրեւել. — Շատ (too) երկար ասեմ պէտք չէ մնաք. — Խիստ շուտ երեկոյ պիտի ըլլայ. — Պէտք է խոստովանիմ որ դուք իրաւունք ունիք. — Ամէն մարդիկ պարտին մեռնիլ. — Գալ չարթու պէտք է Լոնտոն երթամ. — Վաղ առաւօտ ժամը հինգ ու կէսին պէտք է ելլանք. — Եղբայրս ամէն օր իր բարեկամին պարտի նամակ մը գրել. — Ձեր քոյրը այնքան շատ պաղ ջուր պէտք չէ խմէ. — Ձեր կօշիկները շատ (too) փոքր են, կօշկակարը քեզի ուրիշ քոյք մը շինելու է. — Ո՞ր ճանքան պէտք է առնուլ Վիէննայէն Պէրլին երթալու համար. — Պ. Յակոբին այցելութիւն մը պէտք է ընեմ. — Մեր կառավարը քաղաքը թողուլ պարտաւորեցաւ. — Յովհաննէս երէկ տունը մնալ պարտաւորեցաւ, նա իր դասը շինած չէր :

ԴՍՍ Ա.Է. — XXXVII LESSON

(Ներկայ)

I ask. Կը հարցունեմ. (Խնդրել) I love. Կը սիրեմ.
He asks. Կը հարցունէ. He loves. Կը սիրէ.

I wish. Կուզեմ. I pay. Կը վճարեմ.
He wishes. Կուզէ. He pays. Կը վճարէ.
I go. Կերթամ. I carry. Կը տանիմ.
He goes. Կերթայ. He carries. Կը տանի.
To blush. Կարմրիլ. The debt. Պարտք.
To possess. Ստանալ. The answer. Պատասխան.
To study. Ուսանիլ. The business. Զբաղում.
To fence. Սրով կռուիլ. The riches. Հարստութիւն.
To finish. Սւարտել. The nurse-maid. Մանկապահ.
To dress. Հագուեցընել. The forenoon. Կէսօրէն առաջ.
To invite. Հրաւիրել. The afternoon. Կէս օրէն ետք.
To run. Վազել. Lazy. Ծոյլ.
To shut. Գոցել. Disobedient. Անհնազանդ.
To talk. Խօսիլ. Nicely. Գոյտրիկ.
To envy. Նախանձիլ. Generally. Սովորաբար.
To pity. Գթալ. Usually. Ընդհանրապէս.
To obey. Հնազանդիլ. Like. ... պէս.
To seem. Երեւիլ, թուիլ. Or so. Իբր.
To come in. Ներս գալ. As if. Իբր թէ.
The teacher. Վարժապետը. No more... Այլ ոչ...

73. Հրահանգ

Your sister dances very nicely. — Our teacher loves and praises the obedient pupils, but he punishes those that are lazy and disobedient. — A good child blushes when the teacher blames it. — This gentleman possesses great riches. — My uncle goes to town before eight o' clock. — My bro-

ther studies four hours a day; he plays an hour or so in the forenoon. —My sister plays an hour or two on the piano every evening; she spends most of her time at home. —Mr. N. is a man who thinks much, but who speaks little. —He dines every day in town, and sups at his uncle's in the evening. —My father finishes his letters generally before dinner. —My friends usually spend the evening at the theatre. —I take a lesson on Mondays, Wednesdays and Fridays, and my cousin takes one on Tuesdays, Thursdays and Saturdays. —Your neighbour is a very polite man; he often invites us to breakfast or to supper.

74. Հրահանգ

Սպասաւորը պատասխանի մը (for) կապատէ. — Յոր կողմէ ամարանոցը երթալ. — Հայրս այս երեկոյ ձեզ նուագահանդէսը տեսնել կը յուսայ. — Մանկապահը տղայքը ժամը եօթնին կը հագուեցունէ. — Յովհաննէս միշտ իր մօրը քանի մը գեղեցիկ ծաղիկներ կը տանի. — Ձեր պղտիկ եղբայրը միշտ մէկ-գի կը փախչի (կը վազէ), երբ զիս տեսնէ. — Վարժապետը միշտ այն աշակերտները կը վարձատրէ, որ ժիր են. — Հէներին գիտէ թէ, դերձակը ո՞ւր կը բնակի, բայց կարօլոս չգիտէր (չընէր). — Մարիամ երբ ներս կու գայ, երբէք դուռը չգոցեր. — Այս երբ կինը կերեւայ քե շատ յոգնած ե (ըլլալ). — Այս ծաղկահասակ մարդը կը խօսի, իրր թէ ինքը

հոն եղած շրար (էր). — Նա կը խօսի այնպիս մարդու մը պէս, որ իր դործը կը հասկնայ. — Մէկը կը նախանձի անոր (զանիկայ), միւսը կը գլխայ անոր վրայ (զանիկայ). — Բարի տղայ մը կը սիրէ իր ծնողքը, եւ կը հեղաշնչի անոնց. — Մեր դրացին իր բոլոր պարտքը կը վճարէ, եւ ալ դրամ փոխ չառնուր:

ԴԱՍ ԼԳ. — XXXVIII LESSON

(Շարունակութիւն)

ԿԱՏԱՐԵԱԼ ԵՒ ԱՆԿԱՏԱՐ

To ask.	Հարցունել.
To wish.	Ուզել.
To beg.	Խնդրել.
To pay.	Վճարել.
To carry.	Տանիլ.
To do.	Ընել.

I asked.	Հարցուցի.	Asked.	Հարցուցած.
I wished.	Ուզեցի.	Wished.	Ուզած.
I begged.	Խնդրեցի.	Begged.	Խնդրած.
I paid.	Վճարեցի.	Paid.	Վճարած.
I carried.	Տարի.	Carried.	Տարած.
I did.	Ըրի.	Did.	Ըրած.

Did-I ask.	Հարցուցի՞ր.
I did not ask.	Չհարցուցի՞ր.
To expect.	Սպասեւ.
To fold.	Ծալլեւ.
To kiss.	Համբուրեւ.
To promise.	Սոստանալ.
To accept.	Ընդունեւ.
A miser.	Աղաչ.
A carriage.	Կառք մը.
Fatigued.	Յողնած.
Not at all.	Ամենեւին.
For seven weeks.	Եօթն շաբաթ.
To appear.	Երևել.
To travel.	Ճամբորդեւ.
To look at.	Նայել.
To wash.	Հուանալ.
To rob.	Կողոպտեւ.
Several.	Մէկ քանի.
After.	Յետոյ.
Though.	Թէ եւ.
Nothing at all.	Ոչ ինչ.

75. Հրահանգ

I hoped to see my cousin at the theatre, but he was not there. —Last night we expected your sister to tea but she did not come. —How long did you remain at the ball? —We remained till four o'clock in the morning. —Your brother did not believe that I should come. —I did not believe that he would come. —My father has allowed me to take three English lessons every week. —When you have finished your letter, you may fold it. —Have you invited your friend Mary? —Yes, we have invited her to tea. —Your neighbour is as great a miser as ever lived. —Tony kissed her mother and promised to be a good girl. —I accepted his present and thanked him for it. —Have you done what

you promised me? —Not yet. —Did you see queen Victoria, when you were in London? —Yes, I did. —Did you call me, Sir? —No, I did not. —Who is that gentleman who looked at me just now? —I do not know. —What did he say to you? —What did he tell you? —Nothing at all. —After we had waited more than two hours, the carriage arrived with my mother and sister quite well. —They appeared not at all fatigued, though they had travelled so far.

76. Հրահանգ

Because. Ինչու որ.

Կարո՞ւս իր ձեռքերը դեռ չէ լուացած. —Յովհաննէս վեց ամիս Անգղիաբէն սովորեցաւ. —Էմիլին վաղը ինձի աշցեղութեան գալ. (չիս այցելել) խոստացաւ. —Մենք այսօր ձեր մօրաքրոջը տունը (at) նախաճաշեցինք. —Քոյրերս բոլոր գիշերը պարեցին. —Ես ձեզի մէկ անգամէ աւելի ներեցի. —Ձեր հօրեղբորորդին հրաւիրեցինք, սակայն նա չեկաւ. —Հարցուցինք իրեն, բայց նա չպատասխանեց. —Պ. Կարո՞ւս իր սպասաւորը ճամբեց (մէկդի ղրկեց). —Մենք միշտ մեր ծնողացը կը հնազանդինք, եւ կը գլխանք այն տղայքը, որ զանոնք (ծնողներն) կորսնցուցին. —Նամակս ո՞վ նամակատուն տարաւ. —Ձեր դրացին իր բոլոր պարտքերը վճարեց. —Կարծեմ քե (ըրաւ). —Պարահանդէսը որո՞ւ հետ պարեցիք. —Օրիորդ Էմիլին հետ. —Դեր.

ձակը զիս հարցոց. (to ask for). — Իմ գաւազաններս փնտռեցիք (to lood for). — Մեր վարժապետն ծոյլ աշակերտները միշտ կը յանդիմանէ (կը նախատէ), եւ այն աշակերտները որ ժիր են, կը վարձաւորէ. — Նա կը սիրէր իր բարեկամները, եւ իր թըշնամեացը կը ներէր. — Զէքը ճանչեր այն պարոնը որուն հետ ես երէկ փարիզէն եկայ. — Ո՛չ. — Զեր քեռորդիէն անցեալ շաբաթ նամակ մը առիք. — Այո՛:

Գ.Ա.Ս ԼԹ. — XXXIX LESSON

(Շարունակութիւն)

ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ

Have.	Ունեցէք.	Love.	Սիրեցէք.
Be.	Եղէք.	Do not love.	Մի սիրէք.
Let us go.		Երթանք.	
The pocket.	Գրպանը.	To light.	Վառել.
The noise.	Աղաղակը.	To make haste.	Արտառալ.
The rain.	Անձրեւը.	Impatient.	Անհամբեր.
The pepper.	Պղպեղը.	Quiet.	Հանդարտ.
The window.	Պատուհանը.	To put on.	Հագնել, դնել.
The duty.	Պարտաւորութիւնը.	To be silent.	Լռել.
The goodness.	Բարութիւնը.	To take a seat.	} Նստիլ.
The grass.	Խոտը.	To sit down.	

The lamp.	Կանդեղը.	Quarrelsome.	Կռուարար.
The oil.	Զէթը.	Ap-stairs.	Վեր.
The oil-bottle.	Զէթի շիշը.	Down-stairs.	Վար.
A pound.	Լիպրա մը.	At once.	Մէկէն.
An ounce.	Ունկի մը.	Good-bye.	} Մնաք բար- Fare well. } եաւ.
To open.	Բանալ.	Till, untill.	Մինչեւ.
To fetch.	Բերել.	Half a pound.	Կէս լիպրա
To disturb.	Արգիլել.	Over.	Անցած.
To stop.	Յաղաղել.	To perform.	Կատարել.
Come in,	Ներս եկէք.	Sugar.	Շաքար.
Let us have,	Բերեք յեզի.	Two pounds and a half.	Երկուք ու կէս լիպրա.
Let me alowe.	Թողէք զիս.	Let me alowe.	Զանդիստս մ'աւրէք.
The watchmaker.	Ժամագործը.	To take off.	Հանել.

77. Հրահանգ

Put the fruit into your pocket, and eat it at home.
— Shut the door, and open the window, if you please. — Stay with us till we have finished our work. — John, fetch me some ink, but make haste. — Be so kind as to lend me your pen. — Have the goodness to tell me where Mr. Norton lives. — Somebody knocks; go and see who it is. — There is my letter, read it, and tell me what you think of it. — Call me when it is time to dine. — My watch does not go; take it to the watchmaker. — Follow the advice of your friends, but do not follow that of your enemies. — Never forget, my dear, all the

duties you have to perform. —Go away, Henry, do not disturb me. —Be silent, do not make so much noise. —Come up stairs, Charles. —Go down stairs, William. —Be gone, let me alone. —Let us take a walk, the weather is so fine. —Let us sit down upon the grass. —Let me have a bottle of wine I am thirsty. Let the children come in, I have something to give them. —Good morning, Sir; please to walk in and take a seat. —No, thank you, I cannot stop; I cannot come in now. —Good-bye, until to-morrow.

78. Հրահանգ

Ղրկեցէք ինձ երկու զոյգ ձեռնոցներ եւ վեց զոյգ գուլպաներ. —Մարիամ, ինձ երկու կանգուն (yards) ժապաւէն եւ կէս երկոտասանեակ շապիկ բերէք. —Տուէք ինձ կտոր մը միս եւ քիչ մը հաց. շատ անօթի եմ. —Այս բաժակ մը գրեթէ լցնէ՛ք, եւ ինձ բաժակ մը գինի բերէք. —Գլխարկներդ դրէ՛ք եւ ձեռնոցներդ հանեցէք. —Գացէ՛ք, եւ ինձ լիպրա մը շաքար, վեց ունկի պղպեղ եւ երկու ու կէս լիպրա սուրճ գնեցէք. —Ձեր գիրքը սեղանին վրայ դրէ՛ք, կամ ձեր եղբորը տուէք զայն. —Յովհաննէս, գացէ՛ք, եւ կանդեղը վառեցէ՛ք, հիմա բուրդովն մութ է. —Մէջը (in it) ձէթ չկայ (there). —Մեր է ձէթին չիշը. —Հոս է, առէ՛ք զայն, եւ շուտ ըրէ՛ք. —Անհամբեր (impatient) մ'ըլլաք, անմիջապէս պիտի ընեմ. —Իմ քովս մնացէ՛ք մինչեւ որ

անճրեւն անցնի (անցած է). —Հանդարտ կեցէ՛ք, կուտարար մ'ըլլաք. —Կորսուեցէ՛ք, իր հանգստութիւնը մ'աւրէ՛ք. —Ամէնքդ մէկէն դուրս մի՛ երթաք. —Լռեցէ՛ք, նստեցէ՛ք, մէկը դռնը կը բախէ. —Հրամանեցէ՛ք. —Վարդացէ՛ք եւ տեսէ՛ք թէ Օրիորդ Մարիամը հոն է. —Եթէ կը հաճիք, ներս հրամանեցէ՛ք. հոս են այն գրքերը, զորս ձեզի խոստացայ. —Հիմա դասերնիս չինենք, (let us) վարժապետն անմիջապէս պիտի գայ :

ԴԱՍԽ. —XL LESSON

I am writing.	Կը գրեմ (կոր).
I was writing.	Կը գրէի (կոր).
I have been writing.	Գրեցի.
I shall be writing.	Պիտի գրեմ.

To sit.	Նստիլ.	The people.	Ժողովուրդը.
To work.	Գործել.	The history.	Պատմութիւնը.
To sing.	Երգել.	The cloak.	Պատմունճանը.
To knit.	Հիւսել.	The bonnet.	Գլխանոցը (կա-)
To burn.	Սյրել.	Whence.	Ուսկից. [նանց]
To smoke.	Յխել.	While.	Քանի որ.
To sweep.	Աւել.	Whole.	Բոլոր, ամէն.
To interrupt.	Ընդմիջել.	Incessantly.	Անդադար.
To be ashamed.	Ամաչել.	None, not any.	Ոչ մի.
To call to see.		Այցելութեան երթալ.	
To take leave (of).		Հրաժեշտ տալ.	

79. Հրահանգ

What are you doing, Charles? — I am writing a letter to my uncle. — What is your brother doing? — He is learning his lesson. — Where is your sister? — She is sitting in the garden. — Where are you going, John? — I am going to church; will you go with me? — And you, whence are you coming? — I am coming from home. — I have been looking for you the whole morning. — Have you been waiting long? — We have been waiting for you very long. — How is the weather to-day? — It is bad weather; it is raining. — It has been raining all the morning. — Who is calling me? — I am calling you; come up-stairs. — Who is coming? — It is I. — What are you speaking of? — We are speaking of your friends. — Whom are you looking for? — I am looking for my son. — With whom have you been taking a walk this morning? — Are you not ashamed of what you are saying? — Yes. I am ashamed of what I have been saying. — Who is the lady that is talking to Miss Stanley? — You cannot walk in, the girl is sweeping the room. — You always interrupt me when I am speaking. — You were coming from the tailor's as I was going to the shoemaker's. — Your nephew is always smoking when we call to see him. — While the house was burning, the people were running to fetch water and could not get any.

80. Հրահանգ

Ի՞նչ բանի վրայ կը խորհէիք (կոր). — Ի՞նչ բանի վրայ կը խնդար. — Ի՞նչ կը փնտռէք. — Մատիտս կը փնտռեմ. — Ի՞նչ գիրք կը կարդար. — Անգղիոյ պատմութիւնը կը կարդամ. — Ի՞նչ կը հիւսէք, Լիլի. — Փոքր քրոջս համար զոյգ մը գուլպայ կը հիւսեմ. — Ո՞ւր է փոքր Մարիամ. — Նա պարտէզը կը խաղայ. — Ձեր եղբայրը Յակոբոս ի՞նչ կընէ. — Նա իր գաղղիարէն դասը կը ընէ. — Որո՞ւ կըսպասէք. — Մօրաքրոջս կըսպասեմ. նա իր գլխարկը եւ պատմութեանը կը հագնի. — Այս ծաղկահասակ մարդը միշտ կը ծխէ, նա բոլոր օրը կը ծխէր. — Նախաճաշ պիտի առնեմ, քանի որ դուք համարնիդ կը սովորէք. — Այսօր թատրոն չպիտի երթամ, բոլոր իրիկունքը նամակներ պիտի գրեմ. — Ձեզի հրաժեշտ տալու կուզամ. — Կրնա՞ք հասկնալ ինչ որ կըսեմ. — Ո՞չ. — Ո՞ւր էիք, Յովհաննէս. — Հէնրիին հետ պարտեղ գացի. — Դուք թիստ ժիր էք, սիրելիս. — միշտ կաշխատիք, երբ ես ձեզի կուզամ. — Կարո՞յս ձեռք հիմա (մէկդի) գնաց, երբ մենք հասանք. — Երբ պարտէզը նստած էի, սփռակը շարունակ կերգէր.

ԴԱՍԻՍ. — XI. I LESSON

ԿՐՍԻ ՈՐԱԿԱՆ

To be loved.
I am loved.
I was loved.
I have been loved.
I shall be loved.

Սիրուել.
Կը սիրուիմ.
Կը սիրուէի.
Սիրուեցայ.
Պիտի սիրուիմ.

To haste.	Ատել.	False.	Սուռ.
To fear.	Վախնալ.	Stolen.	Գողցուած.
To respect.	Պատուել.	Came.	Եկած.
To save.	Ազատել.	Saw.	Տեսայ.
To adore.	Երկրպագել.	Built.	Կառուցեալ.
To flatter.	Շողոքորթել.	Forbidden.	Արգիլեալ.
To permit.	Թոյլ տալ.	Tongue.	Լեզու.
To deserve.	Արժանանալ.	Court.	Արքունիք.
To treat.	Վարուիլ.	Merit.	Արժանիք.
To destroy.	Կործանել.	Chambre.	Սենեակ.
To discover.	Յայտնել.	Hail.	Կարկուտ.
To inform.	Իմացունել.	Piece.	Կտոր.
To send for.	Բերել տալ.	Traitor.	Մատնիչ.
Storm.	Փոթորիկ.	Goodhearted.	Բարեսիրտ.
To keep peace.	Լռել.	Spoken.	Խօսուած.
Credulous.	Դիւրահաւան.	Virtue.	Առաքինութիւն.

Arrival.	Ժամանումն.	Sure.	Ապահով, վստահ.
Postman.	Սուրճանդակ.	Because.	Ինչու որ.
America.	Ամերիկա.	Other wise.	Եթէ ոչ.
Relations.	Ազգական.	That.	Որ.
To abuse.	Չարաչար գոր.	Forgiven.	Ներեալ.
Little.	Բիչ. [ծածել.	Less.	Աւելի քիչ.
The least.	Ամենէն քիչ.	By.	Է... (Կրա- [անրախանի հետ].

81. Հրահանգ

To be loved is better than to be hated. —My brother is loved by his friends, because he is good-hearted and diligent. —He loves his children, and he is loved by them. —Mrs. N. is respected by all who know her. —A false man is feared by every body. —The French tongue is spoken in all the courts of Europe. —You know better than anybody that merit is not always rewarded. —My coffee is brought me every morning into my chamber. —Henry has been punished by his teacher. —All my money has been stolen. —I have not been deceived, I am sure of it. —Have the flowers and trees been spoiled by the hail? —Two merchants, who came from Liverpool, have been robbed on the road. —This watch was given me by General Elliot, when I saved his son. —Henry and John had not yet done their exercises, when we were called to

supper. —If Charles does not keep peace, he will be punished by his father. —The letter which is on the table, must be sent to the post-office. —The piece which you saw at the theatre last night, will be played again next Sunday. —This house would have been sold, if it was not so dear. —By whom was this letter written? —I am expected at my aunt's. —I have been permitted to go to the concert. —My sister has been forbidden to go out. —These children are too much flattered by the servants. —Your cousin was laughed at by all his friends. —A traitor must not be forgiven. —You must only do what you are ordered. —I was thanked for it by all my relations. —His physician was immediately sent for.

82. Հոսեանգ

Everybody.

Ամէն մարդ.

Հէնրի իր բարեկամները կը գովէ, եւ անոնցմէ կը գովուի. —Առաքինութիւնը միշտ չլարձատրուիր. —Թագաւորը ժողովուրդէն կ'երկրպագի, բայց թագուհին ամէն մարդէ կ'ատուի. —Կարողոս իմ վատահոլութիւնս չարաչար գործածեց, եւ նա պատժուելու արժանի է. —Պ. Յակոբ քաղաքավար մարդ մ'է, մենք անկէ յաճախ թէյի կը հրաւիրուինք. —Կը ցաւիմ, որ դուք ձեր եղբորմէն գէշ կը վարուիք. —Ուրախ եմ որ դուք ձեր մօրաքրոջմէն լաւ ընդունուեցաք. —Միշտ պատրաստութիւններ ըրէք,

եւ ամէն մարդէ պիտի յարգուիք. —Դիւրահաւան մի ըլլաք, եթէ ոչ ամէն մարդէ պիտի խաբուիք. —Այս գործը վեց շաբթուան մէջ չկրնար լինալ. —Երբ ընթրիքի ատեն է, պիտի հրաւիրուիք. —Նամակները սուրհանդակէն պիտի բերուին. —Այս նկարը ո՞վ շինած է (կր.) . —Ո՞վ վճարեց ձեր եղբորը (կր.) . —Այս տունը երեք ամիսէն պակաս ժամանակի մէջ շինուեցաւ. —Ամերիկան Գոլոմպոսէն զտնուեցաւ (յայտնուեցաւ). —Ձեր ժամանումը կարելի եղածին չափ շուտով ինձ իմացուցէք (կր.) . —Դուք պիտի նախատուէիք, եթէ շատ (too) ուշ գայիք.

ԴԱՍ ԵՐ. — XL II LESSON

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁԱԿԱՆ

To wash one's self.

Ինքզինքը լուալ, լուաց-

I wash myself.

կը լուացուիմ. [ուլլ.

He washes himself.

կը լուացուի. (սր.)

She washes herself.

կը լուացուի. (կզ.)

We wash ourselves.

կը լուացուինք.

You wash yourselves.

կը լուացուիք.

They wash themselves.

կը լուացուին. [ուիք.

You wash yourself.

կը լուացուիս, կը լուաց-

I my self.

ես ինքս.

You yourself.

Դու, դուք անձամբ.

He himself.	Նա անձամբ. (ար.)
She herself.	Նա անձամբ. (իգ.)
We ourselves.	Մենք անձամբ.
You yourselves.	Դուք անձամբ.
They themselves.	Անոնք անձամբ. (ար. եւ իգ.)
To dress one's self.	Հագուել.
To undress one's self.	Հանուել.
To render one's self.	Ինքզինքը ընել.
To deceive one's self.	Ինքզինքը խաբել.
To accustom one's self.	Ինքզինքը վարժեցնել.
To amuse one's self.	Զբոսնուլ.
To express one's self.	Բացատրել.
To fatigue one's self.	Անձը յողնեցընել.
To rest one's self.	Հանգչել.
To warm one's self.	Տաքնալ.
To apply.	Դիմել.
To endeavour.	Աշխատել.
To recollect.	Յիշել.
To find.	Գտնել.
To merit.	Ծախիլ.
To kill.	Սպաննել.
To feel.	Զգալ.
To empty.	Պարզել.
The trouble.	Նեղութիւն.
The shade.	Ստուեր.
The captain.	Նաւապետ.
To complain.	Գոնգատել.
To apply one's self.	Զանալ.
To fancy.	Երեւակայել.
To depend.	Վստահել.
To rely.	Ապաւինել.
To try.	Փորձել.
To honour.	Պատուել.
To wound.	Վիրաւորել.
To defend.	Պաշտպանել.
The sea.	Ծով.
The haste.	Ահապարուսն.
The friendship.	Բարեկա-
Sharp.	Սուր. [մութիւն.
To be mistaken.	Սխալիլ.
To behave.	Վարուել.

Ugly.	Տգեղ.	Beloved.	Սիրելի.
Worthy.	Արժանի.	Inclined.	Հակեալ.
Fluently.	Սահուն.	Greatly.	Խիստ.
Sometimes.	Երբեմն.	Immediately.	Իսկոյն.
For the future.	Ասկէ ետեւ.	Gave.	Տուաւ.
Brocken.	Կոտրած.	Under.	Տակ.

83. Հրահանգ

Charles has wounded himself with a sharp knife.
 —The children have not yet washed themselves.
 —I wash myself in cold water every morning. —He dressed himself in haste, and went out immediately.
 —I find myself so well here that I am greatly inclined to remain. —I will try to render myself worthy of the friendship with which you honour me.
 —That woman, ugly as she is, makes herself beloved by every body. —Henry, dress yourself; it is time to go to school. —What is Mary doing? —She is dressing herself. —Pray, do not give yourself so much trouble. —You are tired, rest yourself a little.
 —The more we apply ourselves, the more we learn. —I shall endeavour to merit your confidence. —I forgive you, because I hope you will behave better for the future. —There are many people who fancy they can learn a language in a few months. —I do not recollect his name. —May I depend upon it? —You may rely upon him. —What do you complain of? —You are mistaken, I have seen it my-

self. —I myself have found it. —The king himself has said it.—She gave it me herself. —I begged him to go himself, but he did not.—Did you knit these stockings yourself?— No, Madam, my sister knitted them.

ՏԿ. Հրահանգ

Wise. Խելացի.

Այս առաւօտ զինուոր մը ինքզինքը սպաննեց. —Մարիամ համեստ աղջիկ մ'է, նա ինքզինքը բնաւ չգողէր. —Կ'զգար որ (ինքզինքս կզգամ) խիստ յոգնած եմ, այն ծառին ստուերին տակ նստիմք. —Ամենէն խմաստուն եւ ամենալաւ մարդիկ երբեմն կը խսրոխն (ինքզինքնին կը խաբեն). —Ես ինքզինքս ամէն բանի դիւրաւ կրնամ վարժեցունել. —Կարողնս, (մէկդի) երթալէդ առաջ ճացիր (ինքզինքդ տաքցուր). —Էմիլի, հանուհ, (ինքզինքդ հանուեցուր) անկողին երթալու ատեն է. —Շատ օրեր ամարանոցն էինք, եւ չատ աղէկ գրօսեցանք (ինքզինքնիս գրօսեցինք). —Ո՛րչափ քիչ որ պարեմ, այնքան քիչ կը յագնիմ. —Ամէն գետեր ծովը կը թափին (ինկզ). կամ ուրիշ գետերու մէջ. —Ձեր քոյրը կրնայ սահուն կերպով Անգլիայէն (մէջ) խօսիլ (express herself). —Այո. —Նա կը սխալի (ինկզ.) երբ կը խորհի թէ ես ինքզինքս չեմ կրնար պաշտպանել. —Պիտի աշխատինք (ինկզ.) ձեր վտանգութեանն արժանանալու համար. —Կը յուսամ որ չէնրի տակէ ետեւ աւելի աղէկ պիտի վարուի (ինկզ.)

—Այս գուլարները ո՞վ հիւսեց. —Ես ինքս զանոնք հիւսեցի. —Այս բաժակները ո՞վ կտարեց. —Մենք (անձամբ) զանոնք կտարեցինք. —Պ. Յովհաննէս անձամբ մեզ ընթրիքի հրաւիրեց. —Մենք, նոյն ինքն զօրապետին (himself) դիմեցինք. —Երէկ ես անձամբ նաւապետին դացի, բայց նա տունը չէր.

Գ Ե Ս Ե Պ. — XI. III LESSON.

Ձ Ե Չ Ո Ք

(Գլխաւորաբար շարժում ցուցնողներ)

I come.	Կուգամ.
I have come.	Եկայ.
I shall come.	Պիտի գամ.
I should have come.	Եկած պիտի ըլլամ.
Came.	Եկած.
Run.	Վազած.
Met.	Հանդիպած.
Risen.	Ելած.
Grown.	Աճած.
Known.	Գիտցած.
Fallen.	Ինկած.
Set sail.	Նաւել.
Become (of).	Եղած.
Swam.	Լողացած.
To advise.	Խրատել.
To happen (to).	Պատահիլ.
To stumble.	Սահիլ.
Spain.	Սպանիա.
Ambassador.	Գեապան.
Harbour.	Նաւահանդիստ.
Illness.	Տկարութիւն.
Since.	Ի վեր.
Across.	Գիմաց.
Through.	Մէջէն.

To rush.	Տապալել.	Almost.	Գրեթէ.
To return.	Վերադառնալ.	Asleep.	Քնոյ մէջ.
To pass.	Անցնել.	At least.	Գոնէ.
	Prevented (by)	Արգելեալ.	

85. Հրահանգ

I have often come from London to see my uncle.
—I have often arrived here in the night, when all were gone to bed. —We have gone early and late to speak with Mr. Moore, but we never found him at home. —The English ambassador has not yet returned from Spain. —I advise you as a friend to forget what has passed. —Your brother is grown very much; I think he has grown almost a foot since I saw him last. —I have met him twice to-day. —Why have you risen so early this morning? —Little Robert has fallen asleep, he has swum twice across the river. —I should not have fallen, if I had not stumbled. —We should have walked out, if it had not been too dirty. —If you had followed me, you would have seen where I live.

86. Հրահանգ

Եզրայրներս դեռ լոնտոնէն վերադարձած չեն.
—Հայրս այս տարի երեք անգամ վիէննա ճանրորդած է. —Ձեր հօրեղբայրը այսօր երկու անգամ անցաւ. —Կարողս այս տաւառ խիտ կանուխ դուրս ելաւ (գնաց). —Հէնրին դեռ չէ վերադարձ

ձած. —Ես միշտ տաւառները կանուխ ելած եմ.
—Էմիլին ճիշդ հիմայ անկողին դացած է. —Ձեզ չպիտի խրատէի եկած ճամբանիդ նորէն երթալու (առնելու). —Եկած պիտի ըլլայի, սակայն տկարութեամբ արգելուած էի. —Նա սենեակէն (out of) աճապարած պիտի ըլլար, եթէ մեզ տեսած ըլլար.
—Յովհաննէս, գոնէ տասն անգամ դուրս եւ ներս դացիր. —Եթէ դիտցած ըլլայի որ պիտի դայիք, անկողին դացած չպիտի ըլլայի. —Գիտէ՞ք թէ ինձի ճիշդ հիմայ ինչ պատահեցաւ. —Ձեմ յիշեր այն քաղաքը սրուն մէջէն եկած եմք. —Այն նաւը, զոր երէկ նաւահանդիստը տեսաք, այս տաւառ ճանրայ ելաւ.

Գ. Ա. Ա Խ Գ. — XI. IV LESSON

(Աներեւոյթ)

To clean.	Մաքրել.	To pronounce.	Արտասանել.
To avoid.	Հեռանալ.	To swear.	Երդնուլ.
To let.	Վարձել.	To set out.	Ծանրոյ ելլել.
Resolution.	Որոշում.	Delay.	Յապաղում.
Injurious.	Վնասակար.	Insolence.	Անամօթութիւն.
Careful.	Հոգատար.	To be on guard.	Զգուշանալ.
Just.	Արդար.	Heat.	Զերմութիւն.
To prepare.	Պատրաստել.	To grow.	Աճիլ.
To enter.	Ներս մտնել.	To get.	Ստանալ.

Impossible.	Անհնար.	Candle.	Ճրագ.
Inn.	Պանդոկ.	Quickly.	Արագ, շուտ.
Traveller.	Ճանրորդ.	Really.	Յիրաւի.
Company.	Ընկերութիւն.	Without.	Առանց.
Invitation.	Հրաւեր.	Told.	Ըսուած.
Unwholesome.	Ապաւորչ.	By candle light.	Ճրագով.
In order.	Վասն, համար, պատճառանոք.		

87. Հրահանգ

This word is very difficult to pronounce. —It is a bad thing not to have a friend who loves us. —The invitation is too flattering for me not to accept it. —My father has always told me never to go into bad company. —To tell you the truth, I should not be sorry for it. —To pay and receive visits, is a pleasure of which we very soon grow tired. —Tell the servant to bring me a candle. —How many times have I told you to be on your guard! —I am obliged to sell my house, in order to pay my debts. —They set out early, in order to avoid the heat. —Mr. B. wishes me to inform you of it. —Your uncle wishes us to go and spend the day with him to-morrow. —The travellers entered the inn and ordered supper to be prepared without delay. —The captain does not know what resolution to take. —I really do not know what to say. —Your brother was not to be found. —The house and garden are to be sold.

88. Հրահանգ

Ձեզի համար աւելի լաւ պիտի ըլլայ ժամը տասնին քան թէ տասն եւ երկուքին դալ. —Մենք այսօր չառ նամակներ ունիմք գրելու. —Կերդնում թագաւորիս եւ երկրիս հաւատարիմ ըլլալ. —Ըսէք ծառային որ կօշիկներս մաքրեմ (մաքրել). —Շուտով պարտիզականին վազեցէք, եւ ըսէք անոր որ գայ (դալ). —Աղաչեցի իրեն, որ ժամը վեցէն առաջ չերթայ (չերթալ). —Նա խոստացաւ բնաւ իմ կամացս դէմ բան մը չընել. —Կուզեմ որ ասկէ ետքը աւելի հոգատար ըլլաք (ըլլալիդ). —Կուզէք որ իսկոյն ճանբայ ելլեմ, միայն քի անկարելի է. —Ամէն մէկը կը կարծէ արդար մարդ մ'ըլլալ. —Իր անամօթութիւնը իր բոլոր բարեկամները կորսնցունել պիտի տայ (ընէ) իրեն. —Նա այնքան (too) արդար է, որ ո՛ր եւ է մէկը չցաւցներ (չցաւցնելու). —Շատ (too much) ուտելը ապաւորչ է. —Ճրագով կարդալը աչաց զնասակար է. —Չեմ գիտեր քի ինչ ընել. (ընել). —Եղբայրս չէր գիտեր քի ո՞ր կերպ (երթալ). —Ատի դիւրին չէ ընել. —Այս սենեակները վարձու են.

Գ.Ս.Ս ԽԵ. — XLV LESSON

Հնդուկեղորիւն.

I am going. Կերթամ (կոր).
I have done. Պատրաստ եմ.

Railway.	Երկաթուղի.	Surprised at.	Զարմացած.
Manner.	Սովորութիւն.	To paint.	Նկարել.
Cause.	Պատճառ.	To visit.	Սյցեկել.
Progress.	Յառաջադիմութիւն.	To turn.	Դառնալ.
Condition.	Ժիւշակ [թիւն].	To cry.	Պոռալ.
Situation.	Ժիւշակ [թիւն].	To retire.	Առանձնանալ.
Relief.	Օգնութիւն.	To procure.	Պատրաստել.
Art.	Արուեստ.	To hasten.	Արտորալ.
Bumper.	Բաժակ.	To relieve.	Օգնել.
Sky.	Երկինք.	To repent.	Զղջալ.
Chapter.	Դիւրի (գրքի).	To prevent.	Արգիլել.
To set off.	Ճամբայ ելլել.	Opportunity.	Պատահութիւն.
To send word.	Լուր տալ.	Quick.	Շուտ. [թիւն].
Wholesome.	Առողջ.	Left.	Թողեալ.
Obliging.	Երախտասիրտ.	Spoke.	Ըսաւ.
Rapid.	Արագ.	Rose.	Ելաւ.
Sorry (for).	Տրտում.	Far (from).	Հեռու.
Angry (with).	Բարկացած.	About.	Հոս եւ հոն.
The poor.	Աղքատները.	The rich.	Հարուստները.
A poor man.	Աղքատ մը.	A rich man.	Հարուստ մը.

Attentively. Մտադրութեամբ.
Instead of. Փոխանակ, տեղը.
Party. Խումբ, խումբ.
To render a service. Ծառայութիւն մ'ընել.

89. Հրահանգ

Travelling on the railway is much quicker than on the road. —Rising early in the morning is wholesome. —You will pardon my not writing to you till now. —He spoke to me in a very obliging manner. —There is somebody calling me. —I spend my time in reading and writing. —You have no cause for being angry with me. —Never be afraid of speaking the truth. —My brother will not set off without taking leave of all his friends. —Do not prevent Charles from studying his lesson. —By studying attentively you will make rapid progress. —Every body was surprised at seeing me in such a condition. —She repents having done it. —My neighbour prefers relieving the poor to spending his money in a party of pleasure. —Before he had finished talking, every one had left the room. —Do not go out without an umbrella, for it is going to rain. —You may go out when you have done knitting. —When I shall have done writing I will go with you. —After having waited for her a long time, she sent me word that she was not able to go out. —Seeing him in this situation I hastened to his relief. —Come,

my dear children, take leave of Mr. B. and thank him for having procured us so agreeable a day.
—So saying, he rose and retired.

90. Հրահանգ

Նկարչութիւնը (նկարել) խիստ գեղեցիկ արուեստ մ'է. — Ո՞վ է այն ծաղկազատակ տիկինը (օրհորդը) որ Պ. Յակոբին հետ կը պարէ. — Հայր, մէկը կայ որ ձեզ հետ խօսիլ կուզէ. — Ե՞րբ ձեզ նորէն տեսնելու պատիւ պիտի ունենանք. — Նա, առանց բառ մ'ըսելու (մէկդի) գնաց. — Զարմացած էի ձեզ ամէնքդ լաւ առողջութեան մէջ տեսնելուս. — անցեալ շաբաթ ձեզ գրելու բերկրութիւնը ունէի. — Հէնրի, բոլոր առաւօտը սաղիսանդին կը պտըտիք փոխանակ համարնիդ (սերսերդ). — Նա խիստ տըրտմած էր քոյրս վատացուցած ըլլալուն. — Ամառը մեր բարեկամները եւ դրացիները այցելելով անցուցինք. — Բաժակ մը լեցուցած ըլլալով եւ ինձ դառնալով պոռաց. Երկար սպրի մեր բարեկամն Յակոբ. — Անոր բարեկամը ըլլալէ բոլորովին հեռի եմ. — Երկինքը խիստ մութ է, կարծեմ իսկոյն պիտի ձիւնէ. — Եղբայրս այցելելու կ'երթամ (կոր), ինչու որ (as) ես անոր այցելութիւն մը խոստացայ. — Այս գլուխը կարդալիս ետեւ, (լեցուցած ըլլամ կարդալու), ձեզ հետ ժուռ դալ պիտի երթամ. — Այս մարդը չճանչելուս համար (as) անոր վրայ բան մը չեմ կրնար ըսել. — Ընթերնէս ետեւ անկողին դաշինք. — Հայրս կորսնցունելով (in), ամէն բան կոր.

սընցուցի. — Շնորհակալ եմ ձեզ, որ ինձ պատեհութիւն տուիք այս պարոններուն ծառայութիւն մ'ընելու :

Գ.Ս.Ս ԽԶ. — XI. VI LESSON

Մ Ա.Կ Բ Ա.Յ

Attentive.	Մտադիր.	Մալ.	Attentively.
Certain.	Ստոյգ.	»	Certainly.
Beautiful.	Գեղեցիկ.	»	Beautifully.
Happy.	Երջանիկ.	»	Happily.
Noble.	Ազնիւ.	»	Nobly.
True.	Ճշմարիտ.	»	Truly.
Day.	Օր.	»	Daily.
Month.	Ամիս.	»	Monthly.
Dutch.	Հոլանտացի.	Greatly.	Մեծապէս.
Neat.	Մաքուր.	Willingly.	Կամաւոր.
Dangerous.	Վտանգաւոր.	Surely.	} Հարկաւ.
Free.	Ազատ.	Assuredly.	
Tender.	Գորովազուծ.	Frequently.	Յաճախ.
Proud.	Հպարտ.	Battle.	Պատերազմ.
Intolerable.	Անտանելի.	Loss.	Կորուստ.
Probable.	Հաւանական.	City.	Քաղաք.
Mortal.	Մահացու.	Difficulty.	Դժուարութիւն
Positive.	Որոշ.	Absence.	Բացակայութիւն

Brave.	Քաջ.	Native country.	Հայրենիք
Heartly.	Սրտովին.	To serve.	Ծառայել.
Perfect.	Կատարեալ.	To act.	Գործել.
Pleasant.	Հաճոյ.	To continue.	Շարունակել.
Heedless.	Անզգոյշ.	To remove.	Հեռացունել.
Unlucky.	Թշուառ.	To satisfy.	Գոհ ընել.
Correct.	Ուղիշ.	To place.	Դնել.
Incessant.	Անդադար.	To bring up.	Կրթել.
Surprising.	Չարմանալի.	To imagine.	Երեւակայել.
Exceeding.	Անհուն.	Began.	Սկսեց.
Unexpected.	Յանկարծ.	Fought.	Պատերազմեցան.
	Lost.		Կորսուած.

91. Հրահանգ

He rewarded those of his servants who had served him faithfully. — Take it kindly or unkindly, I do not care. — The streets of many Dutch cities are surprisingly neat. — To write English correctly is very difficult. — Those generally act nobly who think so. — Do not show my letter to any body, it is too badly written. — I will do it willingly, if you wish it. — He plays well, but he plays unluckily. — I have just been to see the poor fellow, he is dangerously ill. — The boy will assuredly fall, if he continues to run so heedlessly. — The difficulty is not to be removed so easily as you imagine. — I have placed all my confidence in you, and it is only with you that I can speak freely. — I love my children

tenderly, but I cannot bring them up as I should like — After an absence of seven years, he came back unexpectedly to his native country.

92. Հրահանգ

Օրինորդ Մարիամ խիտս (անտանելի) հպարտ է. — Պ. Յակոբ յաճախ մեզ այցելութիւն կընէ (կայցելէ). — Նա վտանգաւոր վերջ առած է (վերաւորեալ է), բայց կը յուսամ որ մահացու չէ (ոչ). — Ձեր հայրը վաղը ստուգապէս պիտի գայ. — Նա մեզ գուցէ այցելութիւն մը պիտի ընէ (վճարէ). — Ժամբայ ելլելու վրայ էինք երբ սաստկապէս անձրեւել սկսեց. — Կարողս անշուշտ (ստուգապէս) պիտի գայ. նա որոշակի խոստացաւ որ պիտի ըլլայ (ըլլալ). — Անդադար ձեր կորստեանը վրայ (of) պէտք չէ խորհիք. — Մեր զինուորները քաջութեամբ պատերազմեցան, սակայն պատերազմը կորանցուցին. — Նա ինձ հետ խիտ մարդասիրաբար վարուեցաւ. — Իր մարդասիրութեանը համար սրտանց չնորհալալ եղայ անոր. — Այս մարդը խիտ աղքատ է, սակայն նա իրօք երջանիկ է. Անհուն ցաւ է ինձ (տրտում եմ) զինքը վշտացուցած ըլլալս. — Ես լիապէս գոհ եմ, մնաք բարեաւ. — Հոս այնքան աղէկ եմ, որ մեծապէս հակամտեալ եմ մնալու. — Կը յուսամ որ ժամանակը հաճելի կերպով պիտի անցնեմք.

Գ. Ա. Ս. Ե. — XLVII LESSON

(Շարունակութիւն)

Somewhere.	Տեղ մը.	To be sure.	Յիրաւի.
Nowhere.	Ոչ տեղ մը.	Nothing but.	Ոչ այլ.
About.	Չորս կողմը.	Since.	... ի վեր.
Nor I.	} Ոչ ալ ես.	Active.	Գործունէայ.
Nor I either.		Intelligent.	Խելացի.
On purpose.	Դիտմամբ.	Suddenly.	Յանկարծ.
Scarcely.	Հազիւ.	Clear.	Պայծառ, պարզ.
Lately.	Մօտերս.	Unfavourable.	Աննպաստ
In any case.	Անշուշտ.	Anxious.	Վշտագին.
Afterwards.	Յետոյ.	To change.	Փոխել.
Lying.	Պառկած.	By the railway.	Երկաթ-
Cathedral.	Մայր եկեղեցի.	Bath.	Բաղնիք. [ուղիով.
To no purpose.	Ի զուր.	Imprudent.	Անխելք.
To skate.	Սահլսառի վրայ.	By land.	Յամաքով.
To proceed.	Հանքան շարու.	Became.	Եղաւ.
By night.	Դիւերանց. [հակել.	Laid.	Դրաւ.
Prague	Բրախ.	On horseback.	Չիով.
By the steam-boat.	Շողենաւով.	News.	Լուր.
The other day.	Քանի մ'օր առաջ.		
Every other day.	Երկու օրը անգամ մը.		
Now and then.	Մերթ... մերթ.		
A few minutes ago.	Քանի մը վայրկեան առաջ.		
Not long ago.	Քիչ առնա առաջ.		
To recover.	Ետ ընդունել.	Interesting.	Հետքերը.

For ever. Յախտեան. With all my heart. Ի բոլոր սրտէ
Everywhere. Ամէն տեղ. Seldom. Քիչ անգամ.

93. Հրահանգ

I laid my book down somewhere in the room, and now I can find it nowhere. — We have looked for it everywhere, but to no purpose. — Now and then we walk in our garden, when the weather is fine. — Our neighbour seldom or never comes to see us. — I seldom had so interesting a book. — Your books are generally lying about. — Mr. Sandon has lately been very ill. — We have been skating the other day on the Rhine. — My aunt takes a warm bath every other day and feels much stronger. — I was scarcely ten years old when I left my father's house for ever. — We shall first go to England, then to France, and afterwards to Italy. — I shall travel by land, but my cousin will travel by water. — I do not like to travel by night, I prefer travelling by day. — We shall arrive in Vienna on Thursday, and proceed the next day by the railway to Prague. — Will you go on horseback or on foot? — My uncle is not here; he has gone out a few minutes ago. — I am very anxious to hear some news of my father; he went to England some months ago, and we have no letter from him since. — My brother will not go to the concert to-night, nor I either. — Was the king at the ball last night? — No, he was not, nor the queen either. — If your mother

goes to Berlin, shall you go too? —Yes, to be sure I shall. —My servant is very active und intelligent, and he is very faithful too. —Do you read the works of Walter Scott? —Yes, Madam, and so does my sister.

94. Հրահանգ

Այս տղայքը ուտելէն եւ խմելէն զատ բան մը չեն ըներ. —Այս պարոնը իմ բարեկամն է, եւ նա ձերն ալ է. —Իմ ազգականներս աւելի հարուստ են քան թէ ձերինները, եւ աւելի ազաւ. —Ո՞ւր է դրիշ. քանի մը վայրկեան առաջ սեղանին վրայ դրի զայն. —Եղբայրս հոս չէր. —Այո, նա քանի մը ժամ յառաջ հոս էր. —Յոգնած էք, Մարիամ. —Ո՛չ, դեռ. —Ես ալ ոչ. —Ձեր եղբայրը բարեկամ ցած չէր, ոչ ալ իր բարեկամը. —Հէ՛նրի, դուք ըստ բաւականին ժիր չէք, ոչ ալ Յովհաննէսը. —Ես թէյ չեմ սիրեր, ոչ ալ եղբայրս (կընէ). —Օղը այնպէս դէ՛շ է, որ քիչ անգամ դուրս կրնանք ելլել (երթալ). —Օղը յանկարծ փոխուեցաւ, եւ երկինքը պայծառ եղաւ. —Անցեալ տարի ոսկի մատանի մը կորսնցուցի, սակայն զայն զօսայ (ետ ընդունեցի). —Երեք օր առաջ իմ ամենալաւ բարեկամս կորուսի. —Անցեալ երկուշաբթի դպրոցը չէիք, եւ անցեալ կիրակի եկեղեցին չէիք. —Պալ չարաթ Բօսլէնս պիտի երթամ. —Շոգենաւով թէ երկաթուղով պիտի երթաք. —Հաւանականաբար քաղելով պիտի երթամ. —Մայր եկեղեցին պիտի այցելէք. —Ի բոլոր սրտէ. —Ձեր եղ-

բայրը (մի) չարաթը քանի՞ դաս կ'առնէ. —Կարծեմ քե երկու օրը անգամ մը դաս մը կ'առնէ. —Կը կարծէ՞ք որ նա դիտամբը ըրաւ զայն. —Անշուշտ նա խիստ անխելք (կերպով) վարուեցաւ.

ԴԱՍ ԽԸ. —XLVIII LESSON

ՆԱԽԱԳԻՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՇԱՂԿԱՊ

On it, upon it.	Անոր վրայ.	In it.	Մէջը.
Under it.	Անոր տակը.	Thirty.	Երեսուն.
Though.	Թէեւ.	Forty.	Քառասուն.
Perhaps.	Գուցէ.	Stood.	Կանգնեցաւ.
Of it.	Անկէց.	Got up.	Հասան.
To it.	Անոր.	Before.	Առաջ.
With it.	Անով.	Past.	Ետք.
Behind.	Ետին.	Danger.	Վտանգ.
Between.	Մէջ տեղը.	Marriage.	Ամուսնու.
Against.	Դէմ.	Out of.	Բացի. [Թիւն.
Among.	Մէջ.	Cake.	Կարկանդակ.
Under.	Տակ.	During.	Քանի որ, մէջ.
Since.	Ի վեր.	Beside.	Զատ.
About.	Իբր, մօտ.	Near.	Մօտ.
Because.	Ինչու որ.	For.	Քանզի.
Unless.	Եթէ ոչ.	School fellow.	Դասակից.
Grove.	Անտառիկ.	Top.	Գագաթ.

Mill.	Աղօրիք.	Bridge.	Կամուրջ.
Foreigner.	Պանդուխտ.	Stranger.	Օտարական.
Venice.	Վենետիկ.	Milan.	Միլան.
Trieste.	Թրիէսթ.	Delightful.	Չքնաղ, բերկ-
Severe.	Խիստ (աժ).	To divide.	Բաժնել [բարար
To conduct.	Առաջնորդել.	To stop.	Կենալ.
To delay.	Յապաղել.	To become.	Ըլլալ.
Waiting-room.	Սպասարան.	Train.	Կառախուսի.
As far as.	Մինչեւ... (սեղի համար)		
Till, until.	Մինչեւ... (ժամանակի համար).		
Either...or.	Կամ... կամ...		

95. Հրահանգ

Your friend is out of danger. —She is very unhappy since her marriage. —If your book is not upon the table, perhaps it is under it. —This apple is to be divided between you and your brother. —Divide this cake among all your school fellows. —The general stood beside the queen. —There is a delightful grove behind our house. —The cold is very severe during four months of the year. —After tea, we conducted the ladies to the concert. —If you will not be for him, at least do not speak against him. —We set out early in the morning and got to the top of the mountain about eleven o' clock. —I had no money about me. —My uncle lives near the mill and not far from the bridge. —This pen is so very hard, I cannot write with it at all. —By my watch

it is ten minutes past five. —I do not like those ladies, because they speak ill of everybody. —He cannot finish the work to-day, for he is ill. —He will not go, unless you order him. —We shall go as far as Venice, where we shall perhaps pass all the summer. —I shall certainly stop at Milan till you come. —Since you promise to be more attentive, I will forgive you. —While I am reading, you may amuse yourself. —By your pronunciation I think you are a foreigner. —I am a foreigner, though not a stranger in London. —He who delays to learn when a boy, is always unhappy when he becomes a man.

96. Հրահանգ

Եղբորս եւ քրոջս մէջտեղը նստեցէք. —Պ. Յակոբ երեսունի եւ քառասունի մէջ տեղը պիտի ըլլայ. —Իմ գիրքս ձերինն տեղ (in stead of) մի առնէք. —Ես հօրս առջեւէն դացի, եւ եղբայրս անոր ետեւէն գնաց. —Իբր վեց շաբթուան մէջ նորէն հոս պիտի ըլլամ. —Ձեր մայրը քանի տարեկան է. —Նա կարծեմ թէ քառասունի մօտ պիտի ըլլայ. —Աթուղ քովս գրէք. —Այժմ գրքերը անոր վրայ գրէք. —Դուք կամ յողնած կամ քնէած էք. —Ոչ, տէր իմ, ես ոչ յողնած եմ, ոչ քնէած. —Արձա-կուրդի ատեն ամարանոցը պիտի ըլլամ. —Զմեռուան միջոցին սէր էիք. —Մայրս անցեալ աշունէն ի վեր չեմ տեսած. —Ձեմ կրնար ձեզի հետ խաղալ,

քանզի տկար եմ. — Ամերիկա այցելելէս ետեւ եւ-
րոպա պիտի վերադառնամ. — Եթէ վաղը աւելի
աղէկ չեմ, բոլոր օրը դուրս չպիտի ելնեմ. — Ընթ-
րիքէն ետեւ դուրս չպիտի ելնեմ, եթէ զիս առնել
չգար. — Ձեզի պիտի գամ, քանի որ (as) դուք ինձ
դաւ չէք ուզեր. — Վիէնայէն ի Թրիէստ շինուելիք
երկաթուղին մինչեւ Մարպուրկ լինցած է. — Նախա-
սենեակը կենանք, մինչեւ որ կառավարմբը հասնի :

ԴԱՍ ԽԹ. — LL LESSON

Some, any.	Փոքր ինչ, քիչ մը, քանի մը.
Something, anything.	Բան մը.
No, not any, none.	Ոչ... չ, ոչ ոք.
Nothing else.	Ալ ոչ ինչ.
More.	Աւելի, դեռ.
Low.	Նուաաս, ցած.

Somebody, anybody, someone, anyone. Մէկը.
The veal. Հորթու միսը. The picture. Նկարը.
The beef. Եղան միսը. To have a mind. Բաղձալ.
The mutton. Ոչխարի միս. To communicate. Հաղորդել

To throw about.	Չորս գին նետել.
The sitting-room.	Նստեկու սենեակը.

97. Հրահանգ

Have you any money about you? — Yes, Sir, I
have some about me. — Have you any beautiful pic-
tures in your room? — Yes, I have some that are
very beautiful. — Are there any entertaining stories
in that book? — Yes, Madam, there are some — You
have a great many flowers; some of them are very
pretty. — Some of these gentlemen are rich, but
none of them is happy. — Has that poor old man no
children? — No, he has none. — Have you not any
pins, Mary? — No, I have none at all. — It is very
cold; I have no fire in my sitting room; have you
any in yours? — Yes, I have some. — Is there any-
body in the shop? — No, Sir, there is nobody. — If
you throw the bread about, you shall not have any
more. — Have you any more wine? — Yes, I have
some more. — No, I have no more. — Have you a
mind to buy one more horse? — Have you anything to
tell me, Charles? — No, papa, I have nothing to tell
you. — Did John give you anything? — No he gave
me nothing. — Has anyone taken my hat? — No,
one has taken it.

98. Հրահանգ

Այս տիկինին եղբայրը աղաքներ ունի. — Այո,
Տէր իմ. — Նոր գրքեր ընդունեցիք. — Այո, քանի
մը հաս ընդունեցի. — Սաւաճառը եղան միս ունի.

—Նա հորթու եւ ոչխարի միս ունի, բայց ոչ եղան միս. — Ձեր եղբայրը այս առաւօտ նամակներ ընդունեց. — Այո՛, նա քանի մը հաս ընդունեց. — Կի՛յոմ, գրպաննիդ դրամ չունի՞ք. — Ո՛չ. — Դո՞ւք ալ չունիք (ոչ) Յովհաննէս. — Այո՛, ես քիչ մը ունիմ. — Այս աթոռները խիստ (too) ցած են. չունի՞ք ուրիշներ, որ աւելի բարձր են. — Այո՛, Տիկին, հոս կան քանի մը հաս. — Այս ծեր մարդիկը տղաքներ չունին. — Ոչ, չունին. — Խոհանոցը մէկը կայ. — Այո՛, տիկին, հոն մէկը կայ. — Այս աղքատ կնոջ բան մը տուի՞ք. — Այո՛, մայր, ես անոր բան մը տուի. — Ինձի ալ բան մը (ոչ ինչ) ըսելիք չունի՞ք. — Ո՛չ այլ, քան ինչ որ դուք արդէն գիտէք. — Այս առաւօտ ձեր առնն էի ձեզի բան մը հաղորդելու համար, բայց դուք դուրս ելած էիք. — Մէկը գիտ փնտռեց. — Ոչ ոք ձեզ փնտռեց. — Աւելի հաց ունի՞ք. — Այո՛, քիչ մ'ունիմ. — Ձեր հայրը աւելի ծաղիկներ կը գնէ՞. — Ոչ, նա այլ եւս չգնէր (any more) — Մեր կառավարը աւելի շներ ունի՞. — Այո՛, նա դեռ քանի մը հաս ունի:

Ռ.Ս.Ս. Ծ. — T LESSON

Every.	Ամէն.	Every thing.	Ամէն բան.
Everyone.	{ Ամէն մարդ.	Each.	Ամէն մէկ.
Everybody.		Each other.	{ Ձերար.
Other.		One another.	

Both.	Երկու.	Neither.	Երկուքին եւ ոչ
The two.	Երկուքն ալ.	Both... and...	Թէ... թէ... [մին.
Penny.	Բէննի.	The village.	Գիւղը.
Ireland.	Իռլանտա.	The stage.	Թատերաբեմը.
The part.	Դերը.	Jealous.	Նախանձոտ.
Glorious.	Փառաւոր.	The poet.	Բանաստեղծը.
To gain.	Շահիլ.	The victory.	Յաղթութիւնը.
The gun.	Հրացան.	To resemble.	Նմանիլ.
The sailor.	Նաւաստին.	To dream.	Երազել.
The account.	Հաշիւը.	To frighten.	Վախնալ.
The sorrow.	Հոգի.	To distinguish.	Չանաղանել.
The mind.	Խելքը.	A great deal.	Շատ.
The former.	Առաջինը, նա.	The latter.	Վերջինը, սա.

99. Հրահանգ

That man knows something of every thing. — He has read a great deal. but has forgotten everything. — The soldiers burned every village, every town. — Everyone has his sorrows. — Everybody will tell you so. — All the world is a stage where every man plays his part. — Everyone must give an account of himself. — There are seven poor men, give a penny to each. — You may also give something to each of those poor women. — Those two girls love each other tenderly. — When I go to see them I always find them playing with one another. — May I take either of these pens? — You may take both, if you like. — Which of the two horses do you like

best? —To tell you the truth, I do not like either.
—Which of these two guns will you buy, Sir?
—Neither (of them). —Do you know the two Misses Melford? —Yes, they are both very beautiful.
—Both the sisters resemble their brothers. —Both the soldiers and the sailors did their duty. —My brother and I have lived both in England and in Ireland. —The English and the French are both great nations; the former have gained many glorious victories at sea, the latter have highly distinguished themselves on land.

100. Հրահանգ

Beauty. Գեղեցկութիւն.

Ես ամէն բան զիտեմ, ձեր եղբայրը ինձ ամէն բան ըսաւ. —Գրեթէ ամէն զիշեր կ'երազեմ. —Հայրս գրեթէ ամէն օր նամակներ կ'ընդունի. —Ես եւ հօրեղբայրս ամէն տարին երկու անգամ Բարիդ կերթանք. —Ձեզմէ ամէն մէկուն վարձ մը պիտի տամ, եթէ մինչեւ վաղը գործքերնիդ լինցուցած ըլլաք. —Ամէն մէկը պէտք է իր պարտքը ընէ. —Ամէն աղաղակ զիս կը վսխցընէ. —Այս մանչը ամէն տան քով կը կանգնի. —Այս երկու եղբայրները զիրար չատ կը սիրեն. մին առանց միւսին բնաւ չզիտի տեսնաք, —Կը ճանչէ՞ք այն երկու սպարոնները որ քովս նստան. —Երկուքին եւ ոչ մին կը ճանչեմ. —Այս մանկամարդ (young) տիկնաջը վրայ ամէն մարդ կը զարմանայ (կր.) թէ իր գեղեցկութեանը, թէ իր

խելքին համար (for). —Միտոն եւ Շիլլեր՝ երկուքն ալ մեծ բանաստեղծներ են. առաջինը Անգղիացի մ'է. վերջինը Գերմանացի.

ԴԱՍ ԾԱ. — LI LESSON

A gold watch and two silver ones.
Մէկ ոսկի եւ երկու արծաթ ժամացոյցներ.

This horse and that one. Այս ձին եւ այն.

A horse of my brother's. Եղբորս ձիերուն մին.

A friend of mine, of ours, of his, of hers, of yours.
Իմ, մեր, ձեր բարեկամաց մին.

A good pen and a bad one. Աղէկ գրիչ մը եւ գէշ մը.

To want. Պէտք ունենալ. A cigar. Սիկառ մը.

To lie. Պառկիլ. Grey. Մոխրագոյն.

To wear. Հագնիլ. A handkerchief. Թաշկինակ մը.

To get acquainted. Ծանօթանալ.

101. Հրահանգ

I want a hat, but it must be a good one. — Show me some cigars, but they must be very good ones.
—Take off that old coat, and put on your new one.
—My father's horse is a grey one and my brother's a black one. —Have you any good pens? —I have few good ones, but a great many bad ones. —These

old knives are sharper than those new ones. — This man is poorer than that one, but he is more contented. — There are more poor men in the world than rich ones. — This house is larger than that one, but this one is the largest. — Neither my sister's silk umbrella nor your cotton one is to be found. — Neither of these two books is the right one. — Is that a book of mine which lies upon the table? — No, it is one of your brother's. — A friend of ours is here who wishes to get acquainted with you. — A pupil of Mr. Merton's learned to speak English quite well in two years. — Is Mr. N. a relation of yours? — No, Sir, he is not. — Is not that young lady who dances so nicely a daughter of your neighbour's? Yes, Madam, she is.

102. Հրահանգ

Աղքատ մարդը չատ անգամ աւելի դոհ է, քան թէ հարուստը. — Ամենահարուստ մարդը միշտ ամենէն դոհը չէ. — Այս գիրքը աւելի օգտակար է քան զայն. — Այս ոսկեայ ժամացոյցը աւելի թանկագին է քան զայն արծաթեայն. — Այս թաշկինակը մետաքսեայ է, այդ բամպակէ է. — Այս դանակները եւ պտտառաքաղները աղտոտ են, մաքուրը չունիք. — Այս գրքերը աւելի զբօսեցուցիչ են, քան թէ անոնք. — Այն պարոնը աւելի ագահ է, քան զայս. Ձեր քոյրը չատ մը աղէկ ձեռնոցներ ունի. — Ո՛չ, անի միայն քանի մը գէշ ձեռնոցներ ունի. — Իմ եղբայրս

ձերմակ գլխարկ մը կը դնե (հագնի), հօրեղբայրս սեւ մը. — Մեր վարժապետը ծոյլ աշակերտները կը պատժէ, եւ ժիրերը կը վարձատրէ. — Այն ծաղկահասակ տիկինը, որ այնքան լաւ կերգէ, իմ բարեկամիս աղջկանցմէ մինն է. — Կարօլս իր գրքերուն մին կորսնցուց, եւ Մարիամ իր թաշկինակներէն մին. — Այս իմ գրքերուս մին է, եւ այս ալ ձերինն. — Այս ձեր պարոնը հօրս բարեկամաց մին է, որու հետ երկու տարի առաջ ծանօթացաւ.

ԴԱՍ ԾԲ. — LII LESSON

One, people, we, you, they, եւն. Մարդ.	The cloud. Ամպը.	The respect. Ակնածութիւնը
A drink. Ըմպելի մը.	To hover. Ըմպելի մը.	Continually. Միշտ, շարունակ
To hover. Ծածանիլ.	Germany. Գերմանիա.	To break out. Երեւան ելնել
At present. Առ այժմ.	Russia. Ռուսաստան.	The gamester. Խաղցողը.
Death. Մահ.	The game. Խաղը.	To look well. Լաւ երեւալ.
The Thames. Թայմս.	Disposed. Հակեալ.	To intend. Միտք ունենալ.
The idea. Գաղափար.	The war. Պատերազմ.	To stop payment. Զվճարել.
		The folly. Յիմարութիւնը.
		The wrong. Անիրաւութիւնը
		To report. Լուր տարածել.
		To approach. Մօտենալ.
		The expenses. Ծախքը.

The behaviour.	Բարքը.	To need.	Պէտք ունենալ.
To construct.	Շինել.	Safe.	Ապահով. [Թիւնը.
The means.	Միջոց.	The proposal.	Առաջարկու-
The tunnel.	Թշնի.	The prisoner.	Բանտար-
To hang.	Կախել.		կեալը.
To resolve.	Որոշել.	To bear (with).	Համբերել.
To study.	Ուսանիլ.		Տանիլ.
The smoke.	Ծուխը.	To limit	Սահմանել. Չա-
Peace.	Խաղաղութիւն.		փաւորել.

103. Հրահանգ

Mr. N. always thinks, one deceives him. — One is not always so well as one could wish. — To be contented with what one possesses, is to be rich. — One should limit one's expenses to one's means. People sometimes do wrong without knowing it. — He is not so wicked as people say. — People live more quietly in the country than in town. — When we fear God, we need not fear any thing else. — We accustom ourselves to the idea of death by often thinking of it. — When you travel in England, you are perfectly safe, but in Italy you are not. — They believe that a war will soon break out between Germany and France. — They are making at present many new railroads in Russia. — It is said the queen is dangerously ill. — I have been told that your uncle intends to sell his house. — He is not so rich as he is said to be. — His behaviour

was not so bad as it was at first believed. — We were given to understand that we could not enter. — It is reported that your banker has stopped payment. — The prisoner was allowed to see no one but his physician. — Mr. Moore is a clergyman who is always spoken of with the greatest respect. — There is no going out to-day, because it rains continually.

104. Հրահանգ

Ճաշն ետեւ քիչ անգամ մարդս երկար պոռոյտ մ'ընել կը բաղձայ. — Մարդս բաղձացած բանին դիւրաւ կը հաւատայ. — Մարդս (մենք) պէտք է ծաղկահասակ եղած առեւնը սովորի. — Մարդս իր սլարտքերը միշտ կատարելու է. — Գերմանիոյ մէջ այնքան շատ թէյ չեն խմեր որչափ Անգլիոյ մէջ. — Թայմըսի տակէն քրնիկ մը չինեցին. — Եթէ խաղաղութեամբ ապրիլ կուզենք, պէտք է վարժուինք այլոց յիմարութիւնները տանիլ. — Կըսուի թէ գարեջուրը առողջարար ըմպելի մ'է. — Կըսեն թէ կամուրջը երեք տարուան մէջ պիտի աւարտի. — Երէկ ինձ ըսին (կրտստական ձեռ) որ հիւանդ էք, եւ ես խիստ ուրախ եմ տեսնելով (տեսնելու) որ դուք այսպէս լաւ կերթաք. — Երբ (as) Լոնտոնի մօտեանք, կը տեսնէք ծովի ծանր ամպեր քաղաքին վրայ կը ծածանին (ծածանելով). — Հայրս համոզեցին (կր.) որ Իտալիա երթայ. — Որոշուեցաւ որ իր առաջար-

The behaviour. Բարքը.	To need. Պէտք ունենալ.
To construct. Շինել.	Safe. Ապահով. [Թիւնը.
The means. Միջոց.	The proposal. Առաջարկու-
The tunnel. Թրնեղ.	The prisoner. Բանտար-
To hang. Կախել.	կեսալը.
To resolve. Որոշել.	To bear (with). Համբերել.
To study. Ուսանել.	Տանիլ.
The smoke. Ծուխը.	To limit Սահմանել. Չա-
Peace. Խաղաղութիւն.	փաւորել.

1403. Հրահանգ

Mr. N. always thinks, one deceives him. — One is not always so well as one could wish. — To be contented with what one possesses, is to be rich. — One should limit one's expenses to one's means. People sometimes do wrong without knowing it. — He is not so wicked as people say. — People live more quietly in the country than in town. — When we fear God, we need not fear any thing else. — We accustom ourselves to the idea of death by often thinking of it. — When you travel in England, you are perfectly safe, but in Italy you are not. — They believe that a war will soon break out between Germany and France. — They are making at present many new railroads in Russia. — It is said the queen is dangerously ill. — I have been told that your uncle intends to sell his house. — He is not so rich as he is said to be. — His behaviour

was not so bad as it was at first believed. — We were given to understand that we could not enter. — It is reported that your banker has stopped payment. — The prisoner was allowed to see no one but his physician. — Mr. Moore is a clergyman who is always spoken of with the greatest respect. — There is no going out to-day, because it rains continually.

1404. Հրահանգ

Ճաշէն ետեւ քիչ անգամ մարդս երկար պտոյտ մ'ընել կը բաղձայ. — Մարդս բաղձացած բանին դիւրաւ կը հաւատայ. — Մարդս (մենք) պէտք է ծաղկահասակ եղած ատենը սովորի. — Մարդս իր պարտքերը միշտ կատարելու է. — Գերմանիոյ մէջ այնքան շատ թէյ չեն խմեր որչափ Անգլիոյ մէջ. — Թայմըսի տակէն թռնել մը չիենցին. — Եթէ խաղաղութեամբ ապրիլ կուզենք, պէտք է վարժուինք այլոց յիմարութիւնները տանիլ. — Կըսուի թէ գարեջուրը առողջարար ըմպելի մ'է. — Կըսեն թէ կամուրջը երեք տարուան մէջ պիտի աւարտի. — Երէկ ինձ ըսին (իրատրական ձեւ) որ հիւանդ էք. եւ ես խիստ ուրախ եմ տեսնելով (տեսնելու) որ դուք այսպէս լաւ կերթաք. — Երբ (as) Լոնտոնի մօտեանք, կը տեսնէք ծուխի ծանր ամպեր քաղաքին վրայ կը ծածանին (ծածանելով). — Հայրս համոզեցին (կր.) որ Իտալիա երթայ. — Որոշուեցաւ որ իր առաջար-

կութիւնները ընդունուին. — (Մարդիկ) կըսեն թէ
եւ խաղացող մ'եմ, սակայն կը սխալին, եւ բնաւ
խաղը չեմ սիրեր. — Յակոբոս, զձեզ կը փնտըտեն,
(կր.) վարժապետը ձեզի կըսպասէ:

Վ Ե Ր Ձ

ՏԱՐԵՐՔ

Ք Ե Ր Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Ա. ՅՕԴ ԵՒ ԳՈՅԱԿԱՆ

§ 1. Որոշեալ յօդը the և անորոշ յօդը a
սեռով և թռով անփոփոխ կը մնան. the bro-
ther, եղբայրը. the sister. քոյրը. the house,
տունը. the gardens, պարտէզները: Զայնաւո-
րի կամ համր h ի առջեւ an anի կը փոխուի.
An ass, էշ մը. an old man, ծեր մարդ մը.
an hour, ժամ մը:

§ 2. Յօդը, ինչպէս նաեւ այլ գոյականը
որոշող բառեր, քանի մը գոյական միմեանց
յաջորդած առեն չեն կրկնուիր. The father
and mother. հայրը եւ մայրը. My brother
and sister. եղբայրս եւ քոյրս. This boy and
girl. այս տղան եւ աղջիկը. A large house and
garden. ընդարձակ տուն (մը) եւ պարտէզ (մը):

§ 3. Գոյականաց մեծագոյն մասը եղակին
վերջի ծայրը s զերն աւելցունելով յօքնակի
կըլլայ: The pen, գրիչը. the pens, գրիչները.

կութիւնները ընդունուին. — (Մարդիկ) կըսեն թէ
ես խաղացող մ'եմ, սակայն կը սխալին, ես բնաւ
խաղը չեմ սիրեր. — Յակոբոս, զձեզ կը փնտրեն,
(կր.) վարժապետը ձեզի կըսպասէ:

Վ Ե Ր Զ

ՏԱՐԵՐՔ

Ք Ե Ր Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Ա. ՅՕԴ ԵՒ ԳՈՅԱԿԱՆ

§ 1. Որոշեալ յօդը the և անորոշ յօդը a
սեռով և թռով անփոփոխ կը մնան. the bro-
ther, եղբայրը. the sister. քոյրը. the house,
տունը. the gardens, պարտէզները: Զայնաւո-
րի կամ համբ հի առջեւ ան անի կը փոխուի.
An ass, էշ մը. an old man, ծեր մարդ մը.
an hour, ժամ մը:

§ 2. Յօդը, ինչպէս նաեւ այլ գոյականը
որոշող բառեր, քանի մը գոյական միմեանց
յաջորդած առեն չեն կրկնուիր. The father
and mother. հայրը եւ մայրը. My brother
and sister. եղբայրս և քոյրս. This boy and
girl. այս տղան և աղջիկը. A large house and
garden. ընդարձակ տուն (մը) և պարտէզ (մը):

§ 3. Գոյականաց մեծագոյն մասը եղակին
վերջի ծայրը s զերն աւելցունելով յորնակի
կըլլայ: The pen, գրիչը. the pens, գրիչները.

The house, տունը. the houses, (հատուղրս) տները. — Այն գոյականներն որոց եզակիներն s, ch, sh և x կը վերջաւորին, յոքնակիին համար վերջին ծայրը es մասնիկը կառնեն: The curch, եկեղեցի. the curches, եկեղեցիները. The glass, գաւաթը. the glasses, գաւաթները: The dish, պնակը. the dishes, պնակները: The fox, աղուէսը. the foxes, աղուէսները: — Այն գոյականք որ եզակիին մէջ o տառով կը վերջանան, և այս ալ բաղաձայնի մը յաջորդած է, յոքնակիին մէջ es կառնեն: The potato, գետնախնձորը, the potatoes, գետնախնձորները: The negro, խարչիկը. the negroes, խարչիկները: — Այն գոյականը որ եզակիին մէջ բաղաձայնի մը յաջորդած y առաւով կը վերջանայ, յոքնակիին մէջ yն ւեսի կը փոխուի: The city, քաղաքը. the cities, քաղաքները: The lady, տիկինը, the ladies, տիկինները: Իսկ եթէ եզակիին մէջ y էն առաջ ձայնաւոր մը ըլլայ, այն ատեն յոքնակիին մէջ բառին ծայրը s մը կաւելցուի: The boy, մանչը. the boys, մանչերը: The day, օրը. the days, օրերը: — Այն գոյականք որ եզակիին մէջ f և fe ուլ կը վերջաւորին, յոքնակիին մէջ

սոյն տառերը vesի կը փոխուին: The wolf, գայլը. the wolves, գայլերը. The knife, դանակը, the knives, դանակները:

Հետեւեալ բառերը անկանոն յոքնակի ունին:

Child, տղայ, children, տղայք: Man, մարդ, men, մարդիկ: Woman, կին. women, կանայք: Ox, եղ, oxen, եղինք: Tooth, ատամն, theeth, ատամուկ: Foot, ոտք, feet, ոտքեր: Goose, սագ, geese, սագեր: Mouse, մուկ, mice, մկուկք:

ՅԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ. Այն գոյականներն որ man ուլ կը վերջանան, եթէ քաղադրեալ են, յոքնակիին մէջ manք menի կը փոխուի. իսկ եթէ պարզ բառ են, s մը աւելցունելով յոքնակի կըլլան: A Englishman, Անգղիացի մը, Englishmen. Անգղիացիք: A Workman, գործաւոր մը. workmen, գործաւորներ: A German, Գերմանացի մը. Germans, Գերմանացիք: A Roman, Հռովմայեցի մը. Romans, Հռովմայեցիք:

§ 4. Գոյականաց հոլովումը of և to նախդիրներով կըլլայ: Ուղղական՝ The father, Հայրը. Սեռական՝ OF the father, հօրը. Տրա-

կան՝ TO the father, հօրը. Հայցական՝ the father, հայրը: Անդղիական լեզուին մէջ գոյականին ծայրը՝ s կցելով ալ սեռական հօլովը կը կազմուի. The queen's sister. Թագուհւոյն քոյրը. այս ձեւը Սախունեան Սեռական կը կոչուի, եւ միշտ իր որոշած բառէն առաջ կը դրուի: Յոքնակէին մէջ՝ միայն ապագարձ (') նշանով այս ձեւ սեռականը կ'որոշուի առանց s մ'ալ կցելու. My brothers' horse. Եղբարցս ձին: Յատուկ անուանց մէջ, անոնք որ արդէն s ով կը վերջանան, սեռականակերտ s ը հանդերձ ապագարձով պէտք է դնել և զատ վանկ մը կարդալ. Charles's brother. Կարոլոսին եղբայրը: James's joy. Յակովբին ուրախութիւնը:

Սաքսոնեան սեռականը միայն անձանց համար կը գործածուի. I was at my uncle's (այսինքն house). Եղբորորդւոյս (տունն) էի: At Saint Paul's (այսինքն church). Սրբոյն Պօղոսի (եկեղեցւոյն) մէջ: The queen resides at St. James's (այսինքն palace). Թագուհին Սուրբ Յակովբայ Պալատը կը բնակի: Այս ձեւ կը գործածուի նաեւ երբ արդէն յիշուած գոյականը կը կենելու մտքով հասկցուի. My brother's book is better than my sister's (այս-

ինքն book). Եղբորս գիրքը քրոջս գիրքէն լաւագոյն է: — Սաքսոնեան սեռականը կրնայ նաեւ գործածուիլ of նախդրին հետ մէկտեղ բազմաց մէջէն մասնաւոր մը որոշելու համար. A soldier of the king's, այսինքն՝ A soldier of the king's soldiers. Թագաւորին զօրացը մին:

§ 6. Գոյականաց սեռը Անդղիերէսի մէջ նոյա բնական սեռին կը համաձայնի. արական էութիւն ցոյց տուող ամէն գոյական արական է, և իգական գոյութիւն ցոյց տուող ամէն գոյական իգական է. մնացեալները, այսինքն անշունչներն, և սեռը անձանօթ եղողները չեզոք են. օրինակի ազագաւ, տղա մը համար it (նա, չէղբ) կըսուի, երբ անոր մանչ կամ աղջիկ ըլլալը խօսողին անձանօթ է: Քիչ են ան բառերը՝ որ թէ՛ արական են և թէ՛ իգական. Neighbour. Գրացի և գրացնուհի: Friend. Բարեկամ և բարեկամուհի: Enemy, թշնամի և թշնամուհի: Cousin, եղբորորդի և եղբորաղջիկ: Cook, խոհարար և խոհարարուհի: Servant, սպասաւոր և սպասուհի: Slave, ծառայ և աղախին: Companion, բնկեր և ընկերուհի: Pupil, աշակերտ և աշակերտուհի: Ասոնց սեռը խօսքին պարագաներէն պէտք է որոշել:

This young lady is my cousin. Այս օրիորդը
իմ եղբորորդիս է։ Mrs. N. is my neighbour.
Տիկին Ն. իմ դրայնուհիս է։ Եթէ խօսքին
պարագաներէն սեռը չհասկցուի, յայնժամ
գոյականին բառ մ'ալ կցելու է։ A man-ser-
vant, սպասաւոր մը։ A maid-servant. սպա-
սուհի մը։ A male-cook, խոհարար մը։ A fe-
male-cook, խոհարարուհի մը։ A he-cat, արու
կատու մը։ A she-cat, էգ կատու մը։

§ 7. Երբ գոյականը ամբողջէ մը թաժանեալ
մտքով հասկնալ պէտք ըլլայ, some բառով
բացատրելու է և հարցման մէջ some ի տեղ
any դնելու է։ Give me some brad and but-
ter. Հաց և կարագ տուէք ինձ։ Have you
any wine or beer? Գինի կամ գարեջուր ու-
նիք։ Չափ կամ կշիռ ցուցնող գոյականը of
նախադրութեամբ իր յաջորդին հետ կը կապ-
ուի։ A bottle of wine. Ծիշ մը գինի։ A yard
of silk. Կանգուն մը մետաքս։

§ 8. Մեր բացառականը և վրայ նախդիրը
Անդդիերէնի մէջ of, from և by նախդիրնե-
րով կը բացատրուի։ I speak of my brother.
Եղբորս վրայ կը խօսիմ։ I got it from my sis-
ter. Զայն քրոջմէս ընդունեցի։ I am loved

by my father. Հօրմէս կը սիրուիմ։ By կրա-
ւորական բայերու միայն կը ծառայէ։

§ 9. School, church և market բառերուն
յօդը զանց կ'առնուի երբ խօսքն ուր կամ
ուսկից հարցման պատասխանէ։ We go to
school, to church, to market. Դպրոց՝ եկե-
ղեցի՝ շուկայ կերթանք։ My sister is coming
from school, from church, from market. Քոյրս
դպրոցէն՝ եկեղեցիէն՝ շուկայէն կուգայ կոր։
We were at school, at church, at market.
Դպրոցը՝ եկեղեցին՝ շուկան էինք։ Եթէ միայն
սեղը կուզենք ցոյց առաւ նպատակը
յայտնելու, յայնժամ յօդ կը դործածուի.
In the school, in the church. Դպրոցին՝ եկե-
ղեցւոյն (չէնքին) մէջ։ In the market-place.
Շուկային տեղը։

§ 10. Srutխանը to նախդիրով կ'ըլլայ. Give
that book to my brother. Այդ գիրքը եղբորս
տուէք։ Իսկ եթէ տրական խնդիրը հայցական
սեռի խնդիրէն առաջ դրուի, to նախդիրը կը
դեղջուի. Give my brother that book. Երբ it
հայցական սեռի խնդիր գործածուի, to միշտ
զանց ըլլուելու է. Give it my brother. Զայն
եղբորս տուէք։

Բ. ԱԾԱԿԱՆ

§ 11. Ածականը թուով և սեռով անփոփոխ կը մնայ. The poor man. Աղքատ մարդը. The poor woman. Աղքատ կինը. The poor children. Աղքատ աղայքը: Բայց ածականը երբ գոյականաբար գործածուի, և կարգ մը մարդիկ նշանակէ, յայնժամ յօքնակի կը գործածուի առանց յօքնականացոյց մասնիկը կրելու. The poor. Աղքատները. The rich. Հարուստները. Իսկ եզակի ածականը միշտ քովը գոյական մ'ունենալու է. A poor man. Աղքատ մարդ մը. A learned man. Գիտնական մը:

§ 12. Ազգաց անուններն որ ածականէ մը կազմուած են, կրնան եզակի և յօքնակի ըլլալ. An Italian. Իտալացի մը. The Italians. Իտալացիք. A German. Գերմանացի մը. The Germans. Գերմանացիք: Sh և ch վերջաւորող ազգի անուններն եզակիի և յօքնակիի մէջ մի և նոյն են. The English. Անգղիացին կամ Անգղիացիք: The French. Գաղիացին կամ Գաղիացիք: Իսկ երբ այս վերջաւորու-

թիւներով ազգի անուններն անհաս մը միայն նշանակեն, վերջի ծայրը man կամ woman մ'ալ կը կցուի. An Englishman. Անգղիացի մը. An Englishwoman. Անգղիացուհի մը: Two Frenchmen. Երկու Գաղիացիք:

§ 13. Ածականաց ասիւնանը er կամ est (կամ r կամ st, երբ բառը e տառով կ'աւարտի) մասնիկներով կը շինուի.

Ա. Միավանկ ածականաց մէջ,
Rich. Հարուստ. Richer. Հարուստագոյն.
Richest. Ամենահարուստ.
Fine. Գեղեցիկ. Finer. Գեղեցկագոյն.
Finest. Ամենագեղեցիկ:

Բ. Երկվանկ ածականաց մէջ երբ y ով վերջանան. Happy. Երջանիկ. Happier. Երջանկագոյն. Happiest. Գերերջանիկ. Pretty. Շքեղ. Prettier. Շքեղագոյն. Prettiest. Ամենաշքեղ:

Գ. Երկվանկ ածականաց մէջ որոց վերջին վանկը շէշտեալ է. Polite. Քաղաքավար. Politer. Քաղաքավարագոյն. Politest. Ամենաքաղաքավար: Sincere. Անկեղծ. Sincerer. Խիստ անկեղծ Sincerest. Ամենէն անկեղծ:

ԾԱՆ. 1. Y տառով վերջաւորեալ ածականք
er և est մասնիկները առած առեն՝ ցն iի կը
փոխուի: Happy, happier, happiest. Երջանիկ:

ԾԱՆ. 2. Պարզ բաղաձայնը երբ սուր ձայ-
նաւորի մը յաջորդէ, er և est առնելէ առաջ
բաղաձայնը կը կրկնուի. Big. Մեծ. Bigger,
Մեծագոյն. Biggest. Ամենամեծ:

§ 14. Մնացեալ ածականք Բաղդաստական
ըլլալու համար more և Գերադասական ըլլալու
համար most բառերն կ'առնուն. Diligent. Ժիր.
More diligent. Ժրագոյն. The most diligent.
Ամենաժիր: Հետեւեալ ածականք անկանոն են.
Good, Լաւ: Better, Լաւագոյն. The best,
Ամենալաւ: Bad, Գէշ. Worse, Աւելի գէշ.
The worst, Ամենագէշ: Little, Փոքր. Less,
Փոքրագոյն. The least, Ամենափոքր:

§ 15. Բաղդատականին յաջորդող քան ըզ
բառը than ու կը թարգմանուի. He is richer
than I. Նա հարստագոյն է քան զիս: Բաղդա-
տութեանց մէջ աշխատեմ, որքան, ինչպէս, պէս
անգլիերէն հաստատական խօսքերու մէջ as...
as ու, և Ժխտականներու մէջ so... as ու
թարգմանելու է: She is as tall as her brother.
Անի այնքան բարձրահասակ է որքան իր եղ-

բայրը: He is not so tall as you. Նա չէ այն-
քան բարձրահասակ որքան դուք:

§ 16. Հայերէն մեծ բառը Անգլիերէնի մէջ
great, large, tall բառերով կը թարգմանուի.
Իսկ փոքր բառը little, small, և short բառե-
րով: Large և small սովորաբար իրերու և
կենդանեաց համար կը գործածուին, մանա-
ւանդ տեղոյին միջոցներու համար. tall և
short աւելի բարձրութիւն և կարճութիւն
ցոյց կուտան, և ուստի մարդկանց մարմնա-
կան մեծութեանը համար կը գործածուին.
great աւելի ներքին և մտային վեհութիւնը
ցոյց կուտայ, սակայն largeի տեղ ալ կը գոր-
ծածուի ինչպէս նաև little և small միմեանց
տեղ կը գործածուին:

§ 17. Երբ ածական մը նախընթաց գոյա-
կանի մը կը վերաբերի կամ զայն կրկին ի միտ
կուէ, զանց առեալ գոյականը եղակի եղած
առեն one և յօրնակի եղած առեն ones բա-
ռերով կը բացատրուի: I have a large house
and a small one. Մեծ և փոքր տուն մ'ունիմ:
I have diligent pupils and lazy ones. Ժիր և
ծոյլ աշակերտներ ունիմ:

ԾԱՆ. 1. Y տառով վերջաւորեալ ածականք
er և est մասնիկները առած առեն՝ ցն իի կը
փոխուի: Happy, happier, happiest. Երջանիկ:

ԾԱՆ. 2. Պարզ բաղաձայնը երբ սուր ձայ-
նաւորի մը յաջորդէ, er և est առնելէ առաջ
բաղաձայնը կը կրկնուի. Big. Մեծ. Bigger,
Մեծագոյն. Biggest. Ամենամեծ:

§ 14. Մնացեալ ածականք Բաղդաստիան
ըլլալու համար more և Գերադաստիան ըլլալու
համար most բառերն կ'առնուն: Diligent. Ժիւր.
More diligent. Ժրագոյն. The most diligent.
Ամենաժիւր: Հետեւեալ ածականք անկանոն են.
Good, Լաւ: Better, Լաւագոյն. The best,
Ամենալաւ: Bad, Գէշ. Worse, Աւելի գէշ.
The worst, Ամենագէշ: Little, Փոքր. Less,
Փոքրագոյն. The least, Ամենափոքր:

§ 15. Բաղդատականին յաջորդող քան ըզ
բառը than ու կը թարգմանուի. He is richer
than I. Նա հարստագոյն է քան զիս: Բաղդա-
տութեանց մէջ աջնիւն, որքան, ինչպէս, պէս
անգլիներէն հաստատական խօսքերու մէջ as...
as ու, և ժխտականներու մէջ so... as ու
թարգմանելու է: She is as tall as her brother.
Անի այնքան բարձրահասակ է որքան իր եղ-

բայրը: He is not so tall as you. Նա չէ այն-
քան բարձրահասակ որքան դուք:

§ 16. Հայերէն մեծ բառը Անգլիներէնի մէջ
great, large, tall բառերով կը թարգմանուի.
Իսկ փոքր բառը little, small, և short բառե-
րով: Large և small սովորաբար իրերու և
կենդանեաց համար կը գործածուին, մանա-
ւանդ տեղային միջոցներու համար. tall և
short աւելի բարձրութիւն և կարճութիւն
ցոյց կուտան, և ուստի մարդկանց մարմնա-
կան մեծութեանը համար կը գործածուին.
great աւելի ներքին և մտային վեհութիւնը
ցոյց կուտայ, սակայն largeի տեղ ալ կը գոր-
ծածուի ինչպէս նաև little և small միմեանց
տեղ կը գործածուին:

§ 17. Երբ ածական մը նախընթաց գոյա-
կանի մը կը վերաբերի կամ զայն կրկին ի միտ
կուէ, զանց առեալ գոյականը եղակի եղած
ատեն one և յոքնակի եղած առեն ones բա-
ռերով կը բացատրուի: I have a large house
and a small one. Մեծ և փոքր տուն մ'ունիմ:
I have diligent pupils and lazy ones. Ժիւր և
ծոյլ աշակերտներ ունիմ:

Գ. ԹՈՒԱԿԱՆՔ

§ 18. Բացարձակ թուականք.

One.	Մի.	Twelve.	Երկուտասն.
Two.	Երկու:	Thirteen.	Երեքտասն:
Three.	Երեք:	Fourteen.	Չորեքտասն.
Four.	Չորս:	Fifteen.	Հնգետասն:
Five.	Հինգ:	Sixteen.	Վեշտասն:
Six.	Վեց:	Seventeen.	Եօթնետասն:
Seven.	Եօթն:	Eighteen.	Ութետասն
Eight.	Ութ:	Nineteen.	Իննետասն:
Nine.	Ինն:	Twenty.	Քսան:
Ten.	Տասն:	Twenty one.	Քսան և մի:
Eleven.	Մետասն:	Twenty two.	Քսան և երկու
Thirty.	Եռեսուն:		
Forty.	Քառասուն:		
Fifty.	Յիսուն, կամ հինկսուն		
Sixty.	Վաթսուն:		
Seventy.	Եօթանասուն:		
Eighty.	Ութսուն:		
Nineety.	Իննսուն:		
A hundred.	Մի հարիւր.		
Two hundred.	Երկու հարիւր:		
A thousand.	Մի հազար:		

Eighteen hundred and seventy five. Հազար ութ հարիւր եօթանասուն և հինգ:

Տասնաւորք միշտ and շաղկապով հարիւրաւորաց հետ կը կապուին: Nine hundred and forty five. Ինն հարիւր քառասուն և հինգ:

§ 19. Դասական թուականք:

The first.	Առաջին:	The eleventh.	Մեասն ^{րդ}
The second.	Երկրորդ:	The twelfth.	Երկուսն ^{րդ}
The third.	Երրորդ:	The thirteenth.	Երքսն ^{րդ}
The fourth.	Չորրորդ:	The fourteenth.	Չորք ^{րդ}
The fifth.	Հինգերորդ:	The twentieth.	Քսան ^{րդ}
The sixth.	Վեցերորդ:	The thirtieth.	Երեսն ^{րդ}
The seventh.	Եօթն ^{րդ} :	The fortieth.	Քառասն ^{րդ}
The eighth.	Ութերորդ:	The ninetieth.	Իննսուն ^{րդ}
The ninth.	Իններորդ:	The hundredth.	Հարիւ ^{րդ}
The tenth.	Տասներորդ:	The thousandth.	Հզ ^{րդ} :

§ 20. Մակրայական թուականք.

Firstly. Նախ: Secondly. Երկրորդապէս: Thirdly. Երրորդապէս, կամ In the first place. Առաջին, In the second place. Երկրորդապէս ևն: Կրկնականք.— Twofold. Կրկին: Threefold. Երեքկին: Four times. Չորեքկին ևայլն: Կոտորակք. A half. Կէս: A third.— Մէկ եր-

րորդ: A fourth. Մէկ չորրորդ: Three fourths.
Երեք չորրորդ:

Դ. ԴԵՐԱՆՈՒՆ

§ 21. Անձնական դերանունք.

I, ես. me, դիս. we, մենք. us, զմեզ. Thou, դու. thee, դքեզ. you, դուք. ձեզ. He, նա. him, զնա (ար.) she, անի. her, զանի (իգ.) it, ան (չգ.) they, անոնք. them, զանոնք. Սեռականը of նախդրիւ և տրականը հայցականին սկիզբը to դնելով կը շինուին. of me, իմ. to me, ինձ: Նաև հայցականը բոլոր այլ նախադրութեանց հետ կը գործածուի: With her, անոր հետ. with them, անոնց հետ: I, ես, միշտ գլխադիր կը գրուի. thou, դու և thee, զիեզ, Անգղիացիք լոկ աղօթից և քերթուածոց մէջ կը գործածեն:

§ 22. Սեպական դերանունք.

My, իմ. mine, իմինս. they, քու. thine, քու. ինդ. his, իր (ար.) her, իր. (իգ.) its, իր. (չգ.) his, իրենը (ար.) hers, իրենը (իգ.): Our, մեր. ours, մերինը. your, ձեր. yours, ձերինը. their, իրենց. thirs, իրենցը: Thy և

thine աղօթից և քերթուածոց մէջ միայն կը գործածուի: Its garden. Իր (այսինքն ասն) պարտեզը: Mine, ours, yours առանց յօդի կը գործածուին. Your house and mine. Ձեր տունը և իմս. He is one of my friends ըսելու տեղ ստացական գործածելով լաւ է ըսել He is a friend of mine. Նա իմ բարեկամացս մին է: Ասոնց երկուքն ալ նոյն նշանակութիւնն ունին:

§ 23. Փոխադարձ Դերանունք.

Myself, ես ինքս. thyself, դու ինքդ. himself, նա ինքն (ար.) herself, անի ինքն (իգ.) itself, ան ինքն (չգ.). Ourselves, մեր մեզէն. yourselves, դուք ձեզէն. themselves, նոքա իրենցմէն: Այս դերանունները սովորաբար անձնական դերանուն կամ գոյականի մը հետ միասին կը գործածուին. I did it myself. Ես ինքս ըրի զայդ. He himself invited us. Նա ինքն հրաւիրեց զմեզ. The king himself has seen it. Թագաւորն ինքը տեսաւ զայն:

§ 24. Յոցական դերանունք.

This, այս. that, այն. these, ասոնք. those, անոնք. Bring me that book. Այն գիրքը ինձ բեր, Do me that favour, Այն չնորհքն

ինձ ըրէք: This ներկայ առարկայի մը համար
կը գործածուի. This book. Այս գիրքը (որ
հոս է): This book and that one, (այսինքն
book) Այս և այն գիրքը: Երբ this և that
առաջինը և վերջինը կը նշանակեն, անոնց
տեղ the former և the latter բառերը կը գոր-
ծածուին: That Անգղիերէնի մէջ մասնաւոր
գործածութիւն մ'ալ ունի: My horse is youn-
ger than that of my brothers. Իմ ձիս աւելի
փոքր (հասակաւ) է քան թէ իմ եղբորս (ձին):
Your gloves are prettier than those of your
sister. Ձեր ձեռնոցները լաւագոյն են քան թէ
ձեր քրոջը (այսինքն ձեռնոցները): Անձանց
համար խօսուած ատեն that ին տեղ եղակիին
մէջ he կամ she և յօքնակիին մէջ they կամ
those կը գրուին: He who is contented is rich.
Գոհ եղողը հարուստ է: Those who are rich
are not always contented. Հարուստները միշտ
գոհ չեն:

§ 25. Հարցական Դերանունք.

Who? Ո՞վ: What? Ինչ? Which? Ո՞րը:
Ուղ. Who? Ո՞վ՝ կը հօլովի այսպէս, Սեռ.,
whose? որո՞ւ. Հայց. whom? զո՞վ, որ անձանց

համար կը գործածուի: Who is there? Ո՞վ
կայ հոն: Who is that lady? Ո՞վ է այն տի-
կինը: Whose pen is that? Որո՞ւ գրիչն է այն:
Whom do you call? Ձո՞վ կը կանչէք: Of whom
do you speak? Որո՞ւ վրայ կը խօսիք: To whom
did you give it? Որո՞ւ տուիք զայն: — What
առանձին գործածուած ատեն Հայերէն ինչ
հարցականին տեղը կը բռնէ. What do you say?
Ինչ՞ կըսէք: Of what do you speak? Ինչ՞ բանի
վրայ կը խօսիք: Իսկ եթէ գոյականի մը հետ
միասին ըլլայ, Հայերէն ո՞ր հարցականին կը
համապատասխանէ: What book are you rea-
ding? Ո՞ր գիրքը կը կարդաք (կոր): — Which?
Ո՞րը, անձանց և իրաց համար կը գործածուի,
որ բազմաց մէջէն մին կ'որոշէ. և what էն
միայն ասով կը տարբերի: What gown do
you want? Ինչ՞ շրջագգեստ կուզէք: Which
gown do you put on? Ո՞ր շրջագգեստը կը
հագնիք: — Հարցական դերանունը երբ նա-
խադրութեան մը հետ կապուած ըլլայ, նա-
խադրութիւնը զատուելով նախադասութեան
վերջը կըլնայ գրուիլ: Whom are you loo-
king for? Ձո՞վ կը փնտռէք: What are you
thinking of? Ինչ՞ կը խորհիք:

§ 26. Յարաբերական Դերանունք.

Who, which, that. որ, ան որ: — Who անձանց համար կը գործածուի և հարցականին նման կը հոլովի. The old man who was here. Ծեր մարդը որ հոս էր: The lady who was ill. Տիկինը որ հիւանդ էր: That is the boy whose father is dead. Այս այն աղան է, որոյ հայրը մեռաւ: The girl to whom I have given my pen. Այն աղջիկը որուն գրիչս տուի, — Which լոկ իրաց համար կը գործածուի. The book which I gave you. Ձեզի տուած գիրքս: That թէ անձանց և թէ իրաց համար կը գործածուի, բայց բնաւ նախադրութեան մը խնդիր չըլլար. The gentleman that you know. Պարոնը զոր կը ճանաչէք: The house that you sold. Ձեր վաճառած տունը: — Ինչպէս հարցականաց մէջ, նոյնպէս յարաբերականաց մէջ ալ երբեքն նախդիրը գերանունէն բաժնուելով նախադասութեան վերջը կրնայ գրուիլ. The man whom we are arrived with. Այն մարդը որուն հետ եկանք: The town which he lives in. Քաղաքը որոյ մէջ նա կը բնակի: The lady that you spoke of. Այն տիկինը որուն վրայ խօսեցանք: — Հայերէնի ինչ որ բառերը Անգ-

ղիերէն what ով կը թարգմանուին. I gave him what I had. Ինչ որ ունէի իրեն տուի. կամ՝ ունեցածս իրեն տուի: — Անգղիերէնի մէջ յարաբերականը շատ անգամ զանց կ'առնուի, մանաւանդ երբ հայցական հոլով կամ նախադրութեան խնդիր ըլլայ: The man, you know (փոխանակ ըլլալու, the man whom you know) Ձեր ճանչցած մարդը: The table, you are writing on (փոխանակ ըլլալու, the table on which you are writing). Սեղանը որոյ վրայ կը գրէք:

§ 27. Անորոշ Դերանունք և Թուականք.

One, մարդ, little, few, քիչ, սակաւ. No, none, ոչ, ոչ ոք. both, երկուքն ալ. some, any, ոմանք. several, մի քանի. much, շատ. other, այլ, ուրիշ. each, every, իւրաքանչիւր, ամէն. either, երկուքէն մին. all, ամէն, բոլոր. neither, երկուքէն ոչ մին: All առանձին և ուրիշ բառի հետ ալ կը գրուի. all men, բոլոր մարդիկ. all the town, բոլոր քաղաքը: All was still, Ամէն բան խաղաղ էր: Երբ մասնաւոր բան մը նշանակելու ուզուի, փոխանակ allի every thing ալ կը գրուի: — Each առանձին և այլ բառերու հետ կրնայ գործածուիլ. eve-

ry բնաւ առանձին չգործածուիր. each house,
 իւրաքանչիւր տուն. each of these houses, այս
 տներուն իւրաքանչիւրը. every day, ամէն օր:
 —Little եղակիի և few յօքնակիի հետ կը
 գործածուին. little money, սակաւ գումար:
 few friends, քիչ բարեկամներ: —Other ա-
 ռանձին եղած տան յօքնակիին մէջ s տառը
 կ'առնու: Some are happy. others are mise-
 rable. Ոմանք երջանիկ են՝ այլք թշուառ:
 Otherի մի ձեռնալ աի հետ կըլայ. another,
 each other, one another, միմեանց: —One
 անորոշ է: One cannot read, չկարդացուիր:
 Այս ձեռն կը կազմուի նաև people, we, you,
 they բառերով կամ կրաւորական ձեռն գործա-
 ծելով:—Body, one, thing բաղադրուելով կըլ-
 ան somebody, anybody, ոմն. something,
 anything, բան մը. nobody (not any body), ոչ
 ոք. nothing (not any thing), ոչ ինչ. some one,
 any one, ոմն. no one, not any one, ոչ ոք:

Ե. Բ Ա Յ

§ 28. Անգղիական բայերն հինգ պարզ ձե-
 ւեր ունին. ներկայ, Անկատար, Հրամայական,
 առաջին Դերբայ և երկրորդ Դերբայ:

TO CALL. ԿՈՅԵԼ

Ներկայ Անկատար

I call.	Կոչեմ.	I called	Կոչի.
Thou callest.	Կոչես.	Thou calledst.	Կոչիր.
He calls.	Կոչէ.	He called.	Կոչէր.

Հրամայական. Call. Կոչէ, Կոչեցէք.

Առաջին Դերբայ Calling. Կոչելով երկրորդ Դեր-
 բայ Called. Կոչեալ:

Աներեւոյթ եղանակը սովորաբար to նախ-
 դիրն ունի. —Երբ բային Աներեւոյթ եղանակը
 բաղաձայն տառի մը յաջորդող ջով վերջանայ,
 յայնժամ Աներեւոյթին չն իի կը փոխուի: To
 deny, thou deniest, he denies, I denied. բայց
 առաջին Դերբայը կ'ըլլայ denying: Եւ երբ
 Աներեւոյթը sh, ss, ch վերջաւորի, եղակի եր-
 րորդ դէմբը es կ'առնու. He wishes, he pos-
 sesses: —Բաղաձայնով մը վերջաւորող և նոյն
 բաղաձայնէն առաջ սուր ձայնաւոր մ'ունենցող
 միավանկ բայերու վերջին դիրը խոնարհման
 մէջ կը կրկնուի: To beg, begging, begged:

§ 29. Անգղիարէնի մէջ չորս Օժանդակ բա-
 յեր կան.

1. TO HAVE, ՈՐՆԵՆԱԼ

Ներկայ Անկատար

I have.	Ունիմ.	I had.	Ունէի.
---------	--------	--------	--------

Thou hast. *Ունիս.* Thou hadst. *Ունէիր.*
 He has. *Ունի, էւն.* He had. *Ունէր, էւն.*
Հրանայական Have. *ունեցիր, ունեցէք.*
Դերբայք. Having. *ունենալով.* Had. *ունեցած:*

2. TO BE. *ԸԼԼԱՄ.*

Ներկայ *Անկաւար*
 I am. *եմ.* I was. *էի.*
 Thou art. *ես.* Thou wast. *էիր.*
 He is. *ի, էւն.* He was. *էր, էւն.*
Հրանայական. Be. *եղիր, եղէք.*
Դերբայք. Being. *Ըլլալով.* Been. *եղած:*

3. SHALL. *ՊԻՏԻ*

Ներկայ *Անկաւար*
 I shall. } *Պիտի.* I should. }
 Thou shalt. } *Պիտի.* Thou shouldst. } *Պիտի.*
 He shall. } *Պիտի.* He should. }

4. WILL. *ՊԻՏԻ*

Ներկայ *Անկաւար*
 I will. } *Պիտի.* I would. }
 Thou wilt. } *Պիտի.* Thou wouldst. } *Պիտի.*
 He will. } *Պիտի.* He would. }

Shall *և* willին այլ եղանակները չկան:

§ 30. Այս չորս ժամերգրերուն միջոցաւ
 այլ բայերուն բոլոր միւս ժամանակները կը
 կազմուին:

Կաւարեալ

I have called. *Կոչեցի.*

Ա. Ապառնի.

I shall call. *Պիտի կոչեմ.*
 Thou wilt call. *Պիտի կոչես.*
 He will call. *Պիտի կոչէ.*
 We shall call. *Պիտի կոչեմք.*
 You will call. *Պիտի կոչէք.*
 They will call. *Պիտի կոչեն.*

Դերակաւար

I had called. *Կոչած էի.*

Բ. Ապառնի

I shall have called. *Կոչած պիտի ըլլամ.*
 Thou will » » *Կոչած պիտի ըլլաս.*
 He will » » *Կոչած պիտի ըլլայ.*
 We shall » » *Կոչած պիտի ըլլաւք.*
 You will » » *Կոչած պիտի ըլլաք.*
 They will » » *Կոչած պիտի ըլլան.*

Ա. Պայմանական

I should call. *Պիտի կոչէի.*

Բ. Պայմանական

I should have called. *Կոչած պիտի ըլլայի.*

Ապառնիին *և* պայմանականին մէջ եղակի *և*
 յորճակի առաջին դէմքը shallով *և* միւս դէմ-
 քերը willով, իսկ հարցման մէջ բոլորն ալ
 shallով կը կազմուին: — To have *և* to be

օժանդակ բայերն իրենց բաղադրեալ ժամանակներն այս կերպով կը կազմեն. I have had, Ունեցայ. I have been. Եղայ:

§ 34. Օժանդակ to be բայը կրաւորական կազմելու կը ծառայէ:

I am loved.	Կը սիրուիմ.
I was loved.	Կը սիրուէի.
I shall be loved.	Պիտի սիրուիմ.
I should be loved.	Պիտի սիրուէի.
Be loved.	Սիրուէ՛.
I have been loved.	Սիրուեցայ.
I had been loved.	Սիրուած էի.
I shall have been loved.	Սիրուած պիտի ըլլամ.
I should have been loved.	Սիրուած պիտի ըլլայի.
Beeng loved.	Սիրուելով.
Having been loved.	Սիրուած ըլլալով.

Ասկէց զատ ուրիշ ձև խոնարհման մը համար ալ to be կը գործածուի:

TO BE WRITING, ԳՐԵԼ

I am writing.	Կը գրեմ (կոր)
I was writing.	Կը գրէի (կոր.)
I have been writing.	Գրեցի.
I shall be writing.	Պիտի գրեմ.

Այս ձևն Անգղիացիք տեղական գործողութիւն մը ցուցնելու համար կը գործածեն:

§ 32. Հարցման և հետքման համար to be բայը կը գործածուի:

Ներկայ

Do I call?	Կը կոչեմ.
Doest thou call?	Կը կոչես.
Does he call?	Կը կոչէ.
I do not call.	Չեմ կոչեր.
Thou doest not call.	Չես կոչեր.
He does not call.	Չկոչեր.

Անկաւար

Did I call?	Կոչեցի.
Didst thou call?	Կոչեցիր.
Did he call?	Կոչեց.
I did not call.	Չկոչեցի.
Thou didst not call.	Չկոչեցիր.
He did not call.	Չկոչեց.

Այս ձև հարցումն ու հետքումը միայն ներկային և անկաւարին մէջ կը գործածուի. — To have և to be օժանդակներուն հարցումն և հերքումը առանց to doի կ'ըլլայ: — Երբ հարցումն և հերքումը միասին գործածուին, այս կերպով կ'ըլլայ. Do I not call կամ Do not I call? — To do շատ անգամ ուրիշ բայ մը չը կրկնելու համար ալ կը գործածուի. You write better than he does (քի խոնարհ ըսելու, writes).

Դուք անկէց լաւագոյն կը գրէք: Հերքող Հրա-
մայականն ալ սովորաբար to do ու կ'ըլլայ. Do
not disturb me. Զիս գործէս մ'ընէք:

§ 33. Վերոյիշեալ օժանդակներէն զառ
Անգղերէնի մէջ չորս բայեր ալ կան՝ որք
օժանդակաց իբր օժանդակ կը գործածուին:

Ներկայ

1. I can.	Կրնամ.	2. I may.	Կրնամ.
Thou canst.	Կրնաս.	Thou mayest.	Կրնաս.
He can.	Կրնայ եւն.	He may.	Կրնայ եւն.

Անկաւար

I could.	Կրնայի.	I might.	Կրնայի.
Thou couldst.	Կրնայիր.	Thou mightst.	Կրնայիր.
He could.	Կրնար եւն.	He might.	Կրնար եւն.
5. I must.	Պարտիմ (պէտք)	4. I ought.	Պէտք էի...
Thou must.	Պարտիս. (է ինձ).	Thou oughtst.	Պէտք էիր
He must.	Պարտի եւն.	He ought.	Պէտք էր...

I can և I must Ներկային և Անկատարին
մէջ կը գործածուին: I must միայն Ներկայ
ունի և I ought միայն Անկատար: Մեր կրնարը
միւս ձեւերուն մէջ to be able ու պէտք էն
to be obliged ու կը թարգմանուին: I mayն
չառ անգամ I canի պէս կը գործածուի թէ և
առաջինը աւելի ուրիշէն կախեալ գիրք մ'ունի

Իսկ վերջինը կարողութիւն մը կը ցուցնէ. May
I go out? Կրնամ դուրս ելլալ: — I ought
պարսֆ և պարսաւորուն ինն կը յայանէ և միշտ
to նախագործեամբ ընդունելութիւն կ'առ-
նու. We ought to submit. Պէտք է որ հնազան-
դեմք:

§ 34. Զեզոյ կամ ոչ-փոխադարձ բայերուն
ալ բաղադրեալ ժամանակները to have օժան-
դակով կը կազմուին. My brother has not re-
turned yet. Եղբայրս դեռ չվերադարձաւ:
Դանի մը շարժում ցուցնող չէղբ բայեր to have
և to be ալ կառնուն. He has arrived և he is
arrived. Նա հասաւ (ժամանեց). սակայն
ասոնց ալ երկրորդ Ապառնին և Պայմանա-
կանը միշտ to have ու կ'ըլլայ. I should have
arrived. Հասած պիտի ըլլայի:

§ 35. Փոխադարձ (reflexive) բայերն փո-
խադարձ դերանուանց հետ կը խոնարհին. To
dress one's self. Հագուիլ. I dress myself.
Կը հագուիմ: Thou dressest thyself, He dres-
ses himself. I wash myself. Կը լուացուիմ:

§ 36. Անդէմ բայերն it կառնուն. It rains.
Կ'անձրեկէ. It rained. Անձրեկեց. It will rain.
Պիտի անձրեկէ. It thunders. Կ'որոտայ. It ligh-

tens. *Կը փայլատակէ.* It hails. *Կը կարկուտէ.* It snows. *Կը ձիւնէ.* It freezes. *Կը սառի:*

§ 37. Անգղիերէն լեզուին Անկատարին բայերուն զարաւղութիւնը լոկ Անկատարին և երկրորդ Դերբային մէջ է. միւս ձևերն ըստ կանոնի Անեղեղութեն կը կազմուին: — Անկանոն բայերուն բոլորն ալ գրքին վերջը տես:

§ 38. Անեղեղութը to նախգիրն իր քով ունի, և հերքման not Մակբայով ալ գործածուած ատեն դարձեալ կը մնայ. I begged him not to speak. Խնդրեցի որ չխօսի: Միայն օժանդակ, և to dare, համարձակիլ, to need, պէտք ըլլալ և to bid, հրամայել բայերէն ետև Անեղեղութը առանց տի կը մնայ. He dares not write to him. Չհամարձակիր անոր գրելու. You need only tell him. Միայն ձեր ըսելն անոր պէտք է:

Մեր Հայերէն հաւմար (շխաւն) բառը to կամ in order to ձևերով կը թարգմանուի. I am obliged to sell my house to pay կամ in order to pay my debts. Պարտքերս վճարելու համար առնա ծախելու եմ:

Հարցական ձևերու մէջ Անգղիացիք Անեղեղութը who, which, what, how և where բա-

ռերէն ետև կը գործածեն. I know not what to do. Ինչ ընելիքս չեմ գիտեր. He did not know how to do it. Ինչպէս ընելը չէր գիտեր: Նոյնպէս նաև Անեղեղութը too և so բառերէն ետև կը գրուի, երբ երկու նախադրուածքներ մի և նոյն խնդրին ունենան. He is too just to offend anybody. Անիկա այնչափ իրաւախոհ է որ, ոչ զոք կը ցաւցնէ. He was so poor as to excite my compassion. Այնքան խեղճ էր որ դուրս չարժեց:

Հետեւեալ բայերէն ետև Անգղիերէնի մէջ անեղեղութեն ետև հայցական ալ կը գործածուի. To order. հրամայել. to wish. բաղձալ. to believe. հաւատալ, կարծել. to think. կարծել, խորհիլ. to permit. թոյլ տալ. to know. գիտնալ. to imagine. երեակայել. to advise. խրատել. to allow. թոյլ տալ. I think him to be an honest man. Կարծեմ նա համեստ մարդ մ'է. He imagined me to be his adversary. Կ'երեակայէ թէ ես իր հակառակորդն եմ:

To be, բայի մը հետ կապուելով մերձակայ գործողութիւն մը կը նշանակէ. I am to have my boots to-morrow. Վաղը կ'օշիկներս պիտի ունենամ կամ ունենալու եմ:

§ 39. *Ing վերջաւորեալ Դերբայն Անդ-
դիերէնի մէջ իբր Ածական և Գոյական
կրնայ գործածուիլ, և կրնայ թէ՛ Աներեւոյթը
ներկայացնել և թէ՛ խօսք մը համառօտելու
ծառայել.* The following chapter. *Յաջորդ-
դուիւր.* An entertaining book. *Զրօսեցուցիչ
գիրք մը.* Painting is a very fine art. *Նկար-
չութիւնը շատ գեղեցիկ արուեստ մ'է.* That
is all my having. *Այդ է իմ բոլոր հարստու-
թիւնս :* Դերբայը մանաւանդ հետեւ-
եալ բայերուն Աներեւութին տեղը կը գոր-
ծածուի. To avoid. *ետ կենալ.* to help. *օգ-
նել.* to forbear, *զանց առնել.* to refer, *թա-
ղուլ.* to prefer, *նախապատուել.* to regret,
ցաւիլ. to intend, *մոռոյիլը ըլլալ.* to remem-
ber, *յիշել.* to continue, *շարունակել.* to for-
get, *մոռնալ.* I will not forget writing to you.
Զպիտի մոռնամ ձեզ գրելու. When do you
intend setting off? *Ե՞րբ մտադիր էք ճանքայ
ելնելու.* You must avoid speaking to him.
Անոր հետ խօսելէ ետ կենալու էք : Երբ
Աներեւոյթը նախադրութեան խնդիր ըլլայ
(to էն զատ) միշտ Դերբայի կը փոխուի. I
had the pleasure of writing to you. *Զեղի*

դրելու հաճոյքն ունեցայ. He went away
without taking leave. *Առանց հրաժարական
ողջոյնը տալու գնաց:* Դերբայը խօսքը կը
համառօտէ. Not knowing this man, I can
say nothing of him. (*Փոխանակ ըսելու, as
I do not know this man, etc.*) *Այս մարդը
չճանաչելուս համար անոր նկատմամբ բան մը
չեմ կրնար ըսել.* After having supped, we
went to bed. *Ճաշէն ետեւ պառկելու գացինք.*
There is somebody in the shop wishing to
speak to you. *Խանութք մարդ մը կայ որ ձե-
զի հետ խօսիլ կուզէ:*

To be երբ Դերբային հետ միանայ, մեր
Հայերէն կոր վերջաւորութեան կը համապա-
տասխանէ. I am going to take a walk.
Ժուռ գալ կ'երթամ (կ'որ): Եւ to have done
(*Աւարտել*) Դերբայի մը հետ կապուելով գոր-
ծողութեան մը կատարումը կը ցուցնէ. You
may go when you have done writing. *Գրեր-
նիդ լինցնելուդ պէս կրնաք երթալ:*

§ 40. Բային կրաւորական ձեւն Անգղիերէնի
մէջ սապէս կ'ըլլայ. I have been paid my mo-
ney. *Ստակս վճարուեցաւ.* She was permit-
ted to go home. *Անոր արտօնութիւն արուե-*

ցաւ տուն երթալու. His physician was sent for. Անոր բժշկին ետէն մարդ զրկուեցաւ. He was laughed at. Նա ծաղու նիւթ եղաւ. I am waited for. Ինծի կըսպասեն. This house is to be sold. Այս տունը ծախու է. That is easy to be done. Ասի ընելը գիւրին է :

2. ՄԱԿԻՍՅ

§ 41. Մակրայն կամ պարզ է, ինչպէս now, այժմ, here, հոս. where, ուր. կամ բազազըրեալ. ինչպէս՝ sometimes, երբեմն, nowhere, ոչ ուրեք. և կամ ալլ բառէ մը կազմուած է. ինչպէս patiently, համբերութեամբ: Այս վերջիններն Ածականաց ծայրը ly մասնիկն աւելցնելով կը կազմուին. իսկ եթէ ածականը le վերջաւորած է, յայնժամ այս le վերջաւորութիւնը ly ի կը փոխուի. noble, nobly, ազնիւ. նախընթաց բաղաձայնէ մը ետեւ որ չով վերջաւորի, չն ի ի կը փոխուի, և ly մասնիկը կաւեցուի. easy, easily, գիւրին:

Մակրայներուն աստիճանը more և most բառերով կ'ըլլայ. Prudently, more prudently,

most prudently. իսկ հետեւեալներն er և est մասնիկները կառնեն. Soon, շուտ, sooner, soonest. Often, յաճախ, oftener, oftenest. Early, կանուխ, earlier, earliest. Անկանոն են հետեւեալները. Bad, վատ, worse, worst. Little, քիչ, less, least. Much, շատ, more, most.

Մակրայը յեզոք բայի հետ գործածուած ատեն բայէն ետեւ կը դրուի. We walked slowly. Ծանր ծանր պարտեցանք. իսկ ներգործականի հետ գործածուած ատեն, բայէն առաջ և սեռի խնդիրէն ետեւ կը դրուի. His behaviour greatly displeased us. Իր ընթացքը մեզ շատ դժգոհացուց. He reproved his son severely. Իր որդին խստիւ յանդիմանեց: Բային բաղադրեալ ժամանակը գործածուած ատեն Մակրայը օժանդակին և բային մէջ տեղը կը դրուի. We shall certainly see her. Զանի անշուշտ պիտի տեսնենք :

§ 42. Հայերէն այսպէս, so կամ thus ու կը թարգմանուի. Thus, այս կերպ կը նշանակէ և in this manner ին կը համապատասխանէ. So ածականաց քով դրուելով, անոնց աստիճանը կը ցուցնէ. Thus we lived several years. Շատ տարիներ այսպէս ապրեցանք: He was

so impudent. Այսպէս անամօթ էր. She was not so polite as he. Անի, անոր չափ քաղաքավար չէր: Մեր շատը ածականաց և մակբայից առջև very ով, բայերու առջև much կամ very much ով կը թարգմանուի. The weather is very cold. Օդը շատ ցուրտ է. You will find him much changed. Զայն շատ փոխուած պիտի գտնէք: As և like պէս կամ նման կը նշանակեն. It is as white as snow. Զիւնի պէս ճերմակ է: He is as Heaven made him. Նա այնպէս է, ինչպէս որ երկինք զինք ստեղծեց: He lives like a gentleman. Նա ազնուականի մը պէս կ'ապրի:

Է. ՆԱԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

§ 43. Նախադրութեանց ամէնն ալ հայցական ինքիւր կառնուին: Ամենէն գործածականներն են.

Above.	Վերայ.	From, by.	ի. յ. է. . .
After.	Ետեւ.	Out, of.	Դուրս.
Against.	Հակառակ.	Over.	Ի վերայ.
About.	Շուրջ, վրայ.	In, into.	Մէջ.
Across.	Վրայէն (լայնքէն)	On, upon.	Վրայ.

Amid.	Մէջտեղ.	Since.	... հետէ, ... ի վեր.
Among.	Մէջ.	Through.	Միջոցաւ, մէջէն.
Before.	Առջեւ.	Till, untill.	Մինչ.
Behind.	Ետեւ.	Towards.	Դէմ.
Between.	Մէջտեղ.	Under.	Տակ.
Beyond.	Յայնկոյս.	With.	Հետ.
During.	Մէջ, ի միջոցի.	Within.	Ի մէջ.
For.	Վասն.	Without.	Առանց.

§ 44. Հետէ, ի վեր since ով կը թարգմանուին երբ սկիզբը կուլէ ցուցնել. Since the beginning of the world. Աշխարհի սկիզբէն ի վեր: Since his arrival. Իւր ժամանումէն ի վեր: Բայց երբ ժամանակի շարունակութիւն ցուցնել կուզուի, յայնժամ this կամ these բառերով պէտք է թարգմանել. I have not seen him this week. Շաբաթէ մը ի վեր զայն տեսած չեմ: She has been here this three months. Անի երեք ամսէ ի վեր հոս է: Իսկ ի վեր, մինչ ներկայ միջոցէ դուրս ժամանակի մը համար գործածուի, for բառով պէտք է թարգմանուի. I had not seen my father for fifteen years. Տասնհինգ տարիէ ի վեր հայրս տեսած չէի (բայց այսօր կը տեսնեմ):

Ը. ՇՍՂԿԱՊ

§ 45. Սովորական շարկապներն են.

Or.	Կամ.	Though.	Թէեւ.
Nor.	Ոչ ալ.	While.	Քանի որ.
That.	Որ, որպէս զի.	Till, untill.	Մինչ.
But.	Բայց, սակայն.	Before.	Առաջ.
If.	Թէ, եթէ.	As soon as...	... պէս.
Since.	Որովհետեւ, զի.	However.	Սակայն.
As.	Քանի որ.	Either... or...	Կամ... կամ.
Less.	Մի գուցէ.	Neither... nor...	Ոչ... ոչ.
For.	Քանզի.	Whereas.	Վասն այնորիկ.
Because.	Որովհետեւ.	Yet.	Սակայն, տակաւին.
	When.	Երբ.	

As և when մէկըմէկէ կը տարբերին . as պարագայ, when ժամանակ կը ցուցնէ. As we were at breakfast, she came in. Նախաճաշած միջոցնիս անի եկաւ: When we were at breakfast, she came in. Նախաճաշի ժամանակ անի եկաւ:

Թ. ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ ԽՕՍԻԻ

§ 46. Անգղիական խօսքերու կազմութեան գլխաւոր կանոնն է տէր բային բայէն առաջ,

և խնդիրը բայէն ետքը դնել: I expected to receive his visit. Անոր մի այցն ընդունել կ'ակընկալէի: Միայն միջանկեալ խօսքերու մէջ, ինչպէս՝ լաւաւ, ընդդիջեց, պատասխանեց են. տէր բային բայէն ետեւ. կրնայ դրուիլ. Said he, Replied he. Some time after my servant asked me. (ոչ թէ asked me my servant) Քիչ մը վերջը ծառաս ինձ հարցուց. If he does not understand what I am saying, you will explain it to him. Եթէ ըսածս չհասկնայ, դուք անոր պիտի բացատրէք: The letter which I wrote to you yesterday. Երէկ ձեզի դրած նամակս:

Ժ. ՈՒՂԵՐԶ

§ 47. Ուղերձի մէջ անձին անունը չյիշուած ատեն՝ կըսուի. Sir, Տէր. —Gentlemen, Տեարք. —Madam, Տիկին. —Ladies, Տիկնայք. —Ladies and gentlemen, Տիկնայք և Տեարք. —

Անձին անունը դործածուած ատեն կըսուի. Mr. N. Պր. Ն. — Mrs. N. Տիկին Ն. — Miss N. Օրիորդ Ն. — Master N. Պր. Ն. (աղայոց համար) —

Sir նաև իբր տխուր անուշահամ կը
գործածուի:

Sir Robert Peel. Բարձր անուշահամաց
My Lord, My Lady կըսուի. Սովորական գոր-
ծածութեան մէջ Lord Տէր, Վարդէս, և Lady
Կին կըսուի է:

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

ՕՃԱՆԴԱԿ ԵՒ ՊԱԿԱՍԱԻՈՐ ԲԱՅԵՐ

Auxiliary and Defective Verbs.

Present.

Imperfect.

I will	I would
Thou wilt	Thou wouldst
He will	He would
We will	We would
You will	You would
They will	They would

I shall	I should
Thou shalt	Thou shouldst
He shall	He should
We shall	We should
You shall	You should
They shall	They should

I do	I did
Thou dost	Thou didst
He does	He did
We do	We did
You do	You did
They do	They did

I may
Thou mayest
He may
We »
ect.

I might
Thou mightest
He might
We »
etc.

I can
Thou canst
He can
We »
etc.

I could
Thou couldst
He could
We »
etc.

Present.

I must
We must

Thou must
You must

He must
They must

I ought (to). Thou oughtest (to). He ought (to)
We ought (to). You ought (to). They ought (to).

Infinitif

To have

Past Participle.

Had

Present Participle.

Having

Indicative.

Present.

I have
Thou hast
He has
We have
You have
They have

Imperfect.

I had
Thou hadst
He had
We had
You had
They had

Perfect.

I have had
Thou hast had
He has »
We have »
You » »
They » »

Plusperfect.

I had had
Thou hadst had
He had had
We » »
You » »
They » »

First Future

I shall have
Thou wilt have
He will »
We shall »
You will »
They will »

Second Future.

I shall have had
Thou wilt have had
He will » »
We shall » »
You will » »
They will » »

First Conditional

I should have
Thou wouldst have
He would »

Second Conditional.

I should have had
Thou wouldst have had
He would » »

We should	»	We should	»	»
You would	»	You would	»	»
They would	»	They would	»	»

Imperative.

Let me have.	Have (thou) or do (thou) have.
Let him have.	Let us have. Have (you) or
Do (you) have.	Let them have.

Infinitif.

To be

Past Participle.

Present Participle.

Been.

Being.

Indicative.

Present.

Imperfect.

I am	I was
Thou art	Thou wast
He is	He was
We are	We were
You are	You were
They are	They were

Perfect.

Plusperfect

I have been	I had been
Thou hast been	Thou hadst been
He has	He had been

We have	»	We	»	»
You have	»	You	»	»
They have	»	They	»	»

First Future

Second Future.

I shall be	I shall have been
Thou wilt be	Thou wilt have been
He will	»
We shall	»
You will	»
They will	»

First Conditional.

Second Conditional.

I should be	I should have been
Thou wouldst be	Thou wouldst have been
He would	»
We should	»
You would	»
They would	»

Imperative.

Let me be.	Be (thou) or do (thou) be.	Let him be.
Let us be.	Be (you) or do you be.	Let them be.

Subjunctive.

If i were.	If thou wert.	If he were.
If we were.	If you were.	If they were.

ԿԱՆՈՆԱԴՈՐ ԲԱՅԵՐ

Regular Verbs.

Infinitive. To form.

Past Participle. *Present Participle.*

Formed Forming

Indicative.

Present. *Imperfect.*

I form	I formed
Thou formest	Thou formedst
He forms	He formed
We form	We »
You »	You »
They »	They »

Perfect. *Plusperfect.*

I have formed	I had formed
Thou hast formed	Thou hadst formed
He has »	He had »
We have »	We » »
You » »	You » »
They » »	They » »

First Future. *Second Future.*

I shall form	I shall have formed
Thou wilt »	Thou wilt have »

He will »	He will have formed
We shall »	We shall » »
You will »	You will » »
They will »	They will » »

First Conditional. *Second Conditional.*

I should form	I should have formed
Thou wouldst form	Thou wouldst have »
He would »	He would » »
We should »	We should » »
You would »	You would » »
They would »	They » » »

Imperative.

Let me form. Form (thou) or do (thou) form. Let him form. Let us form. [Form (you) or do (you) form. Let them form.

Negative Form.

Infinitive. Not to form.

Indicative.

Present. *Imperfect.*

I do not form	I did not form
---------------	----------------

Thou dost not form	Thou didst not form
He does " "	He did " "
We do " "	We did " "
etc.	etc.

Perfect.

I have not formed
etc.

Pluperfect.

I had not formed
etc.

First Future.

I shall not form
Thou wilt not form
He will " "
etc.

Second Future.

I shall not have formed
Thou wilt not have "
He will " " "
etc.

First Conditional.

I should not form
Thou wouldst not form
He would " "
etc.

Second Conditional.

I should not have formed
Thou wouldst not have "
He would not have "
etc.

Imperative.

Do not let me form	Do not (thou) form
Do not let him form	Do not let us form
Do not (you) form	Do not let them form

Interrogative Form.

Present.

Do I form ?
Dost thou form ?
Does he form ?
Do we form ?
etc.

Imperfect.

Did I form ?
Didst thou form ?
Did he form ?
Did we form ?
etc.

Perfect.

Have I formed ?

Pluperfect.

Have I formed ?

First Future

Shall I form ?
Shalt thou form ?
Will he " "
Shall we " "
Shall you " "
Will they " "

Second Future

Shall I have formed ?
Shalt thou have " "
Will he " " "
Shall we " " "
Shall you " " "
Will they " " "

First Conditional.

Should I form ?
Shouldst thou form ?
Would he " "

Second Conditional.

Should I have formed ?
Shouldst thou have formed ?
Would he " " "
Should we " " "
Should you " " "
Would they " " "

Emphatic Form.

<i>Present</i>	<i>Imperfect</i>
I do form	I did form
Thou dost form	Thou didst form
He does »	He did »
We do »	We » »
etc.	etc.

Reflected Form.

Infinitive. To form oneself

Indicative.

<i>Present.</i>	<i>Imperfect.</i>
I form myself	I formed myself
Thou formest thyself	etc.
He forms himself	<i>Perfect.</i>
She forms herself	I have formed myself
It forms itself	etc.
One forms oneself	<i>Pluperfect.</i>
We form ourselves	I had formed myself
You form yourselves	etc.
They form themselves	<i>First Future.</i>
	I shall form myself
	etc.

Continued form.

Infinitive. To be forming.

Indicative.

<i>Present.</i>	<i>Imperfect.</i>
I am forming	I was forming
Thou art »	Thou wast forming
He is »	He was »
We are »	We were »
etc.	etc.
<i>Perfect</i>	<i>Pluperfect</i>
I have been forming	I had been forming
etc.	etc.
<i>First Future</i>	<i>Second Future</i>
I shall be forming	I shall have been forming
etc.	etc.
<i>First Conditional.</i>	<i>Second Conditional</i>
I should be forming	I should have been forming
etc.	etc.

Imperative.

Let me be forming etc.

Passive Form.

Infinitive. To be formed.

Indicative.

<i>Present</i>	<i>Imperfect</i>
I am formed	I was formed
Thou art formed	Thou wast formed
etc.	etc.
<i>Perfect</i>	<i>Pluperfect</i>
I have been formed	I had been formed
etc.	etc.
<i>First Future</i>	<i>Second Future</i>
I shall be formed	I shall have been formed
etc.	etc.
<i>First Conditional</i>	<i>Second Conditional</i>
I should be formed	I should have been formed
etc.	etc.

Imperative.

Let me be formed etc.

ԱՆԿԱՆՈՆ ԲԱՅԵՐ

Irregular Verbs.

<i>Present.</i>	<i>Imperfect.</i>	<i>Past Participle.</i>
Abide	Abode	Abode
Am	Was	Been
Arise	Arose	Arisen
Awake	Awoke R*	Awaked
Bake	Baked	Baken R
Bear, (to bring forth)	Bore or Bare	Born
Bear, (to carry)	Bore or Bare	Borne
Beat	Beat	Beaten
Begin	Began	Begun
Become	Became	Become
Behold	Beheld	Beheld
Bend	Bent R	Bent R
Bereave	Bereft R	Bereft R
Beseech	Besought	Besought
Bid	Bade or Bid	Bidden
Bind	Bound	Bound
Bite	Bit	Bitten, Bit
Bleed	Bled	Bled
Blow	Blew	Blown
Break	Broke or Brake	Broken

(*) Կանոնաւոր ալ կրնան ըլլալ :

ԱՆԿԱՆՈՂ ԲԱՅԵՐ

<i>Present.</i>	<i>Imperfect.</i>	<i>Past. Participle.</i>
Breed	Bred	Bred
Bring	Brought	Brought
Build	Built R	Built R
Burst	Burst	Burst
Buy	Bought	Bought
Can	Could	
Cast	Cast	Cast
Catch	Caught R	Caught
Chide	Chid	Chidden
Choose	Chose	Chosen
Cleave, (to stick or adhere)	Clave R	Cleaved
Cleave, (to split)	Clove, or clave or cleft	Cloven, or Cleft
Cling	Clung	Clung
Climb	Clomb R	Climbed
Clothe	Clad R	Clad R
Come	Came	Come
Cost	Cost	Cost
Crow	Crew R	Crowed
Creep	Crept	Crept
Cut	Cut	Cut
Dare, (to venture)	Durst R	Dared
Dare, (to challenge), is regular.		
Deal	Dealt R	Dealt R
Dig	Dug R	Dug R

ԱՆԿԱՆՈՂ ԲԱՅԵՐ

<i>Present.</i>	<i>Imperfect.</i>	<i>Past Participle.</i>
Do	Did	Done
Draw	Drew	Drawn
Drive	Drove	Driven
Drink	Drank	Drunk
Dwell	Dwelt R	Dwelt
Eat	Ate	Eaten
Fall	Fell	Fallen
Feed	Fed	Fed
Feel	Felt	Felt
Fight	Fought	Fought
Find	Found	Found
Flee	Fled	Fled
Fly	Flew	Flown
Fling	Flung	Flung
Forget	Forgot	Forgotten
Forego		Foregone
Forsake	Forsook	Forsaken
Freeze	Froze	Frozen
Freight	Freighted	Fraught R
Get	Gat, or Got	Gotten, or Got
Gild	Gilt R	Gilt R
Gird	Girt R	Girt R
Give	Gave	Given
Go	Went	Gone
Grave	Graved	Graven R
Grind	Ground	Ground

ԱՆԿԱՆՈՂ ԲԱՅԵՐ

<i>Present.</i>	<i>Imperfect.</i>	<i>Past Participle.</i>
Grow	Grew	Grown
Have	Had	Had
Hang	Hung R	Hung R
Hear	Heard	Heard
Heave	Hove R	Hoven R
Help	Helped	Holpen R
Hew	Hewed	Hewn R
Hide	Hid	Hidden, or Hid
Hit	Hit	Hit
Hold	Held	Holden, or Held
Hurt	Hurt	Hurt
Keep	Kept	Kept
Kneel	Knelt	Knelt
Knit	Knit R	Knit R
Know	Knew	Known
Lade	Laded	Laden
Lay	Laid	Laid
Lead	Led	Led
Leave	Left	Left
Lend	Lent	Lent
Let	Let	Let
Lie, (to lie down)	Lay	Lien, or Lain
Light	Lighted, or Lit	Lighted, or Lit
Load	Loaded	Loaden R
Lose	Lost	Lost
Make	Made	Made

ԱՆԿԱՆՈՂ ԲԱՅԵՐ

<i>Present.</i>	<i>Imperfect.</i>	<i>Past Participle.</i>
May	Might	
Mean	Meant R	Meant R
Meet	Met	Met
Mow	Mowed	Mown R
Must		
Pay	Paid	Paid
Put	Put	Put
Quit	Quit, or Quitted	Quit
Read	Read	Read
Rend	Rent	Rent
Ride	Rode, or Rid	Ridden, or Rid
Rid	Rid	Rid
Ring	Rang, or Rung	Rung
Rise	Rose	Risen
Rive	Rived	Riven
Rot	Rotted	Rotten R
Run	Ran	Run
Saw	Sawed	Sawn R
Say	Said	Said
See	Saw	Seen
Seek	Sought	Sought
Seethe	Seethed, or Sod	Sodden
Sell	Sold	Sold
Send	Sent	Sent
Set	Set	Set
Shake	Shook	Shaken

ԱՆԿԱՆՈՂ ԲԱՅԵՐ

<i>Present.</i>	<i>Imperfect.</i>	<i>Past Participle.</i>
Shall	Should	
Shape	Shaped	Shapen R
Shave	Shaved	Shaven R
Shear	Shore R	Shorn
Shed	Shed	Shed
Shine	Shone R	Shone R
Shew	Shewed	Shewn
Show	Showed	Shown
Shoe	Shod	Shod
Shoot	Shot	Shot
Shrink	Shrank or Shrunk	Shrunk
Shred	Shred	Shred
Shut	Shut	Shut
Sing	Sang, or Sung	Sung
Sink	Sank, or Sunk	Sunk
Sit	Sat	Sitten, or Sat
Slay	Slew	Slain
Sleep	Slept	Slept
Slide	Slid	Slidden
Sling	Slang, or slung	Slung
Slink	Slank, or slunk	Slunk
Slit	Slit	Slit, or slitted
Smite	Smote	Smitten
Sow	Sowed	Sown
Speak	Spoke, or spake	Spoken
Speed	Sped	Sped

ԱՆԿԱՆՈՂ ԲԱՅԵՐ

<i>Present.</i>	<i>Imperfect.</i>	<i>Past Participle.</i>
Spend	Spent	Spent
Spill	Spilt R	Spilt R
Spin	Spun, or span	Spun
Spit	Spat, or spit	Spitten, or spit
Split	Split R	Split R
Spread	Spread	Spread
Spring	Sprang, or sprung	Sprung
Stand	Stood	Stood
Steal	Stole	Stolen
Stick	Stuck	Stuck
Sting	Stung	Stung
Stink	Stank, or stunk	Stunk
Stride	Strode, or strid	Stridden
Strike	Struck	Struck or stricken
String	Strung	Strung
Strive	Strove	Striven
Strew, or strow	Strewed, or strowed	Strown
Swear	Swore, or sware	Sworn
Sweat	Sweat	Sweat
Sweep	Swept	Swept
Swell	Swelled	Swollen R
Swim	Swam, or swum	Swum
Swing	Swang	Swung
Take	Took	Taken
Teach	Taught	Taught

ԱՆԿԱՆՈՆ ՔԱՅԵՐ

<i>Present.</i>	<i>Imperfect.</i>	<i>Past Participle.</i>
Tear	Tore, or Tare	Torn
Tell	Told	Told
Think	Thought	Thought
Thrive	Throve	Thriven
Throw	Threw	Thrown
Thrust	Thrust	Thrust
Tread	Trod	Trodden
Wax	Waxed	Waxen R
Wear	Wore	Worn
Weave	Wove	Woven
Weep	Wept	Wept
Will	Would	
Win	Won	Won
Wind	Wound R	Wound
Work	Wrought	Wrought R
Wring	Wrung R	Wrung
Write	Wrote	Written
Writhe	Writhed	Writhen

Substantives

<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
King	kings	church	churches
		wish	wishes
Calf	calves	cross	crosses
Knife	knives	fox	foxes
Lady	ladies	hero	heroes
Journey	journeys	folio	folios

<i>Nominative.</i>	<i>Possessive.</i>	<i>Objective.</i>
King	king's	king

Adjectives.

<i>Positive.</i>	<i>Comparative.</i>	<i>Superlative</i>
Strong	stronger	strongest
Safe	safer	safest
Certain	more certain	most certain
Happy	happier	happiest

Substantive (Personal) Pronouns.

<i>1st Person</i>			<i>2nd Person</i>	
<i>Sing.</i>	<i>Plu.</i>		<i>Sing.</i>	<i>Plu.</i>
Nom. I	we		thou	you
Pos. Mine	ours		thine	yours
Obj. Me	us		thee	you

3rd Person.					Plu.
Sing.					
	Masc.	Fem.	Neu.	Ind.	
Nom.	he	she	it	one	they
Pos.	his	hers	its	one's	theirs
Obj.	him	her	it	one	them

Adjective (Possessive) Pronouns.

1st Person		2nd Person	
Sing. my	Plu. ours	Sing. thy	Plu. your

3rd Person				
Masc.	Fem.	Neu.	Ind.	
Sing. his	her	its	one's	Plu. their

Relative Pronouns.

Nom. who	which	that
Pos. whose	whose, of which. (indeclinable)	
Obj. whom	which	

Interrogative Pronouns

Nom. who	which	what
Pos. whose	whose, of which. (indeclinable)	
Obj. whom	which	

Demonstrative Pronouns.

Sing. that	Plu. those
Sing. this	Plu. these

ՎՐԻՊԱԿՔ (1)

Տոկ	Սխալ	Ուղիղ
21. he has, ունիս	21. he has, ունիս	21. he has, ունի
26. mouth ամիս	26. mouth ամիս	26. mouth բերան
26. month բերան	26. month բերան	26. month ամիս
46. hite	46. hite	46. white
50. largist մեծագոյն	50. largist մեծագոյն	50. larger
51. polit	51. polit	51. polite
61. needl	61. needl	61. needle
77. Jesturday	77. Jesturday	77. Yesturday
78. ա. կարգ he	78. ա. կարգ he	78. we
83. obstinate	83. obstinate	83. obstinate
94. I shall	94. I shall	94. I shall
97. He may go	97. He may go	97. he may do
103. dide	103. dide	103. did
105. Ap—stairs	105. Ap—stairs	105. up—stairs
105. alowe	105. alowe	105. alone
140. to haste	140. to haste	140. to hate
135. anyone	135. anyone	135. anyone
150. brad	150. brad	150. bread
156. nineety	156. nineety	156. ninety
158. they	158. they	158. thy
163. hime	163. hime	163. him
167. thou will	167. thou will	167. thou wilt

(1) Ուսանողը գրքիս մէջի վերոյնշանակեալ սխալները նախ լուսանցքին վրայ ուղղելով նշանակելու են և ապա սկսելու են դասառուժեան :

INDEX

100	100	100
101	101	101
102	102	102
103	103	103
104	104	104
105	105	105
106	106	106
107	107	107
108	108	108
109	109	109
110	110	110
111	111	111
112	112	112
113	113	113
114	114	114
115	115	115
116	116	116
117	117	117
118	118	118
119	119	119
120	120	120
121	121	121
122	122	122
123	123	123
124	124	124
125	125	125
126	126	126
127	127	127
128	128	128
129	129	129
130	130	130
131	131	131
132	132	132
133	133	133
134	134	134
135	135	135
136	136	136
137	137	137
138	138	138
139	139	139
140	140	140
141	141	141
142	142	142
143	143	143
144	144	144
145	145	145
146	146	146
147	147	147
148	148	148
149	149	149
150	150	150

